

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber chronicarum

Schedel, Hartmann

Augsburg : Schönsperger, 1497

Quinta etas mundi

[urn:nbn:de:bsz:31-51361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-51361)

Quinta etas mundi

perium Constantini imparatoris per annos circiter centum octuaginta In loco resurrectionis simulacrum Iouis in crucis rupe statua ex marmore Veneris a gentilibus posita est. colebatur. Estimantibus persecutionibus auctoribus q̄ tollerent nobis fidem resurrectionis et crucis si loca sancta p̄ ydola polluisent. Maiores deinde nostri gloriosissimam ciuitatem diu possessam tandem amiserunt. Karolus enim magnus multo sudore primo vibem illam vendicauit. deinde perditam recuperauit. Gothebridus. Ad quam retinendam etiam Conradus cesar. Ludouicusq; rex francorum non dubitauerunt coactis exercitibus in Asiam proficisci. At cum nostri principes postea desidia sese dederunt neq; hierosolim a nec Antiochia in potestate nostra remansere. heu pudor huius dolor fons et origo nostre salutis defecit. et plura illud Salomonis fama clarum. in quo dominus totiens predicauit. Bethlem in qua natus est Caluariam in quo crucifixus. Ipsi us crucis possident inimici. Sepulchrum domini gloriosum in quo propter nos obdormiuit in domino saraceni in potestate habent. Et nisi velint christiani inuisere non possunt. Et ipsam dei diuinitatis ciuitatem officinasq; nostre redemptionis. quam deus noster miraculis illustrauit et proprio sanguine dedicauit. In qua prime resurrectionis flores apparuerunt Machometi Satellitos concalcant. Et ea vis nunc scelerate gentis imperio patet.

Quinta seculi etas hic incipit. et ortus habuit a captiuitate Iudeorum in babiloniam duratq; vsq; ad Christi Jesu domini nostri natiuitatem per annos cccc. xc. q̄. uis in hac supputatione aliqui aliter sentiant. vnde qui recte captiuitatis annos numerare voluerint ab vndecimo Sedechie regni anno. vt Eusebius ponit. tunc septuaginta captiuitatis annos in secundum Darij annum terminabunt. Iosephus et diuus Hieronimus a decimotertio Josie regis vsq; ad tertium Nonnulli ab vltimo regis Joachim anno computant vsq; ad vltimum Cyri annum. At sane sentiendo septuaginta illi anni qui in tertio vel vltimo Cyri anno terminantur. proprie captiuitatis iudaice anni dicuntur Illi ve-

ro qui in secundo Darij terminantur proprie complete transmirationis sunt. Et hec principalior et precipua sacre scripture era habetur. que scilicet facta est anno ab exordio mundi. 4610. A diluuiio autem. 2369. A natiuitate autem Abrahæ Millesimoquadringentesimo vicesimo septimo. Ac vigesimo octauo regni Tarquini romanoꝝ regis. Regnantibus etiam apud medos asyage. astiage. apud Medos asyage. apud Macedones Europe. apud q; lydos alyacte. et apud egiptos vaphie. et apud. Caldeos nabuchodonosor primus.

Captiuitas igitur hebreoꝝ que fuit exterminium populi hierusalem hic incipit. Et per annos. septuaginta. perdurat. Cum enim populus Israel iam multis temporibus ydolis seruicido. etiam effusionem sanguinis innocentis se grauiter impiasset. volens enim deus generationem huius populi deperire. septuaginta annorum captiuitatem tandem populum in regno caldeorum statuit sustinere. Hac ratione vt completo annorum numero nouus populus a memoratis peccatis immunis ad renouationem hierusalem perueniret.

Quest reditam populi israel de babilde isti duo pre fuerunt scilicet Ihesus summus pontifex tanq; reges et Zorobabel tanq; dur q̄ modus vsq; ad herodem seruatus est. Vt videlicet summi sacerdotes tenerent primatum. duces vero essent substituti. Semper tamen duces erant de tribu iuda iuxta prophetiam Jacob. Non auferetur sceptrum de iuda et dur de seniore eius. Hi cum innumera multitudine iudeoꝝ uenerunt in hierusalem ad reponendum templum congregantes vniuersam prouinciam construxerunt altare in loco quo prius edificatum fuerat et dies tabernaculoꝝ celebrant. cepit autem renouare templum. sed paulo post defunctus est.

Linea pontificum
Ihesus

Quinta etas mundi Solium

Leix

Joachim

Iste Salatiel (anno mundi. 4634) fuit filius Iechonie regis itide quem genuit post transmigrationem Babilonis. vt euangelista Mattheus dicit. **I**ste Joachim sacerdos fuit filius Iesu pontificis magni qui secundum Iosephum nominatus est Iosedech. Sub quo Sorobabel prophetantibus et adiuantibus Aggeo et Zacharia templum et ciuitatem reponit. Edificato autem templo pascha cum innumerabilibus locustis celebrato ad eroranda vibem eam adiecit.

Aggeus propheta

Iste Sorobabel (anno mundi. 4659.) iuxta imperium domini fundauit templum. sed longe post apud iudeos maximo in precio habitus est a Cyro rege princeps populi designatus. primum ex chaldaea iudeos ad propriam prouinciam reducere cepit et templum reedificare concedente Cyro incepit.

Malachias pph.

De illo Abiud (anno mundi. 4709.) et sequentibus vsq; ad Ioseph nihil habetur in scripturis nisi quod a Mattheo numerantur. et ideo nec tempus eorum debite sciri potest. Vixit quod ab iud genuit Eliachim. qui aior. qui sadoch re. vt Matheus in principio euangelij factus est.

Sibilla helescia

Aggeus propheta in numero duodecim prophetarum undecimus his temporibus libium sive prophetie scripsit. In quo reuersionem populi et templi edificationem conscribit. ac renouationis ciuitatis. nec non et sacerdotalem obseruationem comprehendit. Completo denique templo statim obiit. Et iuxta sacerdotum sepulchra sepultus est.

Euilmerodach

Malachias propheta hoc tempore clams habent et sic dicens id est angelus propter optimam vitam Aiumt q; ore eodem iterabat.

Hellepontina in agro troyano nata vetula et antiqua veste rurali induta ligata velo antiquo capite sub gula circumuoluto vsq; ad scapulas quasi despecto habitu ita dicit. De excelsis celorum habitaculo prosperit humiles suos. et nascitur in diebus nouissimis de virgine hebraea cum amabilis terre.

Iste nabuchodonosor filius nabuchodonosor magni fuit tertius chaldeorum rex. decimo octauo captiuitatis anno patri in regnum succedens regnavit annis decem. Vir quidam prestantissimi animi et ingentis potentie qui paternis regalibus multa supaddidit multaq; magnalia peregit.

Iste Euilmerodach frater nabuchodonosor precedentis quartus chaldeorum rex magni Nabuchodonosor regis filius. Anno vicesimo octauo captiuitatis iudaice fratre predicto sine liberis defuncto regnum suscipiens regnavit annis decem et octo. Soluit Joachim de carcere et magnificauit eum. genuit autem tres filios.

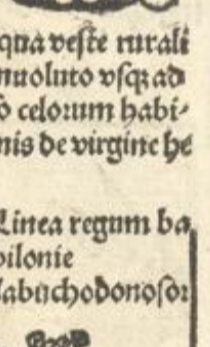
Linea Chusti Salatiel

Sorobabel

Abiud

Linea regum babilonie Nabuchodonosor

Quinta etas mundi

Sargon

Sennacherib

Belshazzar

Sargonius tullius sextus... ex nono iudaice captiuitatis anno regnū suscipiens regnauit annis. trigintaquatuor. quibus matre serua creatō. nec obscuritas inhibuit quin gubernacula vrbis intrasit. Nam eximiam indolam vror tarquinij Tanaquil liberaliter educarat et eius industria regnū adeptus. primus censum in vrbe instituit. Et res colles. scz quirinalem viminalem et exquilias vrbis adiecit eamqz augere fossisqz ac muro circumdedit. tandem a tarquinio superbo genero suo filie sue impulsu occisus est.

Tarquinus puisci Tarquinij regis filius et Tullij seruij gener. Cui superbo facto cognomen indiderunt. Anno quarto et quadiagesimo iudaice captiuitatis mortuo socero suo rege romanorum rex factus regnavit annis. xxxv. hic regnum auitū quod a Seruio tenebat rape maluit qz expectare. q̄ suscepto regno mor primores ciuitatis quos rebus soceri seruij fauisse putabat vna cum tarquinio sororis sue filio interfici iussit. et pleraqz per tyrannidem gessit. tandiu superbiam regis populus romanus perpessus est donec aberat libido hac et liberis eius importunitate tolerare non potuit. Quoru cum alter ornate sine femine lucrecie stuprum intulisset. matrona dedecus ferro expiauit Imperij tamen regibus abrogatum. tandem em regno expulsus a postea interfecus est.

Belshazzar emmerodoch regis filius caldeo um r et post partem regnare cepit. Et regnavit annis decem et septem. Cuius regni anno primo Daniel propheta quartam visionem vidit. Is demum captus est. et ciuitas a Cyro persarum rege aduersus fortissime dimicante traditus est et funditus eversa. et adeo ut nullum tante vrbis remanserit vestigium. Sed ea mque modo stat Cambyfes cyri filius alio in loco condidit.

Linea regum romanorum

Servius tullius

Tarquinus

Babilon

Babilon illa magna capitur et auferitur eius potestas. Hec prima et maxima ciuitas totius orbis dicitur. et q̄ eam humano opere extrui vel humanis viribus destrui potuisse pene incredibile videbatur. Que destrucō facta est per Dariū et Cyrum primos reges monarchie persarum.

Quia circa hec tempora ut dicit orosius. Vix ad magnam partem diei tendi visa est. et sarea grando scilicet veri lapides ascenderunt de nubibus.

Hic incipiunt ebdomode Danielis secundum Bedam de quibus inter doctores est grandis altercatio.

Quinta etas mundi Solium Ixx

Linea pontificum
Elizaphat

Joiade vs Judas

Johes filius Jude

Hieremias

Ezechiel

Exemplo domini in modum castri sexto regno dary ano pfecto Joachim pontifex cum sacerdotibus cum tubis et ornatu soleni laudaverunt deum.

Templū salomonis pficitur anno septimo dary regis persarum.

See Elizaphat hebreorum summus pontifex successio Joachim patri in pontificatu ut dicit eusebius. sedit annis. 32. vir tanto honore dignus qui sua prudentia ab Artaxerxe persarum rege absolutione a vectigalibus et tributis pro ministris templi obtinuit. potestatem quoque amovendi iudices.

Eliachim anno mundi. 4759.

Judas quartus summus sacerdos tempore Mardochai. Luter Susis persarum urbe misit epistolas de observatione dierum phurym. Constat enim hunc multe doctrine et sanctitatis fuisse virum. multis tamen seditionibus agitatam.

Johannes inde pontificis filius quintus hebreorum pontifex habuit fratrem qui dicebatur Jesus qui aspirabat ad pontificatum. confidens de familiaritate Vagosi prefeci trans flumen. Cum autem super hoc altericaretur cum Jesu in templo adeo incitavit fratrem ut eum occideret. Ideo Vagosus omnia ornamenta templi sustulit.

Zoro anno mundi 4809.

Desto Sadoch (Anno mundi. 4859.) etiam nihil habetur nisi quod ponit Matthei primo ceteris in generatione christi.

See Hieremias ultimo prophetavit in egipto Cumque periclitata populi increpasset lapidatus est ab eis apud tephnas Et eo loco lapidibus fuit obrutus sepultus ubi olim pharaon rex habitauerat.

Ezechiel propheta hic post multa gloriosa gesta cum quosdam reprobos argueret exacerbati ipsum equo distraxerunt per crepidines saxorum atque ererebrauerunt. et in sepulchro Sem filij Noe et arpharat eius filio sepultus.

Zacharias et Agge anno. ij. Dary increpaverunt populum propter negligentiam eorum et edificandam domum domini et sollicitabat Sorobabel ut loqueretur super hoc regi et annuiteret et accessus est cor populi ut edificaret templum. Tandem post multa bona opera completo templo. et ipse obiit. Et iuxta aggeum prophetam sepultus fuit.

Lucretia Veretia matrona romana omnium romanorum mulierum pudicissima formaque et elegancia clarissima cuius collatum a sexto Tarquinio Tarquinij superbi filio pro vim stuprata senectutem interfecit. Tarquinio igitur expulsio romanorum reges deiecit. Cum ibidem regnatus fuisset sub regibus septem. annis. 240.

Linea christi
Templū salomōis

Eliachim

Zoro

Sadoch

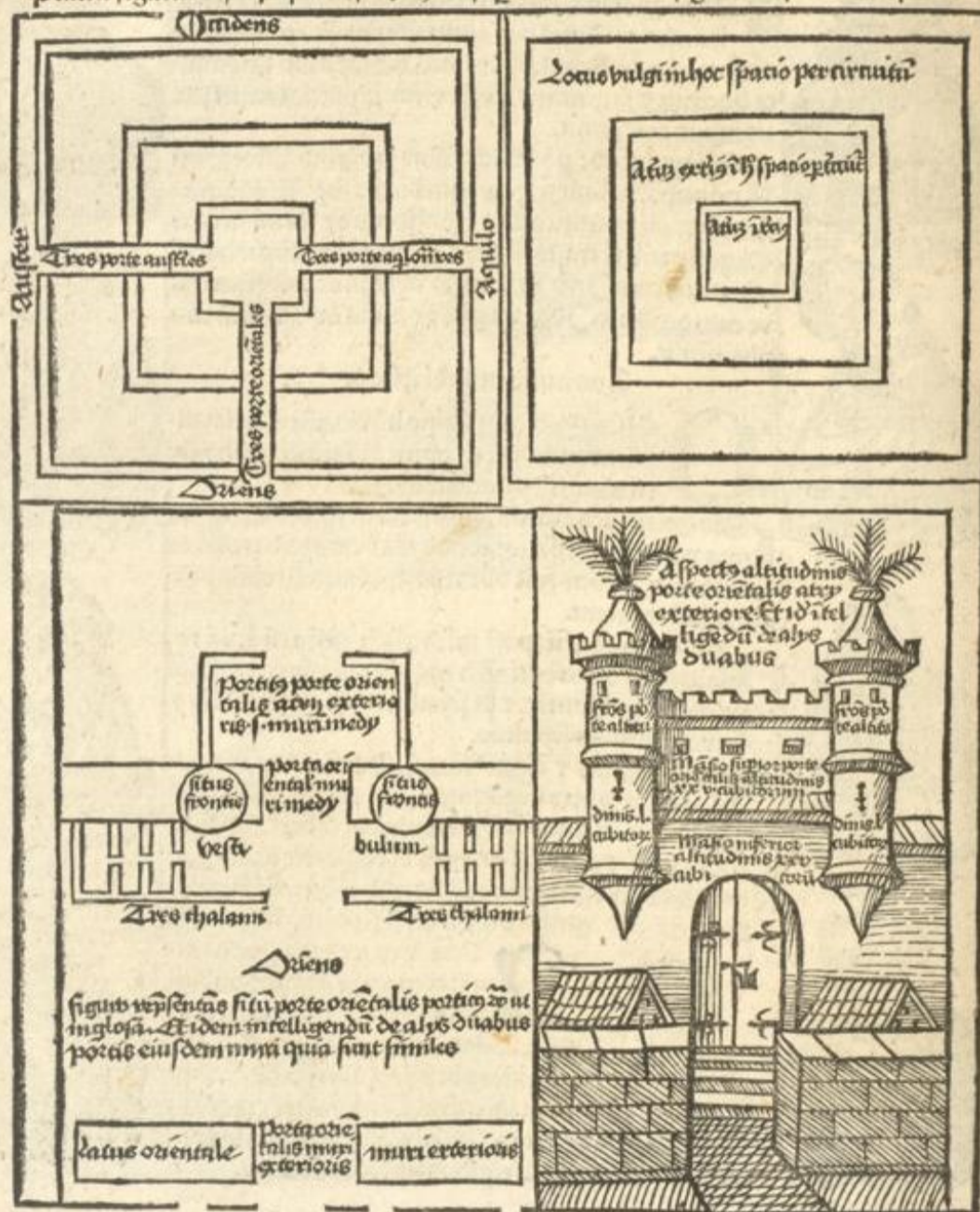
Zacharias

Quinta etas mundi
De edificatione templi

Gloriosa ac magnifica illūstres viri de templo eiusq; fūdamento ac edificatione scripserūt p̄cipue diuin⁹ ppheta Ezechiel in. xlv. año trāsinigratōis. Qui ē añ⁹. xxxij. regnū Nabuchodonosor in exordio añi. x. die Cū man⁹ dñi facta ē sup cū. adduce⁹ ē a spū in terrā isrl̄ sup montē excelsus. Vbi ostēdit ei edificationē ciuitatis ⁊ tēpli Et cū hec visio obscurissima sit nec apta legētib⁹ de ciuitate mirabili i mōte cū tēplo edificata sibi in spū oñsa. Quāob̄re p̄ pauca d̄ forma tēpli p̄ figuras subiūgere placuit. Quāq; certi doctores solū de spūali edificatio. scz t̄pō ac ecclia intelligāt. Victor tñ de materiali edificatione maifestauit. qd̄ veteres hebrei ezechiel in visione imaginaria ostensum fuisse aiūt. Et in iam prescripta reedificatione post reditū de babilonia per Zorobabel ⁊ Neemias fuisse impletum. Licet ceteri aduersa ponant. moderniores tamen hebrei per Messiam regnaturum cum magna potentia id futurum expectant. Figuras igitur templi per picturā talis edificij cum pauca scriptura videamus.

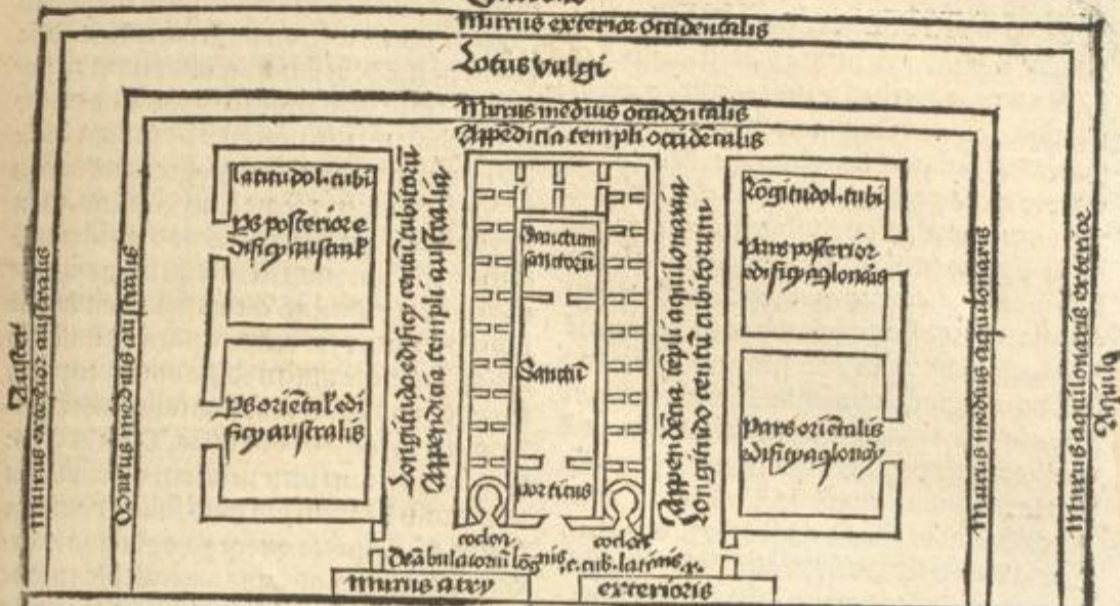
Prima figura edificij tēpli oñsa ezechiel sup mōte Secūda figura ad facilius capiendū

Sequentes dñe figure ornatum portarū representant.

Quinta etas mundi Solium lxxi

Ocidentis

Oriens

Figura posterioris partis edificij templi secundum fundamentales Ezechiel xlj

Aspectus altitudinis templi porte orientalis et appendentium circa ipsum. Ezechielis xj

Aspectus edificij aglonans secundum latitudinem et longitudinem suam Ezechiel xlj. Et simile edificium debet imaginari futurum esse pre anstro. h templi p j

Ezechiel diuinus propheta Cum tras migratio babilonis a Joachim rege iuda vt premissum est incepit et ipse cum mardocheo transintrauit. postea sedechias annis. xj. regnavit. in quo anno destructa est ciuitas et templum. Inde decimo quarto anno post destructionem Ezechiel hac visionem prophetica[m] vidit. Templum aut vt in figuris cerni potest multas mansiones habebat. sicuti ciuitas muri eius erat propugnacula ad modum ciuitatis. mons in qua erat templum aliquantulum dimissus erat. In parte australi magis q[ua]m aquilonari. Angelus autem stans in porta muri exterioris locu[s] est ac mensurabat certis mensuris que maiores erant q[ua]m in ceteris rebus communibus. Totu[m] igitur templi edificiu[m] in spacio quadrato situm erat. Cuius vnum latus directe ad orientem positu[m] oppositum ad occidentem. Alia duo ad aquilonem et meridiem. In quo spacio triplex murus. Exterior. medius. interior. Spaciu[m] contentu[m] inter medium et interiorum dicebatur atrium exterius. Reliquum spaciu[m] inter muru[m] medium et anteriorem. locus vulgi appellabatur Gentilis enim ad orandum ob deuotione[m] templum accesserunt. Totum vero quadratum partim in summitate montis in plano erat. partim in montis pendulo. que gibbositas spacij cum in plano figurari non potuit imaginacionem suppleri debet. Ad horum intelligentiam posita est prima figura

In orientali deinde parte muri exterioris in medio eius quedam erat apertura decem cubito[rum] latitudinis in qua erat porta. Simili modo in secundo muro et tertio directe se respicientes. In latere deniq[ue] murorum aquilonari et australi due porte consimiles erant vt secunda figura ostendit.

Habebat autem hec porta orientalis gradus ob decliuitatem montis. vt a loco vulgi a sensus per septem gradus ad portam foret. Vestibulum quoq[ue] habuit spaciu[m] ante aperturam medij muri q[ua]ntu[m] cubito[rum] in latum ab oriente in occidentem Et quindecim in longum ab aquilone in austrum. Erat et porticus edificiu[m] situm super aperturam muri medij. et ex parte interiori ipsius muri transiens ultra mediu[m] per octo cubitos inter atrium exterius. Et a terra vsq[ue] ad summitatem huius porticus cubiti. quinq[ue]

ginta sunt. **E**t iuxta postes hostij sunt due turres. quarum altitudo sexaginta cubito[rum] sicuti in portis castrorum. Frontes dicte ad decorem porte. Ac in summitatibus turrum pomelli. et rami palmarum celiti. etiam iuxta turres sex thalami pro portarijs appeditia dicta. Ad horum intelligentiam posite sunt due figure (post primam et secundam) sequentes. Quarum prima sita[m] porte porticus et vestibuli frontium et thalamos secundum lineas fundamentales representat. Altera figura altitudinem porte porticus et frontium a parte orientali ostendit. **P**orticus autem edificiu[m] supra portam in atrio duas habet mansiones superiorem et inferiorem et fenestras obliquas. Ultra autem portam secundi muri inter medium et tertium pavementum stratum sub diuo scilicet pavementa erat. **T**riginta quoq[ue] gazophilatia in circuitu pavementi. ad latus australe decem. que occupant centum cubitos. et quatuor ex vna parte atrij exterioris et quatuor ex alia parte eiusdem porte que cum ipsa occupant centum cubitos. Duo vero residua gazophilatia ponuntur iuxta thalamos porte orientalis atrij interioris vnum in parte vna reliquum in altera que cum ipsis et cuius thalamis occupant centum cubitos per modum inferius figuratum. Et ad maiorem distinctionem a thalamis gazophilatia tubi coloris sunt. Porte autem aquilonaris et australis similes sunt porte orientali. Similis ferme descriptio portarum et vestibulorum medij et interioris muri extat. **O**stium vero in frontibus portarum diuersarum erat. et ibi holocaustu[m] lavabant. scilicet carnes cremendas in altare holocaustorum ac mensae que immolationi deserviebant pro peccato et delicto. Due item parietes existentes ex vtraq[ue] parte ostij et ante illas in porticus erant due columne. altera hinc. alia inde vt in templo Salomonis regis fuit. Longitudo vero parietum templi centum cubito[rum] extat. Altitudo vero centum viginti. et latitudo intra muros viginti cubitos continet. Duo parietes duodecim cubito[rum] prominentia pilariorum ultra parietes hic et inde decem cubito[rum] latitudo appenditorum octo cubito[rum]. paries claudens appenditia hinc et inde decem cubito[rum] et latitudo loci orationis similiter decem cubito[rum]. Cui numeri simul iuncti faciunt septuaginta iuxta ezechielem. Intrinsicis deinde sanctorum sanctorum ponebatur quod iuxta

us templum. ut in tabernaculo Moysi interi-
 us tabernaculum dicebatur. Paries vero non
 multum altus nec sustinens aliud pondus di-
 uidebat sanctum et sanctum sanctorum. Cuius
 longitudo erat viginti cubitorum. Adiuncta
 fuerunt latera sine appendicia lateribus tem-
 pli exterius adherentia in latere occidentali set
 in latere aquilonari quod est multo longius.
 triginta. Et similiter in australi quod est equa-
 lis longitudinis. in orientali non sunt ponenda
 cum ibi templi ingressus pateat. ¶ Pila-
 rij tandem amicti fuerunt prominentes extra
 parietes. ut sit in arduis edificijs ad ipsa forti-
 ficanda. In accidentali parte tres pilarij. duo
 in extremitate vnius in medio. et prominebat
 quinq; cubitis. et hec prominentia pilariorum
 in tribus locis perforatur vno super alium at-
 q; in hys foraminib; trabes figuntur ad por-
 tandam tria tabulata. ita disposita ut piumi
 distat a terra per sex cubitos. et ita reliqua ab il-
 lo. Sicq; ascendunt iuxta murum templi de-
 cem et octo cubitos. Inferior autem mansio te-
 pli vsq; ad piumum tabulatum set cenaculus
 ponenda est triginta cubitorum ut in templo
 Salomonis. ut paries templi ad recipiendum
 lumen per fenestras sine obstaculo per decem
 cubitos maneat. ¶ Circa duo vero alia la-
 tera templi scilicet Aquilonare et australe duo
 edificia ponuntur a muris templi per vigin-
 ti cubitos distantia. et quodlibet centum cubi-
 torum longitudinis. et quinquaginta latitudi-
 nis. ¶ Ad ea intelligenda posita sunt tres fi-
 gure folij precedentis. Prima representat secu-
 dum lineas totius edificij posteriorem partes
 Secunda altitudinem templi ostendit et ap-
 penditorum circa ipsum. Tertia altitudinem
 edificij aquilonaris et similiter australis que
 similia sunt. ¶ Altare autem holocaustorum
 ex partibus compositum fuit. Prima pars iux-
 ta terram dicebatur sinus siue fundamentum
 et eleuatur super terram cubitum vnum. Se-
 cunda crepido minor et restringitur et edificij
 per cubitum vnam et ascendit per duos cubi-
 tos. Tertia crepido maior iterum restringitur
 et eleuatur sursum per quattuor. Quarta arie
 vocatur simili em modo per quattuor ascen-
 dit. ut altitudo altaris a terra sit vndecim cu-
 bitorum. ¶ Neque egrediebantur de templo p

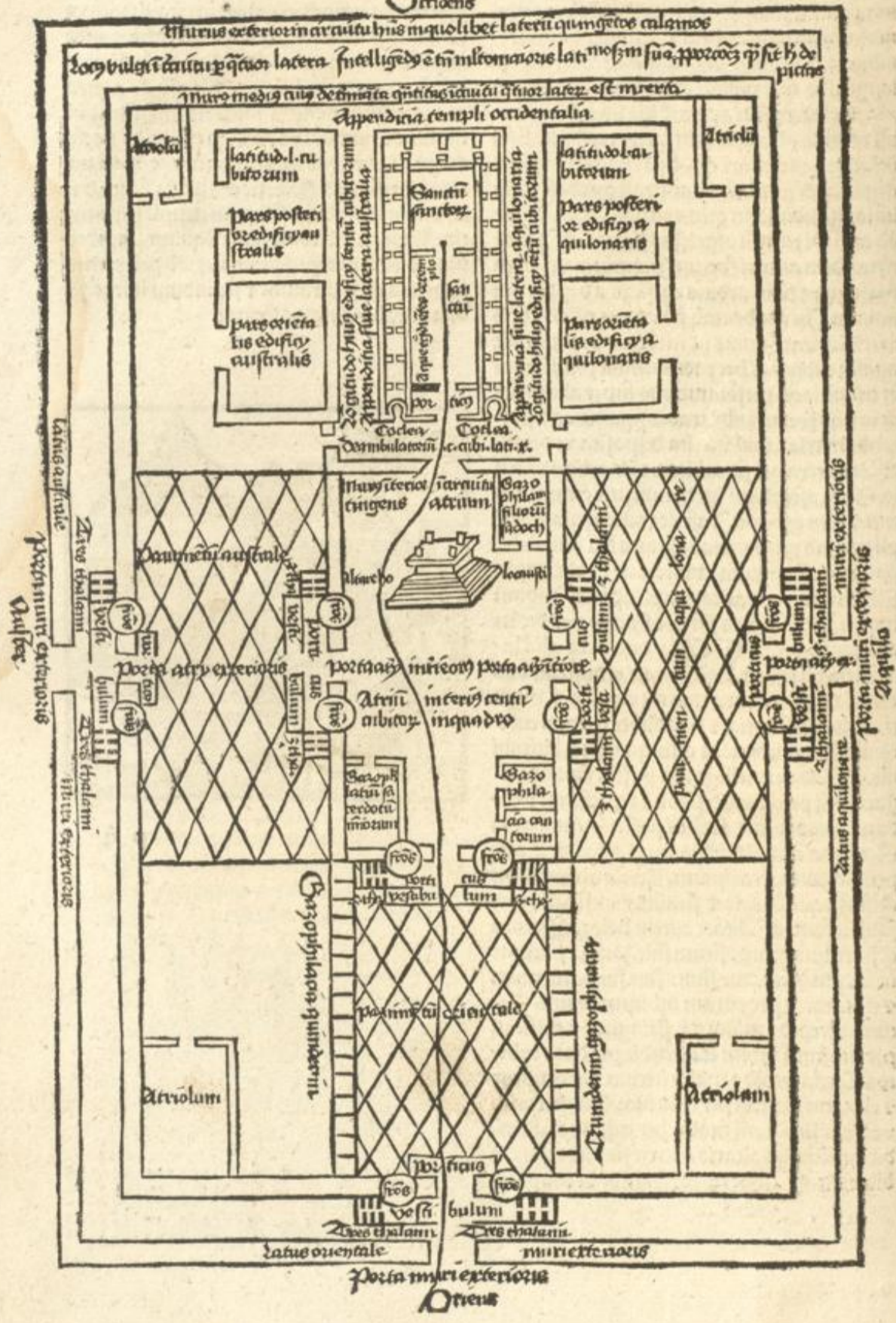
modum fonticali scaturientis de limine sancti
 sanctorum et inde per templum transibant de-
 clinando parumper ad latus dextrum et inde
 ad porticam templi et postea ad atrium interi-
 us ab occidente in orientes. Aliqui has aquas
 ante egressum de atrio interiori diuiserunt in
 quattuor riuulos. ut post egressum de porta
 orientali exterioris muri in vnum conueniant
 ceteri id refutant. ¶ Et sic completa sunt ad e-
 dificationem et dispositionem templi pertinencia.
 Figura laudabilis nunc sequitur simul to-
 tum edificium representans quod per partes
 superius est figuratum et secundum lineas fu-
 damentales cuncta ostentat.

p 4

Quinta etas mundi

Occidens

Muri exterioris aedificij huius in quolibet latere quingentos cubitos
 longitudo aedificij aequilonaris latere intelligenda est in longitudine latitudo in sua proportione quae huius
 Muri interioris aedificij huius in quolibet latere est cubitos

Appendicia aedificij occidentalis

latitudo latitudinis
 partes posterioris aedificij austerale
 partes anterioris aedificij austerale
 latitudo latitudinis
 partes posterioris aedificij aequilonaris
 partes anterioris aedificij aequilonaris

latitudo austerale
 aedificij exterioris
 portae
 portae interioris
 portae exterioris
 latitudo aequilonaris
 aedificij exterioris
 portae exterioris
 latitudo austerale

latitudo orientale
 portae exterioris
 latitudo aequilonaris

Occidens

Veronam pulchra & preclaram vene-
cie vibē alipibus finitimam. Quam
Aethesis fluvius dividit. Auctor est ex
trogo pompeio iustinus gallos qui vibem ro-
mā ceperunt & pariter Mediolanū. bitriam &
bergomū edificasse. Licet alij sicardi Cremon-
ensis epi sententia inherentes. post troye exci-
dii constructā asserunt. Nec tamē minus cir-
git q̄. dividit veronam. Aethesis ut custodie si-
mul ornamentoq; & subuehendis reuehendiq;
mercib; & frugib; magno sit vsui veronensib;
quando quidem supra infraq; & circū ager est
p̄pue bonitatis multa gignēs in vibē conue-
henda. olei vim maximā. frumenta incolis in
mercaturā sup̄abundantiā. vinorum varicta-
tem atq; prestantiā. pomoz ois generis copiā
Et lanam ceteras ytalie subtilitate superantes
de qua subtilissimi efficiuntur panni. Lane p̄-
stantiam greges & armenta a pastionis pro-
prietate accipiunt. Quam prata campi q; pro-
spectu quoq; amenissimi naturaliter prestant
Quā tñ mons altissimus orbi sup̄eminēs bal-
bus nomine. & eandem herbis suis ingenitam
& multo maiore virtute prestat. q̄ herbilogi vi-
diq; confluentes multa herbarum radicumq;
genera animatiū saluti opitulantiā inde legāt
diuerse etiā p̄ agrum veronensem scaturiente
aque non minus ornamento a natura q̄ vsui

tribute. Hec ciuitas ita romanis principibus
grata extitit ut in ea amphiteatru romano mo-
re nō nullaq; alia cōstructa sint edificia. Ibiq;
deinde a Gortis longobardisq; regib;. nec nō
& ab alijs principibus dom; excelsa alta pala-
tia pulcherima tēpla. inerpugnabiles arces &
castella fuerūt p̄structa. Vnoq; prestantia vno
extollit argumēto. Theodatus ostrogothoz rex
terti;. quū sciret in veronēsi agro ēē vinū sicut
cassiodor; appellat accinati odoris saporisq;
suauissimi. illud romā natib;. Aethesi in sup̄ū
mare delapsis cōportari curauit. Vbis huius
gesta sub vario fuerūt euent. Aetila em̄ Gorto-
rū rex cā euertit & incēdit. Alboin; p̄m; longo-
bardoz rex ibidē Rosimūde vxois insidijs oc-
cisus fuit. Ibi Rudolph; impator berengari-
um impatorē sup̄auit & occidit. Nobilissima
scaligeoz familia & ipa veronēsis tyrānidē oc-
cupauit. & p. 70. ānos cū maxio splendore vero-
nediata est. Tandē ea vibis in venetoz man;
deuenit. s; tā solidiora verone sicut & ceteris vi-
bib; ornamēta viros ois etatis p̄stātes attinga-
mus. Zenoq; sicut religionē xpianā & suū p̄p̄is
debet scitāte p̄m; erit q̄ verōe p̄sul. mlca scrip-
sit extātia sacras vtriusq; testamti lēas decla-
rātia. Emiliū marcū veronēsez poetā. Eusebi;
in asia obiisse asserit. paulopost catull; poeta
subinde vterq; Plinius. genuit & Charinū oia
p̄ iij

Quinta

torum ornatissimum et alios.

Regni perlarum prin- cipium.

Cyrus primus rex perlarum potentissimus hoc anno. qui est trigessimus captivitas iudaeae annus. Et quinquagesima quinta Olympias. persis regnum et imperium instituens. regnavit annis triginta. hic Astiagis medorum regis ex Madana filia nepos fuit. Qui ut herodotus et iustinus tradunt astiagem devicit. Et regnum eius in persas transiit. Domitiusque multis civitatibus rebellantibus adversus Balthasar regem Chaldaeorum et babiloniorum regem bellum intulit. atque eum devicit. quo devicto eius regiam babiloniam superbissimam urbem statim subvertit. Postmodum adversus Balthasar caldeorum et babiloniorum regem bellum intulit atque eum devicit. quo devicto eius regiam babiloniam superbissimam urbem statim subvertit. Postmodum adversus cersum lydorum regem. qui babilonijs auxilium tulerat profectus est. Quam sine ullo negotio fudit et cepit. ablatiisque ei omnibus sui regni rebus vicam miseram ducere coegit. Cuius Cyrus asiam totumque orientem in suam redegit potestatem. scythias etiam bello adortus est. quibus cum Tamiris regina preerat. ac primo quidem proelio cum cyrus regine filium omnemque eius obtruncasset exercitum. haud multo post et ipse ab regina compositis in montibus insidijs cum omni exercitu deletus est. Nam tamiris cum audisset suorum cedem et filij unici mortem non feminino more se dedit in lacrimas. sed cum residuo exercitu in montibus simulata diffidentia propter acceptum vulnus cum insidijs refugit. Ac Cyrum ad montium acumina angustias perduravit. ibidemque eum cum ducentis milibus obruncari fecit. Ita ut ne vnius quidem tante cladi superfuisset. Quibus gestis Tamiris statim inter cadavera corpus. Cyri exquiri mandavit. Cui coepse auferri caput et in vtraque sanguine suorum plenum immitti precepit ut quasi superbo regi dignum exhibuisset tumulum dicit. Sume cyre sanguinem quem semper sitiisti. eius tamen truncum in pasargadas vias delatum in hortis sepelierunt. In cuius tumu-

etas

mundi

lo tale epigramma fertur fuisse inscriptum. O homo ego Cyrus sum asie rex. qui persis imperium constitui.

Persia autem asie maioris regio est. quae a persio Acrisij argiuorum regis nepote nomen accepit. In qua persipolim ipsius regionis caput condidit. Quam postea greci regis concrematis vastaverunt hec itaque resilo Caramanis bactriano ac medis contermina est. Et in multos dividitur sinus Quam. O. Curcius libro quarto de gestis Alexandri magni optime describit. Ipsa quippe montuosa pariter est. Et propter estum ac ventos fructuum inops esse perhibetur. in ipsa tamen celeberrime vires esse referuntur. praesertim ipsa Persipolis et pasargadas ac plurae aliae quae sunt in Sabijs superioribus partibus eiusdem regionis. Inter persiam autem et Susam quae ab Arpharat medorum rege magnis structuris edificata fuerat. Quaedam montana praerupta interiacebant. quae postea cambises regis filius suo adiecit imperio. eius autem imperium et si aliquando permaximum fuerit. postea tamen a Macedonibus parthisque diminutum et dilaceratum fuit. Perse autem a Nemboch gygante primum edocti. pro deo Solem et ignem coluerunt. et Lunc minerarum sacrificaverunt. sed nunc relictis idolis illi Mahumeteam legem sequuntur. Persica autem poma ut plinius libro quindecimo ab hac aetate feruntur. Illustratur adhuc persipolis regio seu civitas beatissimi Georgij martiris triumpho.

Anaximander

Anaximander philosophus et medicus celeberrimus primo milesij et taletis auditor ac in eius scola successor. his temporibus (ut Eusebio placet) floruit. Qui cum primo celestia docuisset. etiam primus horostopia fabricavit ac maris et terre circuitum primus describit. necnon et materialem speram construxit. Et propterea Plinius libro secundo eum peritissimum astrologum dicit. Obijt denique sexagesimo quarto vite sue anno. Sive et alius Anaximander milesius hystoricus non ignobilis de quo laertius scribit.

Quinta etas mundi Solium lxxiij

Anaximenes

Anaximander hic habuit discipulum. et quidem clarissimum. Qui principium aerem dixit et infinitum moueri sidera non supra terram sed circa seipsam. Obijt vero (vt Laercius ait) ea die qua et Sardis capta fuit.

Esdra

Esdras vir sanctus atq; doctissimus velut alter Moyses in populo venerandus habitus est. Hic primum de Babilone cum ceteris venit. sed iterum paterna sollicitudine motus redijt vt plures lucrifaceret. et secum adduceret. tempore autem isto legem ceterosq; libros sanctos reparauit. quos combusserant calcedei. scripsit testamentum omni relinquit. nouos et faciliores apices inuenit. que in spiritu sancto feliciter peracta. venit iterum hierusalem cum multitudine magna regalibus priuilegijs vt doceret populum. Obijt in senectute veneranda sepultus ibidem.

Neemias

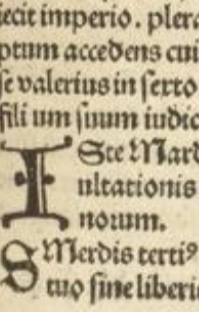
Iste Darius fuit consobrinnus Astyagis qui dedit ei regnum. Ambo autem victi sunt a Cyro qui fuit rex primus persarum. et transtulit monarchias ad persas. Babilonem vicit. Balthasar interfecit. Danielem magnificauit. Israhel remisit in iudeam vt templum reedificaret victus tamen benignus. Cyro prouidit. Astyagi regnum hircanorum et Dario medorum concessit.

Mardocheus

Neemias fuit pincerna Artaxerxis regis persarum missus ab eo vt instauraret murum hierusalem edificauit eam in angustia temporis. Hic fuit vir benignissimus ac deuotione precipuus. qui cum opus domini expleisset miraculose ignem sanctum reperiunt et murum dedicauerunt. Rediens ad regem iterum reuersus est hierusalem et mortuus est. ibiq; sepultus iuxta murum quem edificauit.

Mardocheus

Cambyses filius Cyri secundus persarum rex sexagesimo captiuitatis anno regnum accipiens regnavit annis octo. qui ab Aegidia artaxerxes. vel assuerus nominatur in libro Iudith. Nabuchodonosor a patre vocatur. Hic interdixit ne hierusalem et templum reedificaretur. Is enim imperium suscipiens militari gloria atq; iusticia cum quadam crudelitate mixta in suos desaxens patres superauit. Ethiopes subegit. et multas prouincias suo adiecit imperio. pleraq; tamen bella per Sologanem gessit. postea in Egyptum accedens cuius amicos vastauit fines. et ibidem Babilonem condidit aliam De Cambese valerius in sermo refert. qd iudicis male iudicantis pellem detraxi fecisset. Selle iudiciarie vbi filium suum iudicem constituerat apponi precepit.

Mardocheus

Iste Mardocheus vir sanctus clarus habetur in toto regno persarum. tempore sue exultationis fuit ducentis nonaginta quinque annorum secundum computationem latinorum.

Smerdis tertius persarum rex octavo et sexagesimo iudaice captiuitatis anno Cambise in syria mortuo sine liberis. regnum regnavit mensibus septem. patietes que Cambises rebus suis preerat fratrem suum.

Monarchia regis persarum

Darius

Cyrus

Cambises

Smerdis

Smerdis

Quinta etas mundi

rem suū noīe ⁊ facie similitū regē declaravit. ⁊ priorē occiderat. ppter quā fraudē datū histā
psis filiū p̄festū p̄ratōe facta alterum Smerdim ⁊ eius fratrem Patizerem trucidavit. Et ip
se post triduum persarum rex constitutus est.

Holofernes princeps militie Nabuch Cābisis mltas terras dño Judith holofernes
subiugavit. ⁊ tandē venit ad bethuliā. ⁊ ibi a iudith muliere ita si
itur in cubiculo papillonis sui ⁊ oīs ei⁹ exercit⁹ fugatus. **E** fuit
autē Judith vidua mulier p̄stantissimi animi ⁊ incredibilis aspect⁹ ⁊ postq̄
holofernem principē obruncasset. tāto in p̄cio habita est apud indeos ut cū
ctis dieb⁹ vite sue oibus indeis p̄ferreret. ⁊ triūphali laude p̄petuisq̄ p̄conijs
celebrabat. Et cum centū ⁊ quinq; annos compleisset moriens apud virū in
betulio cum ingenti lūctu ⁊ pompa sepelitur.

Babilonia noua conditur a Cambise in egipto.

Linea Cōsulū romano
rum
Brutus
Tarquinius Collatin⁹

Valerius publica Po
stumus

Largus dictator

Decem tribuni

Ano. cc. viiij. ab urbe condita exactis regib⁹
Romani loco eorū p̄sulos instituerūt q̄ āntia
exerceret impia ne tractu ip̄is erigerent in su
pbia. Quorū p̄cipui hic ānotant⁹ ex quib⁹ p̄imi duo
habuerūt bellū cū posemia rege etruscorū. **S**unt⁹ ho
duos filios habuit q̄ ratiocare volebāt regē q̄s virgis
cesos secari p̄cessit. Collatio sublata ē dignitas. q̄ ne
nomē Tarquini in urbe esset.

Sibilla Cumana

Sibylla Cumana que fuit tempore tarquini
pisci vestita aurea veste. librum apertum ⁊
altum in manū gestans ⁊ librum in sinistra
habens super genū capite disco operto dicit sic. **M**a
gnus ab integro seculorum nascitur ordo enī iam red
dit et virgo rediunt saturna regna. Jam noua pro
genies celo dimittitur alto. Tu modo nascanti puero
quo ferrea primam. Desinet ac toto surget gens au
rea mūdo. Casta faue lucina tu⁹ iam regnat appollo

Manli⁹ torq̄tus

Esti duo videlicet. Valerius publicola ⁊ Po
stumus vicerunt sabinos ⁊ de eis triumphā
rum q̄s. ⁊ Valerius fataliter mortuus paup.

Popilia virgo

Ano urbis condite vigintequinq; Romani
bello sabinorum consternati creant dictato
rem. cuius auctoritas ⁊ potentia consules p̄e
erit ⁊ q̄s nomen officij dignioris

Teste. T. manilius Lelij manilij filius. bellum
cum Gallis inchoauit. percussq; Gallo qui
eum ad singulare certamen prouocauit. tor
quē autē eā de collo ei⁹ tulit suoq; iposuit. Vñ dice⁹ est
torq̄tus ⁊ toeq̄ti cognomē suis posteris obtinuit.

Galli Senones gens natura ferorū
moribus incōdita. ob hoc ipsa cor
porū mole ac armis ingentibus ab eo omni gene
re terribilis fuit. ut plane nata ad hominū interitum vrbū stra
gem videretur. deinde totā urbem igne ferro manib⁹ erequāt
sex mensibus Barbari. ⁊ Manilius nocte subeantes clangore

Panseris excitatus a summa rupe deiecit.
Opilia virgo vestalis ob crimen stupri vira desossa est.

Quinta etas mundi Solium Ixxv

Marcius Gneus
Maulius

Tempore illorū
duorū fuit bel-
lum vegetius
in quo tot ceciderunt de
victoribus Romanis
quot de victis.

Dictature dignitatis
institutio

Largus dictator

Nono post exactos
reges anno ut euse-
bius habet) roma
nona dignitas scilicet dicta-
tura creata est et equitū ma-
gister. qui dictatori in oib⁹
obsequeret et largū als lerci-
um dictatore pūmū et Spi-
cassū magistrū equitū scri-
bit. Institutus est itaq; dic-
tator ut auctoritate et potē-
tia contra hostes p̄sules pre-
cederet. Et maxime q; por-
semia clusij rex (ea civitas
thusta erat) armis tarqui-
num superbū reducere co-
nat⁹ esset. quod ne fieret dic-
tator obstitit. Deq; pace cō-
fecta in amicitiam ppli ro-
mani possemia summis re-
ceptus honoribus. Quinci-
us ancianatus p̄stantissi-
mus postea dictator am-
agriculture opā daret. a se-
natu rogatus. pulvere ac su-
dore absterso. dictature di-
gnitatem inuitus suscepit.
Is nedum romanos obses-
sos sed hostium q; exercitū
supatum cum innumerabi-
li preda romā pdurit. Sic
expeditione finita rediit ad
bonos. victoriāq; quasi se-
aram tenens

Cassius

Quincius

Valerius

Sub isto valerio cōsule
Scines exules fertiq; fugi-
tini inuasere capitolū et incenderūt. Et tam-
atrox fuit bellum. q; ipse cōsul fuit occisus. pu-
blicola quoq; romanus patricius cui publicus
valerius p̄prium nomē ante fuerat. Et ipse p̄
hoc temp⁹ expulsis Tarquinis vna cum bruto
in locū collatini cōsul est subuectus de quo su-
pra. Is cōmissa pugna in quo bruto occubuit
ipse de tarquinij exercitu quindecim milia. et
trecentos viros interfecit qua victoria pūm⁹ ex

consulibus incurru inuect⁹ triumphante que
res pulcherrimum spectaculum plebi sine vl-
la inuidia prebuit. fuit autem magne iusticie et
equitatis vir.

Arcis

Arcis astrologus et
poeta clarissim⁹ cū
eudoro ut ait Au-
gu. vniversū se numer⁹ stel-
larū cōprehendisse et scripsis-
se iactauit. q; (inqt Aug⁹.)
illa p̄tēnit auctoritas q; dicit
ad Abrahā. Aspice stellas et
numera eas si potes Gen.
rv. Quō em̄ dūm̄erari p̄nt cū non oēs p̄nt vi-
deri. Cū astrologie nō ignatus eēt. De astrolo-
gia lib⁹ scripsit elegāntissimū dicēte Cicero de li.
i. de oratore Cōstat in̄ doctos hoies ignar⁹ a-
strologie ornatissimis atq; op̄is vsib⁹ Arcis
de celo stellisq; dirisse et conscripsisse.

Marcius Curcius

Obis vasto hiatu hor-
ribili appuit et vini hois
sepulcrā iterp̄atib⁹ au-
ruspicib⁹ expetebat Ro-
me ei (ut luv⁹ ait) sine in-
terēptu seu alia aliq; vi-
forū ferme specu vasto
collapsū i inēfaz se ape-
ruit altitudinē quā vo-
raginē nullo videbat pos-

se oppleri materia. Tū mare⁹ curci⁹ eqs roma-
n⁹ bello egregi⁹ eo audito tēplo deoz q; foro il-
li iminebat intrēs. Et q; maxime ornat⁹ isidēs
zelo p̄tie armat⁹ se i hyatū misit. q; mortuo sta-

Esopus

Esopus adelph⁹ poeta
fabulator clarissim⁹. clatus
it tpe Cyri regis psax. fuit
at grec⁹ de citate attica vir
igēiosus et prudēs. q; p̄finitie
fabulas elegātes q; romu-
lus postmodū d greco tras-
tulit i latinū et filio suo tiber-

tio direrit. In qb⁹ docet qd obfuarē dnt hoies
et vt vitā hoim ondit et mores iducit aues. ar-
bores bestiasq; loq̄ntes p̄ pbada vita cuiusli-
bet fabula q; q; diligēte ispererit inēiet ioca. lo-
ca oposita q; et risū miscēt et igēiū acuat. h p̄io
āno Cyri regis psax ferē fuisse pēpt⁹. Nouissi-
me eas fabulas oēs vna cum ip̄ius Esopi vita
Ximmius quidam eruditus vir. ad Antoni-
um tituli sancti Crisogoni cardinales latinas
acurati ssime fecit.

Quinta

Decem virorum Rome electio

Dodecimo Artaxerxis regni anno, tricentesimo, et altero ab urbe condita. C. menenio et P. servilio capitolino consulibus Romanis placuit quod consulare imperium cessaret, et eius loco decem viri deligerentur, per quas sine provocacione omnis regeretur civitas. lata eius magistratus tepora (ut Linius ait) nimium luxuriare incipiens cibus eius res lapsa est. Quia post annum eracti sunt od facinora Appij claudij

Leges duodecim tabularum

Romani cum hucusque legem non haberent magnaque inter tribunos et consules de legislatore orta est disceptatio, terdecimo regni Artaxerxis anno legatos athenas miserunt. Qui non solum ab atheniensibus Solonis leges obtinerent, verum etiam ex alijs grecie civitatibus mores institutaue Romani perferrent. Ac sic ab eisdem legibus traditis scilicet decem tabularum, Romani postea duas addiderunt. Unde et postmodum illa decem tabularum famosissima emanavit, ut habet, ff. de ori. iudi. l. ij. et distinctio. vij. capitulo secundo. Ordinataque erat in duodecim tabulis tota iusticia.

Tribuni et ediles Rome creati

Quarta seditionem bonorum cupiditate excitavit, ut plebi quoque magistratus crearentur. Sabius ambustus duarum pater. Alteram supplicio patricij sanguinis dederat, alteram plebeio. Tribuni igitur plebis, xvj. regni artaxerxis anno rome creati sunt. Quod quidem tribunatus officium et si magistratus dignitatem non haberet, maxi-

etas

mi tamen momenti in republica fuit.

Veturia romana

Veturia Coriolani patricij romani mater per hoc tempus iam senex laudabili opere annos suos in viriditate traxit perpetuam, quia filium suum qui infestissime urbem obsidebat, quem legatorum maiestas et pontificum reverentia nequiverant ipsa ab ira retraxerat durissima, et eius propositum vertit in bonum. Nam relinquens obsidionem civitatem liberam dimisit. Ob cuius mulieris beneficiu, ne civitas ingratitude argueretur ex senatusconsulto ad perpetuam rei memoriam eo in loco quo hec veturia filij iram molivit templum et ara fortune constructa sunt insuper cum nullusque in id tempus vel modicus a viris mulieribus prestaretur honor, sancitum est ut mulieribus homines semper assurgere et in via eis cederent quod unusquisque apud nobis servatur. Et quod eis liceret uti auro et purpura veste, aureisque fibulis et armillis nec immerito cum suis precibus steterit romana libertas.

Monarchia regis persarum Darius histapsis

Darius histapsis septuagesimo captivitatis persis regnare cepit. Is cum alijs sex nobilibus Smerdim et paticerem magnum eius fratrem trucidavit. Conventum de regno persarum Caius equus sequenti die in ortu solis hymnitum ante regiam prius emitteret ille, persarum rex habetur Darius Oeberis stabularij sui solertia effectit, ut ante omnes hymnitum equus eius primo daret, quo facto, euestigio rex creatus est Regno suscepto Atofam abysis filiam duxit uxorem. Et qua preter Xersem etiam alios genuit filios. Dedit potestatem zoroabel ut indeos in hierusalem reducere posset et vasa reddi iussit, et pro edificatione templi viginti argenti talenta per singulos annos indeos darent. Ideo templum edificarunt. Verum antequam e vita discederet egiptus ab eo discedit.

mundi

Partial view of the adjacent page showing text and illustrations.

Xerxes datus ex Atosa fili-
lius quintus persarum
rex Centesimo quarto iuda
ice captivitatibus anno. Per-
sis regnare cepit. Et regna-
vit annis viginti. Is volun-
tatis paterne colendi deum
israhel. heres apparuit. Ju-
deis liberaliter utens. Et dre
sacerdoti amicissimus cru-
delitatis et senicie paterne successor. Recepta e-
gipto que a patre defecerat eum univere asie
potiretur. innumerabili exercitu grece bellam
intulit. Athenas incedit. et infinitas strages de-
dit. Tandem leonide. Spareanorum ducis soler-
tia duobus acceptis vulneribus fugiens. qui p-
us mate nambus straverat. in piscatoria sca-
pha vit trepidus aufugit. Et non multa post
ab Artabano eius prefecto spe regni potiundi
interfectus est.

Artabanus
Artabans septus
persarum rex per-
sis regnare incipi-
ens. regnavit mensibus sep-
tem. Qui pro anno com-
putantur. hic perse rege tru-
cidato. cum essent ei duo fi-
lij nomine Darus et Arta-
verses. Junioem in maio-
ris necem sollicitavit. Affir-
mans illam proprium obruncasse patrem.
Vagabundus autem huius sceleris conscius. Ar-
tata se filio rem postea prodedit omnem. Is
convocans omnes armatos. numerum milleu
recensurus. ubi Artabanus inter eos asitisset.
Artaveres se brentorem simulat habere locica
qz deceret inbes secum commutare. Quo nuda-
to euestigio cum septem filijs eum trassodi in-
sit. atqz ita Artaveres egregius iuvenis cedes
patris. necemqz fratris et seipsum ab insidijs
Artaveres vindicavit.

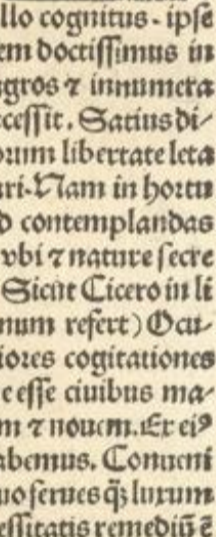
Artaveres septim⁹
persarum rex regna-
vit annis quadra-
ginta. hic omnium homi-
num pulcherrimus fuit sed
tanta ei erat brachiorum lo-
gicudo ut genua continge-
ret. et propterea longima-
nus dicitur est. Qui tributa

persis primus instituit. eo qz maximam imp-
sam auri atqz argenti in edificijs constituisse.
ubi tributa et que erigebat recondere posset ad
bene rei demonstrare monumentum. Et ai pa-
cis auctor et conservator haberetur. Idcirco ab
omnibus amari promeruit. Et dias quoqz sa-
cerdos et dei propheta clarissimus elegantis
memorie eius imperium infigne reddidit. Ne-
anias quoqz eius et Daris pincerna fuit.

Democritus abde-
rides phlosoph
us per hoc tem-
pus floruit. is primo quos-
dam magos caldeos audi-
ens. adhuc puer theologiaz
ac Astrologiam peroptime
didicit. deinde ut Geometri-
am perciperet in persidem
et ad mare perrexit. postqz
etiam ad cognoscendas res
divinas in Caldeam athe-
nasqz se transtulit. ubi a nullo cognitus. ipse
Socratem cognovit. Tandem doctissimus in
patriam reversus. patrios agros et innumera-
biles opes reipublice sue concessit. Satius di-
cens eum paupertate studiorum libertate leta-
ri. qz opum servili cura verari. Nam in hortu
lo suo iuxta vrbis muros ad contemplandas
rerum naturas se contraxit. ubi et nature secre-
ta subtilius rimari posset (Sicut Cicero in li-
bro quinto tusculis. questionum refert) Car-
los sibi ipsi effudit ut vegetiores cogitationes
haberet. Aut ne videret bene esse civibus ma-
lis. vixit autem annis centum et novem. Et ei⁹
sententijs hanc optimam habemus. Conveni-
entius est ut parcitatem in tuo semes qz lorum
in alieno. parcitas enim necessitatis remedijs e

Heraclitus philosophus
asiaticus cognomento.
Scotinus hoc tpe in precio
fuit Cui libri obscuro fuisse
ut a phis vir intelligerent.
vñ et ppter eoz obscuritate
heraclit⁹ dicit⁹ fuit tenebro-
sus Cui ai in vltia vite a di-
scipulis quereretur. ut no-
tabile qd in mentis pferret. Tñhil vidit. si digi-
tū voluēs significabat oia inferiora in primo
motu eē. hic (ut Macrobi⁹ refert) dixit aiaz eē
scintillam stellaris essentie.

Heraclitus philosophus
asiaticus cognomento.
Scotinus hoc tpe in precio
fuit Cui libri obscuro fuisse
ut a phis vir intelligerent.
vñ et ppter eoz obscuritate
heraclit⁹ dicit⁹ fuit tenebro-
sus Cui ai in vltia vite a di-
scipulis quereretur. ut no-
tabile qd in mentis pferret. Tñhil vidit. si digi-
tū voluēs significabat oia inferiora in primo
motu eē. hic (ut Macrobi⁹ refert) dixit aiaz eē
scintillam stellaris essentie.

Quinta etas mundi

Themistodes

Themistodes atheniensis pilosus, et naturalis et belli clarissimus ac sapientissimus dux his temporibus, tam scientia quam rei militaris gloria inclitus et clarus habitus est. Cuius consilio parata est victoria in matrimonio prelio superato perse ab atheniensibus. Cuius adhuc puerulus esset, natura prudens, erimia semper cogitabat. Cum a disciplinis percipiendis animum laxare licebat, non ludis aut inartie sed componendis orationibus sese dedit. Glorieque cupiditate incensus cupiens sibi vrbis principatus vendicare, cum eum quidam consulere de filia, antea daret pauperi sed ornato, aut locupleti probato uxorem. Malo inquit virum pecunia quam pecuniam viro indigentem.

Aristides

Aristidem philosophum atheniensem virum utique discretum per hec tempora floruisse. Cicero in tertio de officiis tradit. Erat autem cum omnis virtutis, tum iusticie in his que ad communitatem referantur utilitatem, ex quibus iusti nomen affectus est. huic plato tantum tribuit ut pre ceteris clarissimis qui athenis claruerunt cum solum laude dignum censuerit, ferunt hunc ita inopem mortuum fuisse, ut suo sumptu essent ad tantulum nequiverit.

Anaxagoras

Anaxagoras philosophus etiam hac etate in Clazomeneasie oppido inclitus fuit. Qui cum dives admodum esset studendi desiderio ductus patrimonium omne suum concessit, et in longinquas partes secessit. Post multa vero tempora reversus cum suas possessiones desertas vidisset ait, non essem ego saluus nisi isti perisissent. Cuidam dicenti, Nonne tibi patrie cura vlla est, respondit, mihi patrie cura est, et summa quidem atque ita dicens, digitum celum versus extendit.

Interrogatus ad quid factus fuisset. Ad contemplandum inquit solem et lunam et celum. Hic audita morte filij illi qui nunciaverat ait, nihil novi nuncias. Ego enim et me natum sciebam esse mortalem. Cumque annis septuaginta duos virisset ab atheniensibus in carcere positus, et potu veneno interijt quia solem lapidem ignitum dicebat, quem illi pro deo colebant.

Empedocles

Empedocles philosophus atheniensis his temporibus laudatur, qui adeo contendendi peritia edoctus erat. Quod cum hospitem eius iuvenis quidam furibundus invaderet eoque patrem eius accusatione damnasset, ita dulciter canendi modum inflexisse dicitur, ut iuvenis iracundiam temperavit. Huius autem hec fuit sententia: Tria sunt (inquit) in tota rerum varietate scilicet affluentie mobilis contemptus, future felicitatis appetitus et mentis illustratio. Quorum primo nihil honestius, secundo nihil efficacius, tertio nihil de amborum adeptione compendiosa efficacius. Descripsitque deum, Deus est spera cuius centrum est ubique et circumferentia nusquam. Arbitratus denique animas immortales se incendijs dedit.

Sapho poetissa

Sapho Lesbica et Mitilena vrbis oritur, altera poetrix, hac etiam tempestate inclita fuit, honestis et claris parentibus orta. Adeo generose fuit mentis, ut etate florens et forma non contenta solum litteras iungere plurimas sed ampliori favore animi ingenijque sua vinctitate conscensio studio vigili per abrupta parnasi vetice celso se felici ausu musis non reventibus immiscuit, quid multa eo studio deuenit ut usque in hodiernum clarissimum suum carmen testimonio veterum lucens sit, modulos lyricos exprimere non dubitavit. Et propterea illi erecta fuit statua mea et suo dicata nomi. Et ipsa inter poetas celebres enumerata, eius opera maiorum negligentia amissa sunt.

vir clarus ad extremam tandem pervenit paupertate

eloquentissima poetrix mulier

Quinta etas mundi Solium lxxvii

Zeus heracleotes et
Parrasius pictores.

per
pictores

Zeus heracleotes maximus pictator et ipse etate hac ut Ensebius
habet inclitus fuit Qui plinio teste libro. 35. naturalis hystoria
peniculum ad magnam gloriam perduxit. Opesq; tantas acqsi
nit ut institueret donare opera sua. eo q; nullo precio satis digno pmu
tari posse diceret. Pinxit autem ut idem plinius ait. puerum vuas seren
tem ad quas aduolarent aues. processit iratus operi. et dixit vuas meli
us pinxi q; puerum. Nam et si hunc consummasset aues ipse timuiss
sent. Idem etiam secundum. Quintilianum umbrarum inventor perhi
betur. Parrasius quoq; hac etate summus pictator cum predicto zeu
sede in certamen descendit. Et cum zeus detulisset vuas tanto decore pi
ctas ut aues aduolarent. ipse lintheum aubus pictum detulisset tradi
ditur. Ita veritatem representantis ut zeusis alitum iudicium efflagitaret. Sed tandem remo
to lintheo et ostensa pictura atq; errore intellecto palmam ingenuo pudore concessit parraso.
quoniam ipse aues sefellisset.

Tolosa

Tolosa prouincie Gallie transalpine
vibis. a quodam Toloso troyano ia
ta sunt eius fundamenta. Quam atq;
Romani cepissent illuc colonias deduxere. Et
amphiteatro capitolio alijsq; edificijs e quib;
aliqua adhuc extant ornata reddiderunt. Hec
Narbonensi ciuitati ab Eneae socijs condite fi
nitima est. et in aquitania hand longe a Sor
ciatibus populis in qua Paulus discipulus.
Sancti Pauli miraculis quiescit in pace. Me
tropolis ciuitas est. eiq; Johanes vicefimus
andus pontifex Archiepiscopatuum primus

concessit. Atq; ex eius castellis in ciuitatem ser
erexit. Et eidem archiepiscopatu subiecit. ut ha
beret Tolosanus archiepiscopus. quibus ante
dignitate preeffet Francoium regi subdita qui
in ea bonarum litterarum gymnasium etiam
constituit. In ea corpus sancti Saturnini et
aliquouum apostolorum reliquie summo ve
nerantur honore. Is eiusdem vibis punitus
episcopus a paganis tenus atq; e summa ca
pitoli per omnes gradus precipitatus ca
pite colliso exassoq; cerebro et omni corpore di
laniato dignam ibi chusto exalans animam.

Turo quoque gallie provincie metro-
polis ciuitas a britto brittanorum re-
ge condita est. Quam a turno eius
nepote ibidem a Gualfredo aquitanorum du-
ce in bello interfecto. Turonem nominauit ea
siquidem celebris nunc ciuitas est. ligeri enim
flumio abluunt. Qui. Bituriges ab hedius di-
uidit. et ab oceano sursum nauigationem ha-
bet. A qua non parum commoditatem ciui-
tas ipsa percipit. hic quippe cum archiepisco-
pali sedes existas. undecim suffraganeos con-
tinet. Qui et pro maiori parte in Celtica sunt.

et ex maiori parte in Britannie cicerioris Duce-
tu nomen retinetis In francorum regno sita est
Ipsa cum multarum rerum opulentissima sit
habita. etiam non ignobiles continet edes. Ha-
buit hęc ipsa ciuitas plurimos celibres viros
omni virtute et sanctitate insignitos Inter quos
diuus martinus eiusdem episcopus sanctissi-
mus fuit. qui tante sanctitatis erexit pontifex
ut trium mortuorum meruerit esse suscitator.
Atque alium nomine perpetuum habuit episco-
pum admirande sanctitatis virum.

Mediolanum

Mediolanū ciuitas potentissima apud
insubres totius Cisalpine gallie me-
tropolis et vrbis ceterarū Mater ori-
ginē habuit. quā liui⁹ patauius. et trog⁹ pom-
peyus. narrāt a gallis quē duce Brieno in ytalīā
ascenderant populique loca incolentes in quib⁹
est edificata Insubres appellabantur impan-
te assero persarum rege a gallis senonensibus
non condita ut multi astruere. sed aucta et in-
staurata fuit. Eam tamen Josue hebreorum
iudicis tempore aliqui primo conditam fuisse
Cui Sicambri germanie populi a sicambria
piani s. ore dicti tpe Sampsonis occupatis
germanie provincijs. Mediolanū versus ho-
stili animo acie dirigentes. Julii insubri regē
obuium habuerunt. Cum quo pace confecta
federa percussere ut vnus populus et vnus ef-

ficeretur regnū. fuit tū vsq; ad Dienu ducens
haud ciuitas magna. Eius aduentū mirūm-
modū aucta et instaurata. Cū antea subria et
Mesopia etc. dicta fuerit mediolanū quō multo
rū animū circūdata appellata ē. Scribit liui⁹
exercitū romanū tunc primū venisse quō quidē
ad annos romę vrbis pdite. cccc. lx. fuisse videt
Clandi⁹ marcell⁹ deinde bolos et insubres gal-
los subegit et triūphauit. post quē triumphus
vrbis Mediolanensis p̄ ānos ferme. l. pacatissi-
ma altera roma p̄gnōiata. adeo florens fuit.
ut illā puīcipes romani (quē ad p̄occupatōes li-
cuit) inhabitauerint. Terna trayan⁹ Adrian⁹
marimian⁹ philipp⁹ etc. Empoitiū certe totius
lōgobardie fuit. et agrū vniuersum in oī boni-
tate feracissimū h. Eā hercule⁹ marian⁹ menti-
bus ornauit. mirū scdm̄ adiecti et vrbē ampli-

Quinta etas mundi Solium lxxviii

ante et ex suo nomine herculiam appellavit in honore herculis phanū struxit quod nunc diuo laurentio extat dedicatō. post tām diuturnā felicitatem primas habuit molestias beatus Ambrosio adhuc supstite Arrianis infestantibus. Paulo post attila ytaliam ingressus Mediolanū diruit Instaurataq; parū quierit. a longobardis ea urbs maris molestijs agitata est. Illis a Karolo magno domitis per annos. lxx. floruit quōsq; Frederic⁹ barbarus impator eā solo equit. Deinde Mediolanenses a parmensib⁹ et placentinis adiuti tanto patriam reedificauerunt animoz ardore. ut intra triēniū. ditior. potentior. frequentiorq; solito facta videret. Inde mirabile habuit incrementū Mediolanū em phisico naturali sita sito ab incendijs caumatū et frigorū rigoribus equaliter abesse. Alexander quintus nomine summus pontifex scribit et propterea locum totius orbis compatissimum aeremq; serenissimum et aquarū in puteis et fontibus salubritatē obtinere. Quā tñ lacus pul-

cherimi. r. z. vij. z. lxxij. flumina terre supficiem irrigantia in illius agro repiant. Porro ciuitas hec quantum templorum magnitudine. regalium domoz amplitudine. clarissimo rē edū nobilitate. et viciorum pbitate. necnon et oim artium bonitate flourit nostraq; etate floreat. tū potentissimoz dñoz ducali maiestati obsequētū. tū verinsq; ser⁹ pūbertinūz religiosoz inhabitantū. Ac cetera hui⁹ urbis eq̄stris ordinis viroz ac doctoz necnō et armorū et pānoz oimfariā vestimentoz fabrica et mercatura declarāt. Dicit p̄scriptus pontifex. barnabā pauli p̄discipulū p̄mū fuisse mediolanensem ecclie ep̄m Cui paulo post successerit. Beatus Ambrosi⁹ doctor ecclie celeberrimus. et q̄ sc̄tus Aurelius augustinus doctor et ip̄e excellentissimus in ip̄o mediolano ad fidem xp̄i cōuersus ē. duces postremo castrū supbissimum in ea et hospitale celeberrimum. cum templo beate Marie virginis dicatum edificauerunt. Ac alijs q̄ plurimis exornauerunt.

Monarchia regū Persarū

Sogdianus

Darius notus

Artaxerxes eius nominis sc̄tus. Octau⁹ psarū rex regnavit duobus tñ mensibus. post quē Sogdian⁹ nonus regnavit mensibus septē. de quibus ob teporis breuitatem nil memorie dignum habemus.

Ale iesus filius syrach narde hebre⁹ lib⁹ q̄ ecclesiastic⁹ edidit que hebrei panarethos vocāt a pan qd est totū. et rheton qd est virtus. quasi totus virtuosus. In q̄ de oī virtute tam theologica q̄ politica pulcherrime tractat. Quē ideo ecclesiasticū nominavit eo qd de morib⁹ totius ecclesiasticę discipline religioseq; p̄uersatiōis magnaz curam habere visus fuerit.

Herodotus grecus hystoricus oibusq; grecis p̄ferend⁹ ea tempestate hystoriarū lib⁹os edidit. quos cū athenis i p̄cilio legiss; plimū honorat⁹ ē q̄ ut antilian⁹ ait. dulcis et cādidi⁹ plini⁹ li. xij. na. hysto. diē eū scripsisse hystoriā Ari⁹ p̄gnomento notus decim⁹ psarū rex. regnavit annis vigintenouem. hic inito impio cōtra Athenienses grauissima mouit bella. Ideo conuersi in fugam nec deinceps persis occurrere sunt ausi. Eius regni anno decimo egiptus ab eo discessit.

Sophocles atheniensis poeta tragicus. Quem Cicero sob ingenij magnitudinem diuinum poetam appellavit Is vltimis vitæ sue diebus tragediam in certamine ad iudicium petitorum miserat. et intellexerat qd victor esset. pie gaudio exspiravit.

Artaxerxes eius nominis secundus cognomento Meon quem hebrei Assuerū nominant vndecimus psarum rex regnavit annis. xl. Darij filius potentissimus super oēs qui ant eū fuerūt. Cui⁹ regnū ab india vsq; ethiopiā sup. c. xvij. puicias fuit. Tertio

Iesus filius syrach

Herodatus

Sophocles

Quinta etas mundi

regni sui anno grāde comitūū pparavit. 7 subiectos magnifice panie in tabernaculo mirabili. Reginam vasti cum venire recusasset eam adiecit. Et honorem hester prebuit. 7 in locum eius pro regina habuit.

Affuerus

Ochus

Arsanus vs Arg

Darius

Affuerus tertius qui ochus Affueri rex hester filius duodecimus persarum rex regnavit annis xvij. vir certe ferus atq; immanis ut suis facinoribus eternam sibi apud persas comparet memoriā. Hic Tectanabo egypti rege in ethippiā pulso ad suum revocavit regnum. Hic suoz conturbatione veritus cognatoz ce de principumq; strage. totam implevit regiam. nullo sanguinis aut feris etatisue habito respectu. verū tamen diuinam non evasit ultionem. Quia a suis oberuncatus fuit.

Arsanus ochi regis filius. 13. persarum rex regnavit annis. iij. Genuit aut filios multos de quibus herodotus meminit. de eo aut nil memorie dignum habetur. Jandus vero serus iudeorum pontifex hoc ipso anno inde mortui Johannis pontificis patris pontificatu succedens sedit annis. 50. vir certe bonus. 7 pacis amator.

Parmenides phlosophus atheniensis consortia hominum fugiens in rupe caucasi montis consedit. Et logicam primus invenit. Hic Zenonis preceptor extitit.

Arsanus Arsanii predicti regis filius ultimus persarum rex 7 ipse primo anno regni Alexandri persarum regnum accipiens regnavit annis ser. Hic cum potentissimus esset. ne regie maiestatis honor deesset. bellum cum Alexandro magno varia fortuna gessit. Tandem ab eo victus 7 superatus 7 a cognatis turpiter occisus. vitā pariter cum persarum regno finiuit.

Melissus philosophus ex Samo insula originem ducens. Parmenidis auditor. quem Aristoteles persepe nominat magna virtutis sue documenta edidit.

Brenus Senonensiu galloz dux Nonuchi angloz regis filius. 13. assueri persarū regis ano cū exercitu trecentoz miliu Gallorum relicto pprio solo yraliā venit. 7 expulsis veteribus tuscis. eorumq; vrbibus occupatis multarū vrbū (poliarate ac iustino testibus) fundamenta iecit. ut mox dicitur.

Hypocrates filius eracidis ut Galienus primo regis hauctoz (licet quidā scribāt asclepij) filius 7 pitagore discipulus. oim medicoz princeps. in insula Choo genitus p hoc tempus clarissimus habitus est. hic medicinam longo tempore perditam revocavit in lucem. que quingentis annis post esculapij mortē latuerat. Is voluptates oēs ad modū detestabat disipulos ut diu Hieronimus scribit iuramento astrinxit ut silentium servarent. ut mansuetudinem in habitibusq; ostenderent. fuit (ut ferunt) corpore parvus pucher forma. grandi capitis. tardiq; motus multe cogitationis. tarde locutionis. 7 modici cibi. Vixit aut ānis. xcv. Cui hec fuit pulcherrima sententia. Qui vult liber esse. non cupiat quod habere non potest. Qui vult habere qd cupit. cupiat qd habere pot. Qui vult in hac vita pacifice vivere. silis fiat illi qui ad conviviu invitatur. Qui de omni appposito gratias agit. 7 de defectu reum non murmurat.

Zenophis acciensis ex cipro greca civitate senicibus frequenter accolis fuitq; napsic sive ut

Parmenides

Melissus

Hypocrates

Zeno

Quinta etas mundi . Solium . lxxix

atq; dicitur demetrii filius. Appollonius autem Tyrius dicit eum gracili corpore fuisse. statu proce- ro et atra cute. Vnde illum Chysippus palmitē egyptiū vocabat. Crura habuit turgida et imbecilla atq; infirma. ob quod teste pseo multas ce- nas declinavit. Descebat libenter vicibus recen- tibus et ad solē passis auditor fuit cratis. Stil- pionē etiā et venocratē decēnio audiuit. fuitq; vna cum Cytheo pho stoyce sexte auctor. quo- niam sententia fuit. Id summū bonū quod honestū est. Nihil deest ad recte vitandū ei in quo vir- tus est. Tanto in honore apud athenienses ha- batus est. ut apud eū claves urbis deponerē- tur. Quamvis ipm aurea corona et imagine era. hoc ipm et sui ciues fecere. Habuit audito- res erimios. inter quos Antihonnis cum ibat athenas et erat auditor. cui et aliquando epi- stolam scripsit. Hic adolescentulo andam ine- pra multa loquenti ait. Ideo duas habemus aures. os autē vnū. ut scilicet multa audiamus et pauca loquamur. Nonagesimo vero etatis sue anno decessit incolumis integer ac sine om- ni morbo.

Socrates phs

Socrates atheniēsis phs clarissimus ex pago alopecēsi fili- us sophronisā marmorarij et phanerete obstetricis fili- us. fuitq; ut quidaz ferunt Anaxagore primū auditor postea Archelai. cui in sco- la successit magisterq; Pla- tonis et primus ethice inventor. his temporib; floruit philosophiam enī ut Cicero scribit eno- cavit e celo et in vibibus collocavit domsq; in- trodixit. et coegit de vita et morib; rebusq; bo- nis et malis querere. Quā obrem ut scribit soli- nus non solum consensu hominum verumeti- am appollinis oraculo fuit sapientissimū in- dicatus. fuitq; orator promptus et acer. et pri- mus teste favorino cum Eschino discipulo ora- torie artis campos apuit. Qui ad acquirendaz sapientiam vsq; ad senectutem vltimas terre- regiones perlustravit et licet sapientissimus es- set. se tū nihil scire reputavit. Vnde sepe illud di- cebat ut hieronimus ad paulinū ait. Hoc vnū scio quod nescio. fuit insuper socrates mirabi- lis castitate. iusticia alijsq; virtutibus. in cuius quidem sigillo (ut dicitur) sic scriptum erat. Amicus hominis est sapientia eius. Inimicus vero hominis est stulticia eius. huius quippe

multe fuere sententie. quarum hec preciosissi- ma censetur. Age sic alienum ut tuum non ob- liscaris negocium. et qualis vis videri talis esto. Denum accusatus quod derideret queram- canes et hircos esse deos. quos atheniēses cole- bant. Tandem veneni poculo defunctus est. Post mortem eius athenienses penitentia du- cti. imaginem auream pro eius memoria in tē- plo collocaverunt.

Socrates orator

Socrates orator clarissi- mus Gorgie audi- tor multoz philosophoz preceptor erimios. ut Ma- crobius attestat. hic teste quintiliano in diverso dice- di genere nitidus fuit. et cō- ptus. et palestre magis q; pugne accomodatus. om- nes dicendi venter lectatus inuentione facilis et honesti studiosus. Ac in compositione adeo diligens ut cura eius reprehendatur. Hui; ora- tiones et opera extant ac aliqua traducta sunt que maxima voluptate legunt. Ediditq; quo- q; libellū exhortatoriū in quo hec ponit sentē- tia. Talis fias parentibus. quales erga te na- tos fieri peroptas. Serua magis verborum q; rerum deposita. Dixit annis. xciiij.

Thucidides

Thucidides grecus hystoricus et qui- de grauiissimus. h- etiaz tempore teste Eusebio agnoscitur. et teste quintilia- no. est densus et brevis ac sp- sibi instans. que Thucydi- de laurentius vallisensis po- stea et herodotū latine loq- docuit quoz opera nunc in X- precio habentur.

Xenophono phs

Xenophon phs et dur ex- ercit; Atheniēsum insignis Orylli atheniēsis fili; hō ve- recund; et speciosus vltraq; dici possit moratusq; pbus et oib; grat; fuit socratis et platonis emulus. Quia re- nophon indito illi opi pla- tonis quod de optimo sta- tu ciuitatisq; administrande scripserat. lectis ex eo duobus libris. Qui primi ad lucem ve-

Quinta etas mundi

neant se opposuit. et cetera multa scripsit. Quo audito valde p̄motū fuisse platonem ferunt. Hic primus ex his que a socrate dicebantur notis excepit et in publicū edidit commentaria scribens. Et primus omnium philosophorum scripsit hystoriam. Fuit etiam durus strenuus. et q̄ ex ultimis babilonie finibus exercitum reduxit asperis et difficilimis itineribus per inuestissimas gentes ac barbaras incolumem in patriam conduxit. Vixit autem annis. lxxvij.

Archita tarētū

Archita tarētū fuit Mesagore (siue aresterenus ait) Estei filius philosophus piatagoricas his temporibus nobilissim⁹. et in omni virtutis genere maxime admirationi habitus. Hic platonem philosophum cum a Dyonisio necādus esset per epistolam eripuit. Multaq; composuit ex quibus hanc precipuam sententiam habemus. nulla pestis capitalior est q̄ voluptas corporis. cuius auide libidines temere et effrenate ad potendum incitant. hinc patrie prodiciones. hinc rerum publicarum euersiones. Nullum deniq; scelus. nullum facinus est ad quod suscipiendum non libido voluptatis impellat.

Plato p̄hs

Plato philosoph⁹ nominatissimus. per hoc tempus. Eusebio referente omnium philosophorum clarissim⁹ fuit. Aristone patre et matre perictionia sive (ut aliqui picant) petona. Athenis si mili die natus quo apud deon appollo. ut retulit apollo dorus Mater a Solone certissimum dicitur genus. Similiter Aristo illius pater ad Codum melanchi filium refertur. Habuit fratres plato Adimantem et Glauconem. Et sororem petonā de qua Speusippus philosophus ortum dicit. Litteras didicit apud dyonisium grammaticum. sed in palestra apud Aristonem exercitatus. Primum namq; picture studuit. poemata edidit et tragedias. Et plato p̄ egregio corporis habitus cognominatus cum prius Aristodes ex aui paterni nomine diceretur. Vicennis audiuit Socratem illo mortuo

audiuit Crathylum et Hermoginem Annoū vigintinouem. Megaram ad euclidem se contulit. Hinc Cyrenem profectus Theodorus audiuit. Postea in egyptum profectus prophetas sacerdotescq; audiuit vbi comitem habuit Euripidem tragicū Regressus Athenas in academia morabatur. Terq; in siciliam nauigauit vbi cum mortis periculum euasisset venditus est. Interrogatus aliquando in quo sapientiam quis adipisci posset. Respondit in non expectando que euenire non possunt. nec de p̄teritis recordari. Obijt Plato in conuiuio discumbens anno etatis sue octuagesimo primo

Antisthenes atheniensis philosophus hic in initio Gorgia audiuit oratorē. deinde Socrati sese addidit. Et cum habitaret in Pyreo. quotridie quadraginta stadijs emensus audiebat socratem. A quo tollerantiam addiscens tranquillitatis illius imitator effectus. Cynicam prior sectam inchoauit. principisq; in ea fuit. Platonem insimulabat fastu turgidum. Et cum audisset aliquando platonem sibi maledicere. Regium est inquit male audire cum benefeceris. Libros multos et diuersarum rerum scripsit. De eo Hieronimus contra Iovinianum scribit. q̄ cum rhetoricas gloriose doceret audiens Socratem discipulis dixit. Abite et magistrum vobis querite. quia ego mihi reperi. Cuius sententia pulchra fuit in scientia enim est multa discere. et quod scitis est nescire.

Antisthenes

Speusippus atheniensis philosophus Larimedontis filius. Platonis ex sorore nepos. Octo annis scole platonice magister fuit. Trascabatur enim facile. et voluptati dederat manus. Epicurie enim secte manus dedit. Unde Diogenes philosophus cum dure redarguit. deinde cum paralyti solueret. orauit et renoueratē ut sibi in docendo succederet. Plutarco scripsit illū pediculis esset uescētib⁹ iterijisse fuit cor-

Speusippus

Quinta etas mundi Solium lxxx

poie gracili teste Thimotheo. Reliquit plura commentaria et dyalogos. Eius libros aristoteles tribus talentis emit teste fauorino. Adhuc simonides scripsit hystorias. Primus invenit quo pacto ex gracilioribus linguis fierent vasa capacia.

Papia

Papia Cisalpine gallie vrbis ticini nomine vetustior. Quam plinius velle videtur fuisse conditam a populis lenis et maricis qui fuerunt transalpini. Teste vero paulo longobardo historico Assueri per sarum regis temporibus a gallis seronensibus eius fundamenta iacta sunt. Verum longe ante insubres galli vicatim locum inhabitauerunt. Hec in marginibus Ticini fluminis ex vrbano lacu quem nunc maiorem dicunt effluentis. qui lapideo ponte pulcherrimo trahitur. Et a ticino flumine Ticinum appellatur vbi insignis scipionis de hanibale victoria extitit. Eam urbem situ et aeris salubritate amantissimam reges Ostrogothorum et postea longobardorum libenter incoluerunt. vnde apud ipsam multa fuerunt preclare gesta. Et propterea cum Medialano longobardorum libenter incoluerunt. vnde apud ipsam multa fuerunt preclare gesta. Et propterea cum medialano magnitudine facie. antiquitate. ac dignitate diu contendit. Verum nunc mediolanum plurimum excellit. Ambe tamen et nunc et olim clare illustresque siterent. Eam civitatem athilaretus Hunorum direptam vastavit. et cum pau-

lo post instaurata esset. Odoacer Erulorum rex Orestem Patricium Augustuli nuper genitorum in eo obsessum vique captum interfecit. Ticinumque vrbis crudeliter ab eo direpta atque vastata est. vbi tunc cedens maxima fuit civium romanorum quantum nunquam alibi post Romani imperii inclinatione commissa fuerat. Rudolfo autem bursumdo ytalie regnum occupante. per septimum Stephani pontificis tempora Ungari salado duce ytaliam ingressi papiam obsessam captamque ferro ignique vastaverunt. Interea Agapitus pontifex Romanus ytalique proceres et populi berengarii et alberti filij tyrannidem exosi. Ottonem primum ex germania in ytaliam vocaverunt. tumque ytaliam a malis que diu fuerat perpeffa respirare cepit. Pertrahit longobardorum rex monasterium sancte Agathe. Et theadolinda regina ecclesiam sancte Marie virginis ad particas in ea civitate construxerunt et edificaverunt. Et Lintheprandus longobardorum rex ossa beati Augustini ex Sardinia Papiam vbi veneratissime seruantur deferri curavit. et sepulchrum ex candidissimo marmore cum mira et celeritate structum est. aspectu pulcherrimum.

Quinta etas mundi

Idemq; rex monasteriū beati Petri cellula aurea appellatū. et apud holonā ubi curiam sepe reges tenuerunt monasterium sancti anastasi martiris edificauit. Gondiberta regina ecclesiā sancti Iohannis baptiste. Et Petrus epus linthprandi regis cōsanguineus ecclesiā sancti Ravini pape cōstruxerunt. Eius postea exornande urbis p̄ ceteris Iohānes galeatinus maria vicecomes prim⁹ medialonensium durā multā adhibuit diligentia. Vt post multa ibi de accuratissime fabricata castellū magnificētissimū regio apparatu cum amplissima biblioteca struit. Et iuxta castellū ingentē lucū muris cingit. in quo ferarū vinaria et pulcherrimas venationes constituit. In cuius medio superbissimū monasterium ordinis carthusiensis in eius sepulchro ingenti impēsa fabricat. Lucū ipsius ambitus est centum et xx. cubitorū. Habet nūc papia in gymnasijs multos iurū civilis et pontificij ac phie et medicine scientia claros. Genūt autē multos p̄claros viros sed qui sanctitate et disciplinis p̄cipue excelluerūt Syrus ei⁹ urbis ep̄a doctrina et scititate laudatissim⁹. Enodi⁹ poeta eloquentissimus. Habuit et Antonij Guaynerij medicū sua etate celeberrimū multa composuit. Et cattonē sacrum Silanum nigrum et alios.

Hermes

Hermes egyptius qui a nostris dicitur mercurij philosophus. platonis olim discipulus hoc tempore clarus habet. Cui et si homo fuit antiquissimus tamen et in omni genere doctrine. adeo ut ei multarū rerum et artium scientia trimegesto. hoc est ter maximo cognomen imponerent. Scripsitq; libros multos ad cognitionem diuinarū rerum pertinentes. qui adhuc apud grecos extant. Cui inter cetera de verbo p̄fecto librum edidit et dixit. Deos gentiliū fuisse hoīes mortuos.

Apuleius

Apuleius apher madaensis platonis discipulus etiam hīdem temporibus claruit. Et ibidem libros multos edidit. in eo enim sūme eruditioni p̄cipua lingue copia et gracia coniuncta fuit. Scripsit cuius libros de Asino aureo Metamorphosin quans grecanicam fabulam appellat. Libellos quatuor floridum de deo socratis. Librum de mundo et cetera. Cuius hec fuit sententia. Nichil est deo similis q̄z vir animo perfecte bonus.

Plotinus

Plotinus philosophus platonis quoq; discipulus et porphirij p̄ceptor hoc idem tempore floruit. Cui ad oīa virtutis ornamēta compositus. omnium etiam diuinarū dispositionū studio firmatus fuit. iustus. fortis. temperatus et pudēs extitit. Cui pudētē ratione se cederet fortune impetus. Itaq; locum quietis sedis elegit ut ab omni conuersionis humane strepitu seperatus se fortune inuidia liberaret. Nulla quoq; illum desideria ceperunt. Et propterea librum de virtutibus pulcherrimū edidit. dixitq; animam rationalem. quam in celestibus habitare sedibus non dubitabat. non habere supra naturam nisi deum. qui sicut sol lunam illuminat. ita et deus animas illustrat.

Diogenes

Diogenes magis philosophus fuit (teste diocetiano) Sinopē Iesij mesarij filius. Is patriam relinques Athenas venit ibi Antistitē comperit. qui ap̄prime omnes voluntates a se abdicauerat. Pallium p̄imum duplex haurit propter frigus et peram in qua cibos ferebat. Cum scripsisset cuidā ut sibi cellam pateret. faciente id illo tardius dolium pro domo habuit. Tempore frigoris os dolij ad meridiem vertebat. Estate ad septentrionem. estate in feruida arena se volutabat. Hieme coopertas niue statuas amplectabatur. Idem cum vidisset puerum concava manu bibentem. abiecit vile vas quod habebat dicens. puer me vilitate superauit. Dicebat omnia esse deorum. et sapientes deorum amicos. huic ad solem sedenti cum diceret Alexander. Pete quid vis. ait noli mihi umbram facere. Et fama fuit alexandrum dixisse se velle esse Diogenem nisi esset Alexander. Serunt quidem dialogos illum fecisse et tragedias septem et ala pauca. cuius sententia extitit. Si

Quinta etas mundi

qui bonum cum amore dederit tibi consilium
presta illi cum amore obedientiam. Obyit de
inde temporibus ptolomei philadelphi.

Philippus rex
Macedonum

Philippus pernice
regis filius vigesi-
mufertius Ma-
cedonum rex. regnavit an-
nis vigintiseptem. Vir vti-
q; bellator qui sua virtute
armenie bithimie Traciq;
ac thessalie regna simul ob-
tinuit. Svit enim blandus
alloquio. malens amari q;
timeri sed et moribus gra-
uis. vini nimis cupidus. s;
ebrietate digesta in suis em accibus modera-
tus. Cumq; pro imperij sui finibus tuendis pro-
cul exisset. Nectanabo olim egypti rex in ma-
thematica peritissimus. qui ad eum timore re-
gis persarum confugerat. videns Olimpiade
philippi coniugem pulcherrimam. ea arte ma-
gica deludens compressit qua nocte eam ma-
ter olympias concepit visa per quietem est cui
ingenti serpente volutari que ex eo concipiens
post reditum philippi alexandrium peperit fi-
lium. Quem philippus rex licet mater eius o-
lympias confessa viro suo philippo fuerat ale-
randrium non ex eo sed ex serpente ingetis ma-
gnitudinis concepisse veluti tamen filium e-
dicavit charissimum. Plato autem Alexan-
dio Aristoteli scripsit. S. filium mihi genitum
scio quo deis gratias ago non tam perinde
q; natus sit q; pro eo q; nasci contingit tempo-
ribus vite tue. Spero vt abste eruditus dignus
fiat. Quem postea aristotiles discipinandum
assumpsit et per quinquennium sub eo philo-
sopho crevit. qui postea Bucephalum equum
indomitum mansuetum fecit et intrepidus e-
quitavit. Cum ann philosophus consperis-
set dixit se ex deorum respōsis cognoscere q; post
eum regnaturus esset. Unde et currum regius
et equos cum summa auri ei dedit. qui contra
regem Peloponensium castra movit. de quo
victorie coronam cum gaudio patris reporta-
uit. Accepto deinde imperio regem se terra-
rum omnium ac mundi appellari iussit.

Solium lxxxi De alexandro magno

Alexander magnus quartus et vicefi-
mus Macedonum rex ultimo Arsa-
ni Persarum regis anno macedoni-
bus regnare cepit. Et regnavit annis duodecim
et mensibus sex. Viginti quippe erat annorum
cum regnare cepisset. philippo igitur rege vita
functo Alexander mor illiriam (quam nunc
Sclavoniam dicimus) ardenti animo subegit.
Et Romanorum insulas obtinuit. Statimq;
cum in aphricam transfretasset eam totas su-
peravit. Deinde Syriam rebellantem ingre-
sus ea depopulata Damascum expugnauit.
Sydonem subegit. Inde Hierusalem versus
properans. ibi Judeorum pontificem vene-
ratus vibem est ingressus. Judæis immunita-
tem concessit. inter initia quoq; multas gen-
tes rebellantes compefcuit. orientis nonnullas
seditiones extirpavit. Quibus rebus erectus taci-
to gradu in gratiam contendit. Inchoatum
deinde a patre Persicum bellum ingreditur.
in cuius apparato occupato. nuviatur Athe-
nienses Thebanos et Lacedæmonios ab eo ad
Persas defecisse. Quibus motibus occursum
tanta celeritate instructo paratoq; exercitu gre-
ciam oppressit. vt quem venire non senserant
videre se vir crederent. Et Athenienses sicuti p-
mi defecerunt. ita pimi penitere ceperunt ibi-
q; ab anaximene philosopho placatus im-
munitatem pariter et pacem eisdem Athenien-
sibus dedit Thebas rebellantes mor incendit.
Lacedæmonios subingavit. Egiptum quoq;
intrauit in quo mirificam condidit civitatem
quam ex suo nomine vt infra patebit Alexan-
driam appellavit. Deinde cum in persidem p-
cessisset. et Darius suam pueritiam vilipende-
ret. Audita enim legatione matris Olympi-
dis que graviter infirmabatur Macedoniam
repetijt. in quo reditu ex Asia in minorem a-
siam per Hellespontum traiceret phugiam ci-
uitatem superavit. Macedoniam perueniens.
Matrem suam conualescentem inuenit. Ale-
xander igitur reintegrato exercitu. Cum om-
nes regiones circa Euphraten suo adiecisset im-
perio. ponte enim facto euphrate transiit. et
Persipolim appropinquavit. In qua Darius
persarum rex morabatur cum exercitu eius sue

re peditum trigintados viros. et equitum quatuor milia quingenti. naues vero centum. lxxxij hac tam parua manu vniuersam terrarum orbem vtrum sit ad mirabilius vicerit. An egredi ausus fuerit incertum est. Cum ad tam periculosum bellum exercitum legerit non iuvenes robustos. nec primo flore etatis sed veteranos plerosq; etiam emerite militie qui cum patre patruisq; militauerant elegit. ut non tam milites q; magistris militie electos putares. Ordines quoq; nemo nisi sexagenarius duxit. ut principia castrorum quasi senatus rei publice videretur. Itaq; nemo in prelio fugam. sed victoriam cogitauit. Contra rex persarum darius fiducia virium nil astringere affirmans suis occulta consilia victorie furtiue conuenire. In acie persarum sexcenta milia militum fuerunt. Que non minus arte Alexandri q; virtute Macedonum superata terga verterunt. Post victoriam maior pars Asie ad eum defecit. Deinde nunciatur Darium cum ingenti exercitu aduentare itaq; timens angustias magna celeritate Thaurum transcendit. et ad Tarsum vrbem peruenit vbi infirmitate grauatus quieuit. Interea Darius rex cum tricentis milibus peditum et centum milibus equitum in aciem procedit. Alexander enim conualescens exercitum in hostem duxit. post hec prelium ingentibus annis committitur. In eo vterq; rex vulneratur tandem certamen anceps fuit quod ad fugerit Darius. Et inde cedes persarum secura est. Cesa sunt peditum sexaginta vnum milia equitum decem milia. capta quadraginta milia. Et macedonibus cecidere pedestres centum triginta equites. centum quinquaginta in castris persarum multum lauri ceterarumq; opum inuentum. Inter captiuos castrorum mater et vxor eademq; soror et filie due Darij fuere. Post hec opes Darij diuiciarumq; apparatus contemplatum. admiratione tantarum rerum capitar et tunc Bersanem captiuam diligere propter forme pulchritudinem cepit. A qua postea susceptum puerum Herculem vocauit. Darius cum Babiloniam profugisset pro redimendis captiuis Alexandro magnam pecuniam pollicetur. qui non pecuniam sed regnum petit. Tum spe pacis amissa. bellum Darius reparat quadringentis milibus peditum et centum milibus equitum obviam vadit Alexandro. post hec prelium com-

mittitur Macedones in suam cum contemptu totiens a se victi hostis ruebant. contra perse moui q; vinci preoptabant. Raro enim villo prelio tantum sanguinis fusu est. Darius cum vinci suos videret voluit moui et ipse sed a proximis fugere compulsus est. hoc enim prelio Asie imperium rapuit. cuius tanta fuit felicitas ut post hec nemo rebellare etiam ausus fuit. Et pugnat et Persipolim caput persici regni. Darius vero rex a cognatis suis captus in gratiam victoris aureis compedibus vincitur deinde multis vulneribus confossus interijt. Et sic persarum regnum finem accepit tum regnatum fuit sub quattuordecim regibus Annis ducentis quinquaginta quattuor. Post Hircaniam mardosq; subegit. ibi enim concurret ei amazonum regina cum tricentis milibus mulieribus. Post hec indiam petit. vbi Porus rex capitur et regno Indorum positus est. Tandem cum Babiloniam redisset. multis diebus ocio dedit. accepto poculo media portione repente veluti telo confusus ingemuit. per Cassandrum antipatris filium datur venenum. Cuius tanta vis fuit ut non ere non ferro non testa contineretur nec aliter ferri nisi in vngula equi potuerit. Quarto die indubitatum sentiens motem agnoscere se fatum maiorum suorum ait. Ad postremum corpus suum in hammonis templo condi iubet. Cui quererent quem imperij faceret heredem. Respondit dignissimum. Sexto die precluso voce exemptum digito annulum perduce tradidit. Recessit Alexander mense vno. Annos tres. et triginta natus vir supra humanam potestatem animi magnitudine preditus.

Linea pontificum

Jadus

Onyas

Onyas Jadi pontificis filius septimus hebreorum pontifex. secundo anno regni ptolomei patrie in pontificatu succedens sedit annis decem et septem. Cuius dignitate leges apud iudeos custodiebantur optime. Et civitas Hierusalem in omni pace habitabatur. qua propter etiam gentium reges ipsam civitatem hierusalem et templum summo cum honore et reverentia habuerunt et cum multis ac maximis muneribus eam conqueverunt.

Syriarum regni principium

Siria Asia regio ab oriente Euphrate fluvio. ab occidente mari mediterraneo et egip-

to terminatur a septentrione Armeniam et ca. padociam habet. et a meridie Arabiam finem.

Achim filius Sadoch ut patet mathei primo capitulo Anno mundi. cccc. nonagesimonono.

Sarabella prefecus superstitiosum templum edificavit in monte garyzym ubi posuit Manassen fratrem Jadi pontificem. qui erat generosus. Et hic incipit scisma iudeorum quia multi adheferunt ei qui prophani vel excommunicati dicti sunt. Samaritani quod scisma usque ad destructionem templi per romanos duravit.

Este Selenus rex alexandri principibus in syria post eum regnum obtinuit Sed antigonus ipsum expulit. Quem ptolomeus post obitum Antigoni dario Demetrio eius filio restituit. Is postea regnavit annis triginta duobus. Continuis autem laboribus usque ad octogenarios annos semper bellum gessit. In quo depugnans tandem extinctus est.

Antigonus philippi regis filius et alexandri frater post eum in Asia regnare cepit. et regnavit annis decem et octo. Hic inter alexandri principes unus habebatur. Vir certe superbitissimus. Ideo multa bella gessit. In quibus tandem occubuit. Demetrius vero eius filius fuga sibi salutem petiit.

Linea Christi Achym

Sarabella

Selenus

Antigonus

Quinta

etas

mundi

Antiochus Sother selenci re-
gis filius secundus Syrie
rex regnavit Annis decem et
nove. ab isto reliqui Syrie reges anti-
ochi cognominati sunt.

Monarchia
Alexader magni

Alexandrio magno in ipso
etatis et victoriarum flore et
tincto. triste apud omnes to-
tamque Babiloniam silentium fuit. et
ultimam suam voluntatem in duode-
cim quos ab adolescentia comitis ha-
buerat amplissimi regni sui successo-
res constituisse. Et isti duodecim qui
bus regnum dividerat concordare non
possent Infinita fere bella exorta sunt
Postremo cum huiusmodi testame-
ntaria partitio effectum sortiri nequi-
vit contritis alijs. Huius quattuor viri
di linea annotati iuxta prophetiam
Danielis prophete obtinuerunt reg-
na. Ita ut Seleucus rex esset in Sy-
ria. Ptolomeus la-
gius rex egypti. Philip-
pus rex macedonum
Antigonus vero in as-
siria regnaret.

Reges Syrie
Selenicus

Antiochus Sother

Antyogonus

Philippus rex
Macedonum

Olimpas mater
Alexandri

Demasphus

Demas philosophus atheniensis alexandri tempore claruit. hic dum
alexander obtinere vellet et obsidere athenas restitit. persuadens athe-
nien. ut non traderent ei civitatem. Tandem Alexandro civitate
obterea demas ei adhesit alexandrio exhibens se familiare. Verum atheniensibus alex-
andrio sacrificare volentibus. dixit. videte ne dum celum custoditis terram amicit-
tatis huius dematis dictum fuit. Amico mutua me erogante pecuniam. ipsius
et pecuniam perdam

Quintus arcus phis increpavit alexandrum eo quod sibi optabat ad-
hiberi divinos honores. d. Si deus es largire nobis beneficia im-
mortalitatis et non auferas. Si homo semper id cogita alijs post-
positis

Quintus arcus

Et diebus quibus Alexander natus est. dies pbi-
gus romani territi fuerunt. Nam sol visus est pug-
nasse cum luna Sara sanguinem sudaverunt in die plu-
res lune appuerunt in celo. non usque ad plurimam diem preterdi-
sa est tunc et sara de nubibus cecidit. et per septem dies gradus lapi-
deis immittis et testaturum frangit terram latissime verberavit.

Olimpias Mater alexandri occiditur. que mortem sine omni pavore mu-
liebi imperterrita suscepit.

Non sit persecutio de isto philippo et regno suo in sacra scriptura. de re-
gibus vero egypti et syrie sit persecutio. quia iudeis quibus infestis quibus favorabiles fuerunt reges ipsorum et
is evenit. quia reges isti pene se pugnabant cum egyptiis. isti autem in medio eorum iugiter affligebat quos-
cumque se verteret. Et ptolemeus graviter eos afflixit is dispersi sunt in nationibus.

Quinta etas mundi Solium lxxxiii

Reges Egipti
Ptolomeus lagi
qui & Sother

Ptolomeus philadelphicus

Gaius Julius Caesar

Lucius Cornelius Sulla

Gaius Marius

Gaius Sulpicius Galba

Teste ptolemeo lagi filio primus post alexandri magnum egiptiorum rex regnavit annis. xl. hic cuiusdam Gregarii militis nomine lagi filius fuit egiptu. affrica. ac magnam arabie partem tanquam amplius successoribus suis reliquit splendore ut ab eo subsequentes egiptii reges ptolemei dicti sint.

Ptolomeus philadelphus scilicet egipti rex regnavit annis. 38. hic cum ptolemeo lagi minime filio esset pater ante mortem regno cessit. quorum pietatis exemplo amore populi inveniunt palliavit. hic quippe cum omnium scientiarum doctissimus esset. et stratone philosophum preceptorum habuisset bibliothecam toto orbe terrarum novissimam construxit. que ad primum alexandri cum romanis bellum perduravit. hic famulantes in egipto in deos a servitutis vinculo resolvit usque ad. c. xx. milia. et eos in hierosolimam remisit. et vasa votiva Eleazaro pontifici pro divinis scripturis habendis que in eadem Bibliotheca collocavit. huic beronica mater et asino a vxore et que suscepit egeruetem et beronica filiam. antiocho Seleuci filio vxorem dedit.

Teste camillo furio expugnauit ventos qui per decem annos valde romanos attriverant. Tempore autem sabij senonis galli ad vibem venerunt et victos Romanos undecimo milia-rio a Roma cum Remo rege suo romanam venerunt. et vere Romanum nomen delaterunt. vibem occupaverunt. neque defendi quicquam nisi capitolio potuit. Quod cum diu etiam romanis fame laborarent a Camillo qui in vicina civitate exilabat. Gallis inveniuntur est. gravissimamque victi sunt. Postea tamen accepto auro mille librarum ne capitolium obsiderent recesserunt. sed secutus eos camillus. ita cecidit ut et aurum quod bis datum fuerat. et omnia militaria signa revocaret. honor ei post Romulum secundus delatus est.

Quintus cincinnatus inveniuntur in rure et ab aratro assumptus dictator est. qui vibem oppressam ab hostibus liberauit et prenestam accepit.

Tempe illorum pestilencia gravissima universam romanam provinciam afflixit per quam depellenda pontifices ludos scenicos instituerunt. et sic per depellendam pestem corporum accessit morbum animarum.

Tempe illorum duorum pestilencia romanam materiam multos veneno peremerit et per an-

alla quidam per dicitur coacti sunt libere venena que coererant. quibus hab-

antibus consumpti sunt. fueruntque. ccc. lxx. damnate conscie facinorosus.

Termino ab vrbem per dita. ccc. lxxviii. Iste gajus gallos iterum in bella ruentes vicit. Marco iste cum. 60. milibus romanis pugnavit per gallos que in fugam pervertit et graviter trucidavit.

Sub istis per sulibus Publio comelio et marco curio finitus est sannitica bellum. quod per. xlii. annos dura fuit cum multa clade romanorum. nec ullus fuit hostis ita italia quam romanam virtutem magis fatigaverit

Line consulam Romanorum
Claudius marcus Valerius flaccus

Gaius Fabius Maximus

Quintus Decius

Publius Cornelius Rufinus

Marcus Curtius Dentatus

Gaius Sulpicius Galba

Marcus Curtius Dentatus

Quinta

etas

mundi

Manillus
torquatus

Decius

Dolabella

Domicius

Isti consules duo contra latinos pugna-
tes. Decius murena con-
sul occisus fuit et ma-
nilius torquatus triu-
phavit. Cuius filius cum
contra impium consu-
lum contra hostes pu-
gnasset et quavis vi-
ctoriam tamen propter in-
obedientiam virgis caesus et capite punitus fuit.

Fabricius

Papirus

Sub Dolabella et Domicio consulibus Lucani buccis sam-
nites cum etruscis et Senonibus Gallis bellum cum Romanis
interunt in quo septem tribuni militum sunt occisi et decem
et octo milia Romanorum prostrati. Sed cum Romam te-
derent a Cneo Cornelio Dolabella consule detenti sunt.

Fabricius vir digne memorate nulla in-
dustria suavisu pirrhi regis a Romana
urbe diuelli potuit. Oblatam enim si-
bi a rege imperij partem repudiavit. Ideo Pir-
rus ait. Sic difficilius a virtute quam sol a cursu
suo auerti potest. Quis ergo miratur his mori-
bus virtute militum victorem populum Ro-
manum fuisse.

Iste Papirus cum adhuc puer a stute
matri vidit ut celaret secretum consu-
latus. vergente enim matre ut reuela-

ret archanum senatus quod audierat cum
patre admissus ait. quod quesitum erat. an ex-
pediret magis ut unus vir duas haberet vro-
res. vel una duos viros. Confluentibus vero
die tertia matronarum cetero impudenti. puer
senatui rem narrat. et laudatus est puer. Et e-
dictum est ut decetero nullus puer admittere-
tur in senatus consilium nisi ille. Cum videret
vir esset factus in virum bellicosissimum cua-
sit.

Linea Christi
Eliud filius Achim

Josephus

Ste Antiochus eius nominis scds cognomen-
to Theos Antiochi primi filius. tertius sicut rex re-
gnauit annis. xv. primo vxoris laodiceam habuit
ac gravissimum bellum habuit cum Philadelpho rege egi-
pti. tandem accepit filiam regis egypti nomine Beronice
sicut pacati.

Eliud filius Achim anno mundi 4959.
Antiochus galericus eius nominis tertius. qua-
tus asi et syrie rex. regnavit annis. xv. erat filius an-
tiochi theos de prima vxore laodicia. que virum
suum veneno extinxit. et beronice cum filiis occidit. Istus
et galericum filium suum pro patre fecit regnare prop-
ter quod euergetes syriam vastauit. Verum Ptolomeus
postmodum illum occidit duobus filiis Seleuco et antio-
cho magno derelictis.

Josephus iudeus vir bonus atque magnanimus. Cum
populum iudeorum ad clarissimas rerum causas per-
uerat. postquam viginti et duobus annis syrie et phenicis et
Samarie tributa dispensauit. relicto hircano filio defun-
ctus est. Is hircanus in tributorum dispensatione Ptolomei
successit vir ab ipsa pueritia mirabilis virtutis atque ingenij

Linea regum syrie
Antiochus Theos

Antiochus galericus

Quinta etas mundi Solium lxxxiii

Qui cum tercia decima ageret annum demon
stravit animi prudentiam. pater eius volens
cognoscere adolescentis virtutem. eum in soli
tudine duorum dierum misit ad seminandum
cum trecentis iugis boum. celans lora quibus
ligarentur. Quod videns hircanus quoddam

virile manus sua etate excogitavit. decem iu
ga occidere fecit. Et carnes bubulcis suis distri
buit. pelles vero eorum dividens lora boum fe
cit. p que boues ligarent terramq; semiauit qua
sibi pater comiserat. Ideo ad patriam reuer
sus plurimum dilectus est.

Linea pontificum
Symo filio Onye

Eleazarus

Onias filio Symonis

Onias filio Symonis

E See Symon cognomento iustus onie pontificis
filius. octauus hebreorum summus pontifex mortuo
patre pontificatum accipiens sedit annis. xvj. hic
propter piuum cultum et iustum regimen prouocauit in suas
cites clementiam iustus cognominatus fuit

E leazarus pontifex symonis iusti frater mortuo pa
tre et Onia eius fratris filio adhuc paruulo ipse
sacerdotium principatum suscipiens sedit annis. xvij.
misit ptolomeo philadelpho. lxxij. viros doctissimos ad
interpretandum legem. quod autem dicimus. lxx. tunc usus scripture
obtinuit quod quinquaginta paruorum
numerum excrecentes ob
tinet

E leazarus acce
pta epistola a
ptolomeo phil
delpho ut mitteret senio
res et doctos qui interpreta
tione legis dei diuerentis fa
cerent inde ad regem mit
tens quod postulabat ita scripsit ex vna quasi tribu do
ctissimos viros elegi legem ferentes quos post legis tran
scriptionem ad nos caute remittas. cum ergo venissent
seniores. lxxij. ex hierosolimis ad regem in Alexandria. ab
eo benignissime suscepti. ostensaque regi legis rotulo in quo
litteris aureis conscripte leges continebantur. et singulos
in singulis cellulis reclusit. Qui in septuaginta duobus die
bus legem de hebreo in grecum transtulerunt. sic per cordes in
translatio. (ut augustinus testat) sine aliqua verborum
aut sensus dissonantia illam tradiderunt. quam a iudeis appro
batam demetrius ad regem obtulit. et vocans ad se interpretes. gratias egit et remisit eos
duas vicinas optatas tres stolas et auri calicem. et calicem vini et totum puerorum.

O nias eius nominis secundus symo
nis iusti filius undecimus hebreorum
pontifex sedit annis nouem paru
lus mente. pecunijs auarus zelo legis vel potius
auaritie negavit tributa emergeti. propter quod
tota pene iudea perditata fuit et iudei turba
bantur. Josephus vero inter suos nobilis pa
cem reformauit et ptolomeus eum ducem Ju
dee constituit.

I sti tres scilicet Jason Menelaus. alchinus
quos fuerunt de genere sacerdotali non ta
men ponendi sunt in linea pontificali propter

idolatriam et eorum pessima opera. et quia
male intraverunt.

A lexandria egipti prima civitas. ante christi
aduentum. 20. supra. ccc. ab Alexandro
magno Justino libro. vi. attestante
condita fuit. Alexander cum magnus ad Ioue
ammonem pergens consulit et de eventu futuro
rum et de origine sua. Reuersus ab ammonem.
Alexandria condidit. Et colonia macedonum ca
put esse egipti iubet. Nomen fuit trium vici
um constructarum ab Alexandro magno qua
rum vna fuit in egipto per diuocratem archi
r. iij

Jason

Menelaus

Alchimus

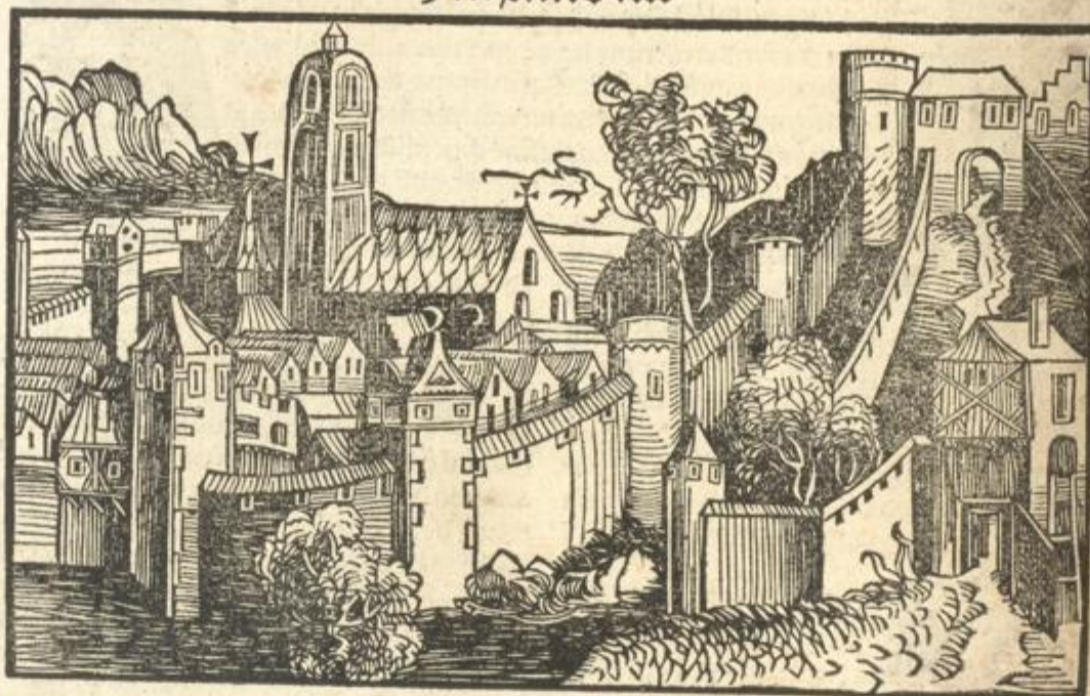
Alchimus

Quinta etas mundi

rectum (vt scripsit vitruuius in phemio lib. j. de
 architectura) locū sortita. haud lōge ab hostio
 mili vt dicit solin⁹. qđ plūmi Canopicū dicunt.
 Aliā struxit idē alexāder in asia. Aliā in scithia
 sup thanaim. Alexādia igit alexādi op⁹ Ale
 xādi nomē alexādi bñstū Ad qđ iul⁹ cesar p⁹
 thessalicū diē mortēq; pōpetij cū venisset alexā
 diā ab igno turbati vulgi murmare p̄mor⁹ p
 speciē religiōis descēdisse legit. Et august⁹ cesar
 p⁹ victoriā actiacā Antōniūq; denicū ⁊ coactū
 mori eodē veniēs alexādi corp⁹ reuēter aspe
 rit. Cūq; ex eo q̄reret An ⁊ ptolomēū vellet a
 spicere. elegātissime regē ait se videre velle. non
 mortuos. Et sit⁹ (vt strabo scribit) clamidis
 formā hūit. cuiusq; latera q̄ in lōgū tēdebāt cir
 cumalabat stadys ferme. 30. hāc vniuersam
 vīs distinctā ferūt qb⁹ eq̄ ⁊ curr⁹ pdaci p̄nt.
 s̄ duab⁹ latissimis q̄ pl⁹ itegro expādunt. Et se
 se medias ad rectos āgulos secāt. Munī autē
 (vt Joseph⁹ ind⁹ tradidit) vndiq; aut icōme
 abili solitudie. aut iportuoso mari. aut flumi
 bus. aut siluosis paludib⁹. Pulcētia q̄ppe oli
 fuit. Tūc q; ciuitas optie mūita ē. decoris mēi
 bus firmiq; altis muris ⁊ turrib⁹ Ine⁹ vō nō
 ciuitas s̄ pene acern⁹ lapidū. plena runis ⁊ de
 solatōib⁹ videt. celeberrīa yd oloz phana hūit.
 necnō ⁊ xpianoz tēpla adhuc extātia. multas
 q; hūit regias edes q̄ ⁊ multa vrbis p̄tē occupa
 bāt. Vā q̄libet regū illā. p̄ libito volūtatis ali

q̄ ornamento decorabat. Et vbi aula alexādi oli
 stetit hodie colūna ex vno lapide preciosa mire
 altitudis capitellū hūis acatū q̄si turris appēs
 posita ē. h̄z q; ecciaz ad sc̄m marcū dictā quā
 Jacobite inhabitāt. Marc⁹ em̄ euangelista hūic
 vbi p̄mo xpm̄ pdicauit. Et cū ibidē ab aplis
 ep̄us fuisset ordinat⁹ eccias ordinauit mltas q̄
 mortuo Aman⁹ ei successit hūc i diuis eruditij
 simi mlti emersere viri. Philo natōe iud⁹ qui
 multa vtili scripsit. Clemēs p̄s biter. ouigēs p̄
 sbit oim̄ excellētissim⁹. athanasi⁹ vrbis ep̄s. Di
 dim⁹. theophil⁹. ⁊ alij inūer abiles. Extra vrbē
 sunt due marmoree colūne locū decollatōis di
 ue Katherine martiris ostētās. In vrbē veneti i ea
 vrbē duos fōticos ⁊ Janueses vniū. vbi negoci
 atores ⁊ merces eoz p̄suant. cathelani q; i cū
 ria regis sicilie. ⁊ hūi scella pulchra hūit in qb⁹
 diuina pugnant. Turci q; tartari ⁊ alij gētes su
 as orioatas hūit domos. q̄ i nocte p̄ sarracenos
 cladūt. ē at hec vrbis i vna p̄te mare maḡ cūcta
 i alia amēssimis ⁊ fertillissimis or. i circū septa
 cū gleba frugifera. q̄ nili aq̄ irrigat. port⁹ custo
 diā sarracēnūc diligētissime obsuat. mōtesq;
 duo ad hī citate facti. Naues adueniētes p̄sp̄i
 ciētib⁹ ondūt. Fertq; colūbas edoctas d̄stretes
 lēas vt turiores ab icursu isidiātū cē possunt.
 colūbe ei āciq̄ vt plini⁹ refert iternūcie i reb⁹
 magnis suere. ⁊ eplas āneras eaz pedib⁹ obsi
 diē mutinēsi i castra p̄sulū b̄uto mittente.

Alexandria

Quinta etas mundi Solium lxxv

Demosthenes

Demosthenes fuit omnium grecie oratorum princeps. et auctoritate hermipipi ostenditur patrem in officina gladiorum fuisse. ut de teste Iuniali. pater demosthenem ardētis masse fuligine lippus. a carbone et fopicipibus gladiosq; parante in cade. et luthes vulcano ad thetoia misit. hic a platone sacundiam hauriens summus orator effecus est. Cuius eloquentiam Eschines (qui a iuventute sua studiosus et Socratis amator) commendavit. de eo refert Valerius. Cum philippus Macedonum rex athenas obsideret. ab eis postulavit. decem sibi dari oratores. Demosthenes in concilio veniens hanc fabulam recitavit. Lupi suaserunt pastoribus ut secū amicitiam contraherent. quod cum pastoribus placuisset. petierunt ut eis canes (qui inrgū cause essent) traderent. qbus datis p libidine gregem laceraverūt. Ita sublaits oratoribus philippus Atheniensibus facturū esset. Quo audito atheniēses eius concilio acquieverunt. et sic civitas a periculo liberata est. Inquirenti cuidam. Quō posset bene dicere. ait si non dixerit nisi qd bñ scieris

Aristoteles

Aristoteles phoinz omnium princeps et oppido stragira obscuro quidem per se nisi qd huius viri claritate reful sit. patres habuit Nicomachum medicine artis pffessorē. Qui apud Amynthā macedonie regem philippi patrem magno loco positus est. matrē habuit Phestiada nō obscuri generis. hic pūna etate in macedonia nutritus ē. Sed cū adolevit āno (ut perhibēt) etatis sue. xvij. Athenas se contulit. Platonez viginti annis audivit. Nullam scientiā reliquit. quā nō pfecte attingeret. Mortuo platone ad hermasz Atarnei tyrānū pfectus triēnio fere apud illū desedit. Inde in macedoniā a philippo euocatus. r. fame annos circa disciplinaz alexandri fuisse tradit. Sed alexandrio in Asyam cum exeret pfecto ipse athenas redijt. Et tredecim ānis in licio florantissime docuit. In cuius quidam sigillo (ut dicitur) hoc inscribi fecit Sapientior est. qui quod novit abscondit qz qui

ppalat quod nescit. Snt aut Aristoteles factus dñs eloquio (et ut Hieronim⁹ inquit) sine dubitatōe prodigiū. grandeq; miraculuz in tota natura fuit. Tandem cōmuni illa philosophorum invidia accusatus q non recte de dīs sentiret. Metuens ne ut quondam socrati. sic etiā sibi in iudicio perandum foret. deserta defensione chalcidem abiit. vbi decetero vixit in optimo mentis vigore. Dixit autem annis. 62. et ibidem dicm obiit.

Epicurus fuit teste Metrodoropatria theniensis phs. Heraclites dicit eum samij nutritum. cū eam atheniēses sortiti essent. Ac decē et octo annos agentem Athenas redijt. Quo tpe Xenocrates in academia. Aristoteles calchide scolom habebant.

Defuncto autem Alexandro macedonie et atheniensium sub perdicā afflictis rebus. colophonem ad patrem inisse. vbi congregatis discipulis Athenas redijt sub anaricrate. ibiq; auz aliquatenus cum ceteris philosophatus est. Postea a se dictam sectam instituit. Epitēcius hūc lacerat lascivie tanq; nimium loquentes et alia q; plura. Verum aliq; magnā huius viri in omnes philosophos gratitudinem fuisse ferunt. Patria cum staturis ereis honoravit. Diocles ait illum vilissimis cibis vitam durisse. Nat⁹ est annis septē post platoni obitū. Obijt athenis annorum. lxxij. calculo vine ericum impediēte.

Calistenes

Xenocrates

Calistenē insignē phm Aristotelis discipuluz p hoc idem tempus floruisse constat. Et q; contra Alexandrum multis rationib⁹ seriose differuerit euz increpādo dicēs. Si de⁹ es. beneficia largire mortalibus non sua eripe debes. si homo id quod es. semp te esse cogita ppter quod iratus alexander eum trucidari mandavit. Et sic deformem in foueā cū cane includi iussus ē

Xenocrates Calcedonensis phs agathenous filius. et a pūmis fere an-

Quinta etas mundi

ms platonis auditor. Erat teste Laertio tardus ingenio. ut cum illum plato Aristotili compararet. Alterum freno. alterum calcaribus indigere dicebat. Alioquin Sotero semper ac serio habitu et ore perdurabat. In academia viri ut plurimum. Si quando ad urbem proficiscebatur turba omnis impudicorum eius transitum observabat inquietadi eius gratia. philene nobile scortum vedita opera a quibusdam intra eius vero cellam missa est que ab eo

orans lectuli partem accepit demum cum multa ne quicquam orasset imperfecto opere discedes dixit se non a viro sed a statua venisse. Porro licet multum frugi fuerat glorie tamen et fastus contemptor extitit. Et cum sepe meditationi in seruiret. unam in silentio horam distribuere successitque in Academia spensippo scolamque tenuit annis viginti quinque. Mortuusque noctu cum in Sartaginim forte impigisset. Anno etatis sue octuagesimo secundo

Linea Regum
Egipti
Ptolomeus Evergetes

Ptolomeus Philopator

Sibilla chimica

Tesa Sybilla achimica

Ptolomeus Evergetes philobelpsi filius tertius egiptiorum rex regnavit annis viginti sex. hic in ultionem sororis heronice Antiochum gareriam quem ides et eius mater Laodicea regno priuauerat Syriam Ciliciam et Asie partem deuastauit. innumera spolia inde exportans

Ptolomeus Philopater quartus Egiptiorum rex regnavit Annis decem et septem. hic propter crimen cum patrem occiderit et fratrem trucidauerit philopator dictus est. Et sicut celestus in occupando regno. ita in administrando segnis. luxui enim se dedit. Ideo Antiochus magnus Syrie rex multas eius vires oppressit. Deinde tamen perditam recuperavit. spoliassetque Antiochum regno si vis fortune successisset. Deuoto in luxuriam involutus filio quingenio relicto emouitur. meretricis in ultionem crucide patibulis suffiguntur. Alexandri ad romanos miserunt. ut pupilli tutelam susciperent.

Dion Syracusanus nobilis philosophus post quateraque dyonisi tyramide complicatus diu fuit. apud Syracusanam urbem interimitur. Nam superior ille dyonisius aristomachem dyonis sororem in matrimonio duxit. ex qua duos filios Hipparius et Nisem procreauit. totidemque filias quarum primam eius filio Dyonisio cui regnum reliquerat ad nubandum dedit. alteram ipsi Dyoni patruo. qui preter nobilem propinquitatem et generosam maiorum famam. multa etiam alia bona a natura recepit utpote ingenium bonum et docile. et ad omnes artes idoneum. magnamque corporis dignitatem. magnas item diuitias a patre relictas. quas ipsi tyranni muneribus auxit. et ideo tantum platonem amauit. ut eidem se traderet nec minus eo plato delectabitur.

Dyoni phs

Achiphilas

Tesa Sybilla achimica in ytaliam nata vestita celestina veste deaurata capillis per scapulas sparsis et innentis. ait. In prima facie virginis ascendet Puella. que facie formosae pulchra. capillis autem capitis proluxa. sedens enim super sedem stratum. puerum nutriens dans ei ad manducandum et bibendum ius proprium. lac de celo missum.

Quinta etas mundi Solium lxxxvi

Anaximenes

Sertila

Anaximenes Orator magnus hic fuit magister alexandri in oratoria arte. Qui historiam alexandri scripsit se fert. de hoc refert Valerius. quod cum alexander iratus ad diruendam lamsatam civitatem properaret fertur cum impetu properatum extra munita. habuit obvium anaximenes preceptorum suum. scilicet quod alexander quod anaximenes ire sue se vellet opponere. ius ratiense non factum quicquid ille petierit. peto inquit ut lamsatam diuinas. et isto modo salutem vobis obtulit quod athenis similiter accidisse fertur.

Carmeides philosophus floruisse videtur. eo quod ab atheniensibus cum dyogene ad senatum romanum missus fuerit. hic adeo studiosus extitit. ut cum ad mensam sederet. cogitationibus inherens manus omni apponere obliuisceret. Sed mellissa quas vrbis loco habebat dexteram suam necessarijs vrbis coaptabat. Anio enim vita fruebat. corpe vero quasi alieno circumdatus videbat. centesimo denique vite sue anno philosophando finem fecit. ut Valerius maximus libro quarto ponit.

Sertilia virgo vestalis de incestu conuicta ad portam scollatinam viua defossa est.

Xenophilus pythagoricus philosophus patria calcidonensis hoc etiam tempore magno habet in pretio quod omnis humani incommodi. (ut autem) corpus fuit cum etiam virisset annis. xv. Deinde summo splendore doctrine ac perfecti morte mortuus est.

Archiphilas philosophus a quo incepit secta Academicorum hic habuit amicum pauperem et egrotum sed utrumque pre verecundia dissimulantem. quod cum archiphilas compisset. indicavit sine perfusione secretus fore succurrendum. et acceptum pecunie sacculum clam illi us pulvinari subiecit illo penitus ignorante ut homo intuliter verecundus quod desiderabat vel qui indiguit inveniret potius quam dono acciperet.

Sci duo consules cum alexandrio rege egypti pugnaverunt.

Valerius Corvinus

Iste emilius cum romanis contra tarantinos bellum iustissimum egit. auxilium ferente tarantinis piro rege grecorum bellum tantum est ultra. iiii. annos. tandem victo piro in patria misit abili mortuo tarantini cum carthaginiensibus sed inicitur et ex his punica bella inchoata fuerunt.

Marcus Valerius cognomine Cornutus romanus adolescens prestantis quidem animi et singularis virtutis Camillo non indignior fuit. qui licet adolescens et ipse contra gallum virum magnitudine et armis insignem singulari assumpsit pugnam qui dum armatus in medium percussisset et nondum manum conseruisset eius repente corvus ales insedit. qui certamine inuito e Valerij galea nunquam discessit imo et rostro et unguibus oculos galli vulnera re non destitit quo ad Valerium hostem tali prodigio territum obrucavit. Quo mortuo statim corvus e conspectu

Quamvis et Valerius deinceps Cornuini nomine appellatus est. Consules illi duo scilicet emilius pro tarantinos bellum egit. et

Xenophilus

Carmeides philosophus

Linea consulum Romanorum Torquatus

Decius

Emilius consul

Emilius

Marcus Curius

Quinta etas mundi

Curius cum Piro rege pugnante et idem Curius tertium bellum gessit contra epyrotas Pirum fugavit ceteris viginti tribus milibus. At enim nec acie vinci nec pecunia corumpi possum. Malo divitiis imperare quam locuples fieri.

Fsti duo consules sibi invicem succedentes presue-
runt. Genitius vicit affros et tharentinos Sem-
pronius autem vicit pincetas. in qua pugna ter-
ra tremuit quasi cum horresceret tantum sanguinem ho-
minum suscipere. quia pauci romani qui vicerunt evasere
Lucius papirius

Quintus papirius patricius ro-
manus bellator clarissimus a
Senatu Ro. dictator electus.
Quintus fabium magistrum equitum
sibi constituit. Qui statim contra Sa-
nites ex senatus decreto expeditionem suscipiens in eos acies dirigit. Sed pau-
lo post cum dictatore rome opus esset. Quinto Fabio equitum magistro pre-
cepit ne se absente cum hoste congnare presummeret. Fabius autem adolescens
ut erat animo strenuus post dictatoris profectionem aliquando per explo-
ratores didicit omnia apud hostes soluta esse qui animo accensus. inestigio

Genitius

Sempronius

gio cum samnitibus incredibili feruore confligit. atque ut acriter pugnaret equis omnibus frenos de-
trahit. atque ita calcantibus concitatos in hostium agmen permisit. ut nulla eos vis sustinere pos-
set. Quam obrem ad viginti hostium milia in ea die cesa fuisse. Livius scribit. Parta itaque victo-
ria de re bene gesta litteras (non ad dictatorem) sed ad senatum mittere curavit. Quam obrem
iratus dictator Fabium adiudicavit capitali pena esse reum. quod se absente pugnasset. Qui cum
ad mortem duceretur ingenti milicum et populi favore liberatus est. Tantamque eam obrem se-
ditionem in papirium milites commoverunt. ut ipse vix mortis impetum potuerit evadere. po-
stea samnites romanos apud caudinas furculas angustiis locorum conclusos ingenti dedicio-
ne vicerunt. Verum sequenti anno iubente senatu romani duce papirio samnites devicerunt.
Qua victoria triumphum duxit.

Linea regni Syrie
Seleucus cerannus

Antiochus magnus

Seleucus Cerannus eius nominis sedes. Quintus sy-
rie rex regnavit annis. ij. Is contra civitates que a
patre defecerant ingentem classem compara-
vit. Et orta tempestate classem comparavit. Et orta te-
pestate classem omnem amisit preter nudam corpus et pau-
cos comites. Deinde post naufragium a ptolomeo euer-
gete victus in antiochiam fugit ubi a fratre Antiocho
auxilia postulavit antiochus autem cum esset annorum. xiiij.
supra etatem regni cupidus sub occasione regni defende-
di fratri huic Seleuco regnum abstulit

Linea Christi
Eleazar

Fsti duo fratres Antiochus magnus et Seleucus
cerannos ambo regnaverunt volentes vero vindicare sanguinem pa-
tris sui. et onye que euergetes rex egypti interfecit Græce dicitur exercitus
contra philopatoris filium euergetis. sed ante progressum Seleucus moritur et antiochus
persequitur bellum. in quo vix an fugiens totum exercitum perdidit. Rursumque congregans exer-
citus et per epiphane filium philopatoris adhuc puerum quatuor annorum hinc cum mil-
tis alijs secum philippum regem macedonum. obtinuitque per duces ptolomei puer fa-
stavitque Scopam ducem eius. iudamque cum multis alijs civitatibus acquisivit et omnia qua-
erunt. Et quia armis egyptum capere non poterat dolose despondit epiphani filiam suam

Antiochus cognomine magnus eius nominis. iij. Sex et syrie rex. syrijs regnare cepit. regnavit annis.
xxxvj. Is ptolomeum philometrem devicit et cum viribus et divitijs plurimum habundaret ita exercitus

Quinta etas mundi Solium lxxvii

instruit ut gergarij milites auro caligas face-
rent huic annibal penus carthaginem trades
metu romano:z ad eum secessit. Romani an-
tiochi z annibalis insolentias sustinere nō va-
lentes. L. Cornelium consulem z Scepciones.
scilicet nasicam z Africanum legatos consti-
tuentes annibalem superant. Etiam Antioch-
um devincentes. coegerunt eum pacem a Ro-
manis postulat. Cōcessa ut ex europa aliasqz
recederet se intra thaurum contineret. et. 20.
obsidibus datis decem milia talentorum quot
annis persolveret. Cum tandem thesauri cupi-
ditate a sacerdotibus fallaciter promissi per-
fidem intrasset in fano fortune ab ipsis sacer-
dotibus peremptus z membratim concisus e
templo proiectus est.

Seleucis iners

Seleucus ille qz z phi-
lopatos septimus
asie z syrie rex re-
gnavit annis duodecim. Vir
quidē ingēio ebes z iniquus
misit heliodorum ad spoli-
andū erarium in templo q
iniquē iudicans per ange-
lum flagellatus vir ad vi-
taz redijt. Onya pro eo ora-
te. Hic cum nullum filium successorem reliq-
set. Antiochum illisorem fratrem successorem
habuit.

Machabei

Septem fi-
lij macha-
bei cuz matre
z Eleazaro cu
mlt̄ alijs mar-
tiry coronan-
tur. qui marti-
res ante incar-
nationem filij
dei p lege dei

vsqz ad mortem grauis-
simam tolerauere tor-
menta.

Anno decimonono Epiphanis fuit
illa victoria indeorum de Antiocho
magno de quo secundo machobeo-
rum quarto dicitur de magnis periculis adeo
liberati magnifice gratias agimus ipsi ut po-
te qui aduersus talem regem dimicauimus.

Linea pontificum
Simo fili⁹ Onye

Onyas

Simon

Onyas Pyns

tandiu virgis cedi fecit donec expiraret.

Sena viciū ethurie. virib⁹ opibusqz
nūc scda amenissimo loco sita. Et vt
Policrates li. vj. tradit a gallis seno-
nensibus tempibus biennij ante xp̄i aduentū
ccc. lxxij. cū in ytalīa venit condita pro senib⁹
suis z armentarijs eam cōstruxerunt. non mo-
do fides hystorie sed celebris traditio ex eo qui
dem validior. Qu senenses z liniamētis mēbro

Le symō onye pō-
tificis fili⁹ duodeci-
mus hebreoz sū-
mus pōtifer sedit ānis. xij.
vir bon⁹. magna hñs pco-
nia laudis. Ecclesiastica. l.
qui templū reformauit in
melius. z ciuitatem piena-
luit amplificare. Sic cura
nit gentem suam z libera-
uit eam a perditione. Mo-
riens tandē oniam filiū re-
liquit successorem.

Onyas magnus simo-
nis fili⁹ pontificatus
obtinens sedit annis. xxij.
qz ppter tyrannidē antio-
chi cum iadā subegit fugit
cum multis iudeis in egip-
tum. Ibiqz extruxit tem-
plum ad instar templum
in hierusalem in quo gra-
uiter peccauit agēdo. super-
sticiose moriens reliquit fi-
lium adhuc infantem.

Iste Symon fuit filius
Onye qz tenuit pontifi-
cati post fugaz patris sui
princeps autē sacerdotum
tandem moriens tres post
se reliquit filios Onya Je-
sum z Johannē. Qui ad
tres principatus Sacerdo-
tū puenerunt.

Onyas p̄i fuit vir san-
ctus gratus deo z ho-
minibus. qui tandem ab
andronico occisus est. Ne-
ter de iustissimi viri nece
turbat⁹ andronicū homici-
dā capi fecit z purpura ex-
utū eo i lpcō qm̄ pemerat

Quinta etas mundi

rum et venustate faciei et coloris gratia. moribusque ipsis ad gallos et brittones a quibus originem traxerunt videntur accedere. licet eos vetustas temporis orbis plaga. situs regionis. contiguas finitimorum quibus sanguine et moribus diu permixti sunt ex magna parte mutauerit. Sed reuera inter nouas numerari potest. cum nullis inueterum monumentis reperiantur nullaque antiquitatis vestigia in ea appareant. Sunt qui affirmant. Karolum cui maleo fuit cognomen eam condidisse. In celeberrimo tamen monasterio venetis sancti Georgij de alga (quod gladius pontifex. Eugenius relicto primo seculo propria edificauit paterna hereditate pecunia) in uanis in libro litteris scripto puerustis. Iohannem romanum pontificem nomine ordine duo deciesimum acceptis de pusina clusensi. Aretina fesusulana. florentina et volaterana diocesibus plebatibus. ciuitatem hanc edificasse. que ab ipso ser plebatibus numero Sena fuerit appellata. Hec quippe ciuitas nunc super colle cuiusdam peninsule iacet undique quasi ripas ingulosas habet in superiore tamen urbis parte solum aliquantulum habet ortis viridariisque ornatum. in qua quidem celeberrima extant edificia. Videlicet gymnasium pulchrum et forum et porticus et regia palatia. hospitaliumque sumptuosissimum pietissime gubernatum. Ampla quoque et libera est cum turribus

et propugnaculis ac optimis instituta moribus populo neque rudi neque inurbano. Eius ager marinus et herbidus se imper bonam bubalorum omniumque multorum nutritor. Strumeti quoque vini et olei ferax. ac fructuum omnis generis abundans. Hec a roma stadiis octingentis distat. Cuius viri inter etruscos religione moribus ac lingua prestare noscuntur. Habuit autem Sena illustrans sidus sanctum Bernardinum cuius reliquie apud Apuilam urbem miraculis per singulos dies multiplicatis conuiscant. Is primus omnium ordinem beati Francisci ad eam que nunc tantopere vigeret obseruantiam tegule perdurerit. Ornataque fuit Hugone medico et philosopho qui ceteris sui seculi postfunctum vita Iacobum folimensem doctior clariorque habitus. Et Friderico iuris consultissimo. qui ea in doctrina consilia plurima reliquit. Sana quoque Siluio etico persis primum laurea. post episcopali et papali mitra. redimito. Virisque plurimis et pontificibus doctrina exaltis ornatur. Umbionem senensis agri fluum inter et paludem danaam siue fluum paliam que ea paulus efficit multa sunt montana et campestris opida. Inestque clusium ue iustissima urbs de qua Plinius plura scribit. que olim Carmon fuit nominata. Tunc vero Vibi Senensium subiecta est. et ab eo aucta

Sena

Quinta etas mundi Solium lxxxviii

Reges Egipti
Ptolomeus Epi
phanus

Ptholomeus phi
lometor

Ptolomeus Epiphanes quintus egyptiorum rex regnavit annis viginti quatuor. hic tempore adepti regni nondum quattuor excesserat annos. et cum eius infantia consilij et roboris compos esse non potuit. Antiochus magnus syrie rex ad summum regnum aspirans. illud bellica excusatione verare cepit. Sed regni principes pro infante fideliter dimicantes regnum omne defensarunt. Ad ipsum quoque defendendum Onias iudeorum pontifex descendit. cum autem ad paupertatis tempora pervenisset Antiochus nobilis magni antiochi filius sororem suam ei insidiosè dedit uxorem. Et qua duos suscepit filios. quo audito. Antiochus sub specie visendi ipsam sororem Cleopatram atque filios egyptum ingressus ipsum ptolemeum regem inter epulas occidi iussit. Cumque universam egyptum sibi subiungere niteretur ab egyptijs extra confines eiectus est. post biennium. rursus alexandriam obsidens. a romanis legatis de egypto recedere compulsus est

Minacia

Ptolomeus iste philometor sextus egyptiorum rex regnavit annis triginta quinque. hic antiochi sororis filius segnis ad modum vir. huic adolefcenti Antiochus avunculus bellum intulit. propter quod legatos ad Senatum romano:um misit ab eo auxilia postulans monere se ratum adolefcentis preces. Pompiliumque legatum ad antiochum misere. ut ab egypto abstineret. quo viso ei osculum dedit. prolatoque senatus decreto et eum cunctari videtur consultationemque ad amicos referri. Ibi pompilius virga quam manu tenebat amplo circulo inclusum amicos consulere iubet. nec prius creat quam senatus responsum det. aut bellum habiturus. Hec austeritas animum regis fregit ut se paritum senatus responderit. hic demum filiam Cleopatram Alexandro Syrie regi uxorem dedit. ab eo deinde ablatam Demetrio dedit. quem cum contra se venientem fugavit ac die tertia in oblatione capitis alexandri sibi per Arabum regem facta pie gaudio magno expravit.

Coproma

Tyrus Livius

Alpoma Nonialis virgo vastalis incesti rea suspendio affecta est

Tyrus Livius Tragediarum scriptor valde clarus habetur. Quob ingenij meritum a Livio Salivatore cuius libros erudiebat libertate donatus.

Minacia virgo quaedam vestalis et de incestu coniecta vana obvipta est

Theophrastus chresius philosophus et teste anthenodoro in libro de ambulationum sullonis filius. In propria patria audivit primo Leucippum civem suum. inde cum platonem audivisset se ad aristotelem transfudit. eoque in calcide profecto illi in seole regimine successit. fuit vir summe prudentie studijque singularis atque eloquij admirandi. Ita ut cum antea illi tyranno nomine esset ob divinam eloquentiam aristotelis illum theophrastum vocitauerit. itaque circa trecenta librorum volumina edidit pregebant ad eum audiendum (teste pamphilo) duo milia discipulorum. Inter quos nichomachus Aristotelis filium habuit discipulum. et menandrum comicum. habebatque hunc in ore sumptuosissimum tempus est. Obijt annorum. lxxxv.

Theophrastus

f ij

Menander

Demetrius

Menander poeta comicus Theophrasti discipulo qui ut Quintilianus ait. meo iudicio diligenter lectus ad cuncta que precipimus efficienda sufficit. Ita omnem vite ymaginem expressit. tanta in eo inueniendi copia eloquendi facultas. Ita est in omnibus rebus personis affectibus accommodatus. ob que putauerat illud Quidius perpetuo duraturus. hunc et Paulus apostolus se legisse indicat. Cum ad Corinthios ait. Corrupte bonos mores colloquia mala. i. Corinthios. xv.

Menippus

Menippus philosophus Cynicis genere phenix conditione seruus cuius dominus fuit bachus quidam ponticus. Sicutque ut retulit herinippus diurnus fenerator. tandem insidias passus omnia que habebat amisit. ex qua re se suspendit.

Linea consulum Romanorum

Apianus Quintus Claudius fabius

Gneus Gaius Cornelius Duellus

Licinius C. flornis scipio aquilo

rescit uti. si oibus eget. Zenon etiam suo tpe phs ait. Sepultus apud te sit sermo que tu solus audieris hi duo stoice secte autores fuerunt.

Isti duo psules cum hanone cartaginensium impatore pugnaverunt. corsica et sardinia vastauerunt. et scipio milia milia inde captiuorum adduxit triumphum egit.

Polemon Atheniensis phs his temporibus agnoscitur. Cui laertio teste

Quinto vobis condite. quadringentos septuaginta septem. cum iam clarum vobis rome nomen esset. Arma tamen extra italiam mota non fuerant ut igitur cognosceretur que copie romanorum essent census est habitus. tamen inuenta sunt capita ducentorum viginti. mili. cc. xxxiiij. Quamquam a condita vobis nunquam bella cessassent. et contra affros bellum susceptum est. pimum Appio claudio. Quinto Fabio consulibus in sicilia contra eos pugnatum est. Et apianus claudius de asiris et rege sicilie hierone triumphauit.

Nummo vobis condite. quadringentos septuaginta septem. cum iam clarum vobis rome nomen esset. Arma tamen extra italiam mota non fuerant ut igitur cognosceretur que copie romanorum essent census est habitus. tamen inuenta sunt capita ducentorum viginti. mili. cc. xxxiiij. Quamquam a condita vobis nunquam bella cessassent. et contra affros bellum susceptum est. pimum Appio claudio. Quinto Fabio consulibus in sicilia contra eos pugnatum est. Et apianus claudius de asiris et rege sicilie hierone triumphauit.

Sub istis consulibus inchoatum est bellum punicum cum hanibale seniore. Gneo et Gayo consulibus romani in mari dimicauerunt patris nauibus rostratis. quas liburnas vocant Cornelius fraude deceptus est. Duellius commissio plicio cartaginensium ducem vicit. xxx. et vnam nauem cepit. xiiij. met sic. vij. milia hostium cepit. tria que milia occidit. neque vlla victoria romanis gratior fuit quam inuicta terra iam etiam mari plurimum possent.

Crispus stoicus phs natione Elius per hoc tempus floruit. Qui anno vite sue. lxxx. librum adeo subtiliter composuit ut ad ea que ibi conscripsit penitus cognoscenda longa vita opus esset. sicut testatur valerius li. 8. Ex cuius notabilioribus sententijs hec vna celeberrima fuit. Sapiens nulla re eget. et tamen multis rebus illi opus. Contra stulto nulla re opus est. nulla enim rescit uti. si oibus eget. Zenon etiam suo tpe phs ait. Sepultus apud te sit sermo que tu solus audieris hi duo stoice secte autores fuerunt.

Isti duo psules cum hanone cartaginensium impatore pugnaverunt. corsica et sardinia vastauerunt. et scipio milia milia inde captiuorum adduxit triumphum egit.

Polemon Atheniensis phs his temporibus agnoscitur. Cui laertio teste

Polemo phs

Quinta etas mundi

Solium lxxxix

cam inuenis esset ad modū lubricus et impudicus fuit ut pecunias circūferret quo esset ad oēs implendas volup tates paratior. eas ibidem in angiportis et vijs occulebat. s cum semel ebrius et coronatus in scolā venocratis irrum pet. ille p̄missa oratione. quam increparet de pudiciā dicere cepit. Quo secuti dicunt ut decetero studio et indu stria adeo sapiē vinceret ut venocrati in regēda scola suc cederet.

M. atilli⁹ regul⁹ Luci⁹ mali⁹ vñlso

Marco emilio

Paulus servius

S Ob istis consulis diuise ignis aquarūq; cla des pene vibem consumpserunt. et bellū in affri cam trāslatū est contra Amilcarem cartagineusi um ducem in mari pugnati victūq; est. Cōsules vsq; ad cartagine p̄cesserūt multisq; vastatis oppidis. Mallius victor romā rediit atelli⁹ regulus in affrica remāsit. Is p̄ affros acie instruit contra tres cartaginensiu ducēs as duabales duos et Atailcarē dimicans victor fuit. xvij. mi lia hostium cecidit et serpentē mire magnitudinis occidit Cuius cortū centū. xx. pedū longitudinē habuit romāmq; delatū cūctis miraculo fuit. Tūc victi Cartaginēses pacē a romāis petierūt. Regulus tū postea victus in vicia pnicie

Marco Emilio paulo serui⁹ consulibus ambo hū romani p̄sules ad Affricā p̄fecti sunt cū. ecc. nauū classe dipeā petunt et p̄festim cartaginē venerunt. primū affros na uali certamine supant. Emili⁹ p̄sul. c. et. iij. naues hostiū demerit. triginta cū pugna toribus cepit. xv. milia hostium aut occidit aut cepit. Et subacta affrica tūc fuisset nisi q; tanta fames erat ut diutius exercit⁹ expectare nō posset. Cōsules autē circa siciliā naufragium passi. hoc tempore argentens nummus primum in vibē figuratus est.

Linea regū Sirie Antioch⁹ epiphāe⁹ **I**ste antioch⁹ nobilis sine illustris regnauit annis xj. pessim⁹ fuit et figura antip̄i. hic audita mor te patris fr̄sq; sui inercia cū rome esset obses. clā fugit et veniens in syriam receptus est a quibusdam ciui tatibus mortuoq; fratre pro eo regnauit. et venditio sa cerdotio primū a Jasone postea a Menelao. quoz sua su iudei sibi noia gentium imponebāt sacrificia fieri p̄ hibuit in templo in hierusalem. Demum veniens de egi pto menelay ductione spoliavit templum coegitq; inde os ydolis sacrificare. et transire ad ritus gentium. ponēs in templo ydolum Jouis olimpi. prohibuit circumcisio onem interficiens circumcidentes. septem fratres cum matre nolentes comē dere carnes porcinas varijs romentis occidit. qui omnes animo constanti pro obseruatione legum martirium pertulere. Postremo volens ire contra hierusalem cecidit de curru confractusq; et demum a vermibus consumpt⁹ miserabiliter mortuus est in terra aliena

Antiochus iste Eupator regnauit annis duobus. hic patre sublato paruulus relictus est adhuc adolescens habuit tutorem lysiam. et cū contra iudeos exercitum durissent non longe post ambo a suis oc cisi sunt propter timorem demetri⁹ filij seleuci eupatoris.

Iste demetrius soter decimus syrie et Asyer rex prifigno interfecto regna uit annis. xij. filius Selencantiochum eupatorē et lysia occidit Alch. mū pontificem p̄stituit cum quo bachides missus hierusalem multos iudeoru occidit nichanorem a iuda machabeo occisum amisit et bachidem iudā oq;

Quinta etas mundi

Mathathias Mathathias h. v. filii cecidit tandem ab alexandrio victus illum vita pariter sacerdos et os. Epunges et regno puauit.

Mathathias h. v. filii cecidit tandem ab alexandrio victus illum vita pariter sacerdos et os. Epunges et regno puauit. **M**athathias h. v. filii cecidit tandem ab alexandrio victus illum vita pariter sacerdos et os. Epunges et regno puauit.

Judas machabeus

Iste iudas qui et machabeus vir fortissimus et bellicosus mathathie filius fuit strenuissimus bellator et triumphator in israhel. q̄ nec ante nac post similem habuit cui⁹ gloriosa opera patent in libris machabeorū. hic postremo in bello cecidit pro dei legians mortem sustinens cum tribus annis pontificatum administrasset.

Templum purgatur a iuda et fratribus postq̄; p̄ tribus annis fuerat prophanatum.

Onathas iudeorum dur pariter et pontifex populus iudeorum post iudam rexit annis decem et nouem impar fratri suo machabeo virtute fuit. Tandem a triphone dolose captus cum filijs interficitur. Cuius corpus symon frater eius cum luctu sepeliuit.

Aristarcus grammaticus claruit Aristarcus tempore machabeorum.

Bacubius biundus sinus tragediarum scriptor; nepos ennij poete et filia claruit p̄mo Rome inde postmodum tharentum regressus est. et nonagenarius mortuus est.

Simon mathathie filius tertius iudeorum dur pariter pontifex sedit annis octo religiosus et prudentissimus fuit ab adolescentia sua optime cōuersatus est. tandem occisus nequiter a genere suo. Iste simō et ionathas fratres inde post eius occisionē corpus ab hostibus redimētes in modio patris suo cum sepulchro sepeliere Ptolomeus q̄; cum eum ad conuiuium inuississet. eū dem cum duobus filijs interfecit. Et ipsius symonis vxoem cū reliquis duobus in vincula coniecit. Et in his fuerat primus liber machabeorum.

Ptolome⁹ euergetes philometoris fili⁹ cleopatreaq̄; gamma nus septim⁹ Egiptiorū rex regnavit annis. xxix. Vir quidem pessimus atq̄; seivissimus ob cuius senitiā frater eius et Cleopatra soror sibi timentes regnum ei per legatos obtulerunt. cum fraternum regnum sine vilo certamine recepisset elatus factus fratris filium e complexu matris eiecavit. et omnes eius fautores trucidavit. Et sicut cinibus suis cruentis extitit Ita quoq̄ romanis qui illis venerant ridiculo fuit. Quia vt Justinus scribit. Vultu deformis erit statura brevis et sagina ventris belue persimiles. Quam quidem feditate; nimia vestis subtilitas augebat. Sic quippe fili-

Linea regum Egipti Ptoloe⁹ euergetes

Eleazarus

Johannes

Jonathas

Symon

Bacubius

Quinta etas mundi Solium Et

es ex sorore ex uxoris sorore suscepit. Ne eti-
am sororis filiam per vim stuprauit. Cuius
filiam membratim diuisum et in cista posi-
tum in die enim natalis eius inter epulas ius-
sit offerri.

Protholomeus phu-
ron sine sother

Protholomeus Alexan-
der

Protholomeus So-
ther

renocatus in regnum. Igitur alexander regni
Cyrenorum quod ei pater testamento relique-
rat populo Romano herede institutio deces-
sit.

Protholomeus Sother paulo ante a ma-
tre pulsus. hic anno Alexandro ab egi-
ptijs interfecto regnum pateruum ite-
rum recuperans regnauit et ipse annis octo.
Cum enim Alexander matrem occidisset ipsus

in vindictam matris repuler ant. ut iam scri-
ptum fuit.

Hannibal Hamil-
caris carthaginē-
sum ducis filius
quinq; et viginti etatis an-
nos habens. Imperator
Carthaginensium exercit⁹
creatus est hic ceteris duci-
bus prudentia. audacia. co-
silioq; ad pericula caposce-
da anteibat. Imperator fa-
ctus triennio omnes hispanie gentes bello sub-
egit. fratremq; suo Asdrubale ad hispanie custo-
diam relicto. ipse pyrtheum saluum transijt
Et postq; ad alpes peruenit que scilicet yтали-
am a Gallia se iungunt. quas nemo vnq; cui
exercit⁹ preterq; hercules transierat. ita itine-
ra et loca lapidosa strues comburendo et ace-
tum infundendo patefecit. ut Elephas onera-
tus ire posset. eum antea vix vnus homo qui-
ret repetere. In eo tamen loco multi niuibus
obruiti cum elephatis periere. Traditur ad ita-
liam. octuaginta milia peditum et viginti mi-
lia equitum septem et triginta Elephantes ad-
durisse. Descendit itaq; Hannibal in Thauri-
nenses agros. Et peruagata tota regione Ci-
salpina Romanos senatores tribus prelijs p-
fugauit. ac multas vires obtinuit. Idem per
ligures fecit. Postea autem appenninum tra-
siliens apud Ethuriam vbi nunc florentia g-
ni oculorum morbo effectus est ut dextrum a-
miserat oculum. Deinde enim C. Flamminius
interfecit. quo facto Fabius maximus a sena-
tu contra ipsum missus per summa montium
et abdita nemorum castra ponens eius fauo-
rem delusit. et reperta occasione Arretinorum
auxilio vict. Et sic per sedecim intergos annos
totam ytaliam varijs cladibus fatigauit. In-
de in Apuliam pergens cum maxima cinn-
clade Romanos ciues apud cannas affecit.
In quo quidem prelio tot Romanorum mi-
lia cesa sunt. ut tres annulorum aureorum mo-
dios quos e Romanorum militum manus
extraxerat in Carthaginem ciuitatem mitte-
ret. Consulares quoq; viri ac senatores capti
aut occisi fuere. Et de Romanis senatibus ci-
uibus actum fuisse si Hannibal dux statim

Hannibal

post victoriam ad urbem accessisset. Is tamē
 coactus ytaliam relinquere et opem patrie sue
 ferre que a publico scipione premebatur. Cum
 carthaginenses cum romanis pacem compo-
 suere ad anthiochum regem confugit. deinde
 ab bithinie regem T. quintus legatus contra
 eum perterit. Ne a romanis caperetur confe-
 sum gustato veneno quod in annulo more re-
 gio gerebat animam expulit. Et sic eo genere
 mortis a romanorum vinculis se liberavit De-
 cessit autem septuagesimo vite sue anno

Anno ab urbe con-
 dita. cccc. lxxx. San-
 guis e terra et lac
 celo manare visum ē in spe-
 cie pluvie. pestilentia gra-
 vis in urbe biennio fuit. quā
 sibi illi libri dixerunt celesti
 ira impositam. non in qui-
 rebatur numerus eorum q̄
 perissent. sed tantum ipsorum qui fuerunt su-
 perstitos.

Collossus in-
 gens solis si-
 mulacrum a cla-
 re lydo statuario fabri-
 catum apud rhodum in-
 silam terremoto corruit
 Erat quippe (ut plini-
 us refert) statua admi-
 randa altitudinis cubi-
 torum septuaginta tur-
 ribus equipperanda. Et e septe miraculis mū-
 di marimum fuisse testantur.

Collossus

Strato phis

Strato lampface-
 nus philosophus
 Archesilai filius.
 vir eloquentissimus. Et in
 speculatione phisica pre ce-
 teris diligentissime specula-
 tus. Unde et phisicus ē ap-
 pellatus. fuit ptolomei phi-
 ladelphii preceptor a q̄ talē
 titis octuaginta donatus est.
 Scripsit de regno. de iusticia et de dijs. Aliant
 eum fuisse tam tenuem. ut sine sensu morere-
 tur. Siluon quoq; philosophus suo tempo-
 re omnibus bonis amissis. solus nudus eua-
 dens ait. Omnia mea bona mecum porto. pe-
 ctore enim gestabat.

Crates Athedie-
 sis aca medicus
 philosophus fi-
 lius antigenis. palemonis
 auditor illiusq; successor sco-
 le. qui adeo se vinētes ama-
 runt. ut eadem semper stu-
 dio sint consecuti. et mortui
 eodem sepulchro sepulti q̄s
 antagoras in hanc sententi-
 am versibus exornavit. hoc tumulo Cratani
 et polemonem conditos facere qui trāsio ho-
 spes viros consensu animorum precipuos. quo-
 rum diuino ex ore doctrina manauit sacra vi-
 teq; mundiciae sapientie adiuncta.

Crater phis.

Paneti⁹ philosoph⁹
 claruit tpe Scipio-
 nis romecius et pce-
 ptor fuit. Qui stoice secte
 phis erudit. Quez cicero in
 libro officiorum imitatus ē
 cuius hec est sententia Vita
 hominū qui etatem in me-
 dio rerum agunt ac sibi su-
 isq; vsibus esse volūt ad ca-
 uenda picula et impromissio assidua et prope
 quotidiana opret animo esse prompto sem-
 per et intento.

Panetius

Silphon phis

Silphon megaren-
 sis philosophus
 his temporib⁹ flo-
 ruit hunc et imitatione at-
 q; sapientia tantum alios
 precessisse dicunt ut parus
 abfuerit. quin omnis gra-
 tia in illum intenta in Megaram transisse di-
 ceretur. Cicero vero libro de fato dicit illuz fuis-
 se hominem acutum maximeq; suis tempori-
 bus approbatū Qui cū capta aliqñ esset ei⁹ bo-
 nis p̄tia. et orb⁹ ei⁹ bonis amissis sol⁹ nud⁹ eua-
 dēs interrogaret. An oia pdidisset. Rēdit oia
 mea bona mecum porto pe-
 ctore em̄ illa non in scapu-
 lis se gestare dicebat.

Possidonius

Possidonius phis sto-
 cis paneci⁹ discipul⁹ claruit
 tempore scipionis. hic fuit
 astrologus magnus teste
 Augustino.

Quinta etas mundi Solium xci

Erasistratus

Erasistratus, qz atheniensis medicus scdm eusebiu
hic epib? floruit hic cu er aristotelis familia nat?
esset etiam eximius medicus erasit. Qui cum anti
ochum regē ex gravissimo morbo sanasset a ptolomeo re
ge ei? filio. c. talētis donat? est vt testis est plini? libro vige
simonono naturalis historie.

2 Icon troadēsis phs clarus habetur vir quidē elo
ques z in educandis instruendisq; pueris marie
idoneus. Dicebat em necessario adiungi pueris
pudoriam z launis studiū velut equis calcar. Sicut hic dū
vixit habitus mundissimus z vestitū incredibili mundicie atq; nitore. Et cui
esset coepe fortissimus pile ludo se exercuit. Tenuit autē scole principatū ānis
xlviij. Tandem fessus podagre morbo. anno vite sue. lxxiij. interijt.

Timon timon appollonites phs etiam suis tempib? floruit hic dum iuue
nis esset multis obscenitatibus si immerfit. postea fact? vir (licet egen?)
repudiatus vicos in calcedoniā iuit. ibiq; philosophiā z oratoriā artes di
dicit atq; exercuit. Scripsit at diuersa pōcata rragedias comedias z satiras.

Licon phs

Timon phs

L. Metellius

C. Surlus

Lucio cecilio metelle. Caio fu
rio placido psulib? Metell?
in Siciola affroz ducem Af
dubales. cu centū triginta elephātis z magnis copijs ve
nientem superauit. Apud panonimū viginti milia ho
stium occidit. ser z viginti elephantes cepit reliquos errā
tes per namidas quos in auxilium habebant collegit. Et
romam deduxit ingenti pompa.

Tullio Torqeo Linea consulum Romanorum
Caio attilo con M. C. marcellus Cornelius scipio
sulibus de Sardis.

triumphatum est. et
pace omnibus locis
facta. Romani eniz
nullum bellum ha
buerunt. Quod his
post Romam con
ditam semel tantū
Muma Popilio re
gnante contigerat.
Et porta Jani clau
sa est vno anno.

Lucius malle? psou? M. malleus

C. Attilus

T. Mallius

Lucius cesorinus Marcus malle?

L. Emilius Terrentius varro

Emilio consule
ingentes Gallo
rum copie alpes trā
sierunt. Sed pro ro
manis tota ytalica cō
sensit. quadraginta
tamen milia hostiū
capta z interfecta se
ptem milia. Et triū
phus Emilio decre
tus. Gallorum siquidem animi feroces corpora plus
q; humana erant. sed experimento deprehensum est q

us. Gallorum siquidem animi feroces corpora plus
q; humana erant. sed experimento deprehensum est q

Quinta etas mundi

nirtus eorum sicut primo impetu maior q̄ vi-
rorum est. Ita sequens minor q̄ feminatum.
Alpina corpora humenti celo educata habent
quoddā simile ciuibus suis. Cum mox colore
pugne statim odorem emittunt et leui motu q̄
si calefaciente sole laxant aliquod deinde an-
nis euolutis post contra gallos intra ytaliam
pugnatum est finitumq; est bellum. M. Clau-
dio marcello Gn. Cornelio scipione consulib⁹
Postea idem Marcellus cum collega suo Cor-
nelio ingentes copias galloium peremit. Me-
diolanum expugnauit. grandem predam ro-
mam pertulit ac triumphans marcellus spo-
lia galloium stipiti imposta humeris suis ve-
xit.

Godem anno bellam puniam secun-
dum romanis illatum est per Ami-
balem carthaginensium ducem fili-
um Amilcaris qui iam dudum amilcari pa-

tri ad auris iurauerat cum adhuc noam eēt
annoum se ut primum posset aduersus Ro-
manos pugnaturum.

Quingentesimo et quadragesimo an-
no a condita vrbē Lucius emilius.
Paulus publius Terentius varres
contra hannibalem mittuntur. ambo tamen
vincuntur.

2ransacto punico bello secūtam est
macedanicum contra philippum re-
gem quinquagesimum. et quinquā-
gesimo primo anno ab vrbē condita T. quin-
tius flāminius aduersus eum mittit. et p̄pere-
gessit et par ei ablata est his legibus ne grecis
ciuitatibus quos romani contra eum defende-
rant bellū inferret. vt captiuos et trāsugas red-
deret. Quinquaginta solas naues habere reli-
quas romanis daret. Et per annos decies qua-
terna milia pondo argenti prestaret. et ob side-
daret filium Demetrium.

Linea Regum
Syrie. Alexander
filius antiochi

Demetri⁹ si. Bmet.

Antiochus adole-
scen Segetes

Alexander ille filius Antiochi epiphanes vndecimus Syrie et asy-
rer regnauit secundum Eusebium annis nouem semper iudaeis gra-
tiosus fuit. Jonathan Machabeum ducem sibi confederauit. eius
adiutorio occidit demetrium sother. et regnauit pro eo. Cleopatram ptolo-
mei filiam regis egypti in vrbem duxit. quam Ptolomeus auferens alexan-
dro demetrio filio demetrii sother vrbem dedit. tandem vero rex arabum.
ad quem alexander fugit timens Ptolomeum alexandri occidit caput au-
ferens ptolomeo transmisit.

Iste Demetrius regnauit annis tribus post Alexandrum Et omni re-
gno paterno recuperato vicis adolescentie in segnicem lapsus postre-
mo captus in hyrcaniam nouem annis sine etiam regno priuatus vi-
xit. Tandem regno restituito philometro filiam. Cleopatram ab alexandrio
sublatam vrbem dedit.

Antiochus Sedetes adhuc puer suadente tripho-
ne aliquid molitus est pro reparatione regni si pa-
rum profecit. quia statim ab eo occisus est. Hi em̄
duo adinuicem dimicantes successiue modo vnus modo
alter regnabat

Triphon Capto Jonatha probitorie contra
Symoem fratrem Jonathe bellum mouit.
Et acceptis Symone centum argenti talentis
et duobus filiis occidit. Et postea dominum suum antio-
chum adolescentem interfecit et pro uo regnauit

Alexander iste filius Antiochi regnauit post tri-
phonem quem occidit Dyodatus rex.

Triphon

Alexander

Quinta etas mundi Solium etii

Linea Summoꝝ
pontificum
Johānes hircanꝝ

Aristobolus

Alexander

Fste Johānes hircanus occiso p̄e suo symone et duobꝝ filijs suis Juda et Mathathia a ptolomeo duce et in conuivio in Jericho iure obtinuit sacerdotiũ. et administratis optime rebus viginti tribus annis mortuus est. reliquitqꝫ Aristobolum filiũ suum primogenitũ et anthigonum cum alijs duobus puulis. Cumqꝫ nullus eorum ad regendũ pplm esset ydoneꝝ vrom suã differtissimã p̄fecit et filijs Sedit aut̄ annis 26. vir sacerdotio dignus atqꝫ ducatu strenuus. A romanis ius amicitie postulans obtinere p̄meruit. Sic multas seditiones a phariseis et essenis p̄tulit. a quibus tandẽ liberatus feliciter vsqꝫ in senĩ vitit.

Aristobolus filius Johannis hircani in vincula matrem cum duobus fratribus minoribus suis coniecit. primusqꝫ diadema regni sibi imposuit. et vno āno tantummodo regnavit

Suitqꝫ rex et sacerdos. fratremqꝫ suum suggestione vxoris sue interfecit. Et decursis. ccc. lxxv annis a Sedechia vltimo rege iuda quando regnum iuda interruptum et finitus fuit. mortuus est morbo acerbissimo. vt sanguinem lacertatis visceribus euomeret.

Fste alexander Aristoboli frater apud iudeos pontificatum et regnum suscipiens regnavit annis. xxvij. relicta em̄ vxore Aristoboli que ex eo prolem non suscepit a vinculis cum duobus fratribus eum absoluit et tanqꝫ maiorem regem iudee constituit qui frater suum secundo a se genitum occidit. tertium vero regno priuatus. secum vivere coegit. cui adeo nequissimus fuit qꝫ mille seniores intra sex annos peremit. Octingentos quoqꝫ vxoratos viros. vna cum vxoribus ac liberis i placis patibulis affixit. qui eius crimina de-

testabant. Tandem vicesimo septimo āno regni sui ex quartana febre mortuus est. et reliquit duos filios. Hircanum et aristobolum. verum vxorẽ suam alexandriam fecit regnare. quia habuit gratiam populi. cum adhuc viuente marito humanitate sibi allerat.

Mantua gallie Cenomanorum memorabilis vebs vt quibusdam placet a Mantua Thiresie vatis filia post Thebanorum interitũ ab alexandrio tunc illa condita fuit. Sunt tamen qui dicant Thiresiã thesei temporibus fuisse. Et in eius seruitutem deuenisse. que post patris interitum in ytaliã cũ multis venit. et cum socijs grecis mantuas condidit. Sed cum interim ex thiberino thusco rege genus natus esset. et ad ipm oppidũ thusci et veneti confluerent. Onus muris oppidum circumdedit. et in aliã formã redegit. et a matre Mantuam appellauit. Dicente Virgilio. r. libro Eneidos. Ille iam patris agmen sciet. Genus ab oris. Satidice mantes et thusci filij amnis. Qui muros matrisqꝫ dedit tibi. Mantua nomen. Constat tamen eam vixim vetustissimam ab Etruscis conditam et vnã fuisse duodecim coloniarum quas T. liuius patavinus docet transapenninum ab ea gente missas. presertim cum poeta insignis virgilius cuius suus id orbi faciat notissimum. diffususqꝫ eius vrbis narrat originem. Mantua diues ciuis. sed non genus omnibus vnũ. Nec montibus qui galliam et germaniam ab ytalia diuidunt vicina est. Haud procul a benaco lacu ex quo mincius effluit qui erudans Mantuam vsqꝫ labitur ibiqꝫ lacu facto vibem circante. Inde etiam progrediens breui curru padum influit. Passa ei est superioribus temporibus Mantua calamitates maximas. preter illas que Virgiliano versu sunt notissime. Mantua venisset nimium vicina Cremona. Nam ab Athila. Gothis. Longobardis. et Baioariorũ rege aliquando diruta. quãdoqꝫ spoliata. quãdoqꝫ menibus aperta et innumita relicta. vngari aliquando ad solum vsqꝫ euatere. vnde et locus vbi tunc fuerat ad rei memoriam nunc vngaria nuncupatur Mathildis nobilis comitissa eam diu tenuit. mirificeqꝫ ampliauit. Sub qua Nicolaus secundus pontifex Romanus concilium celebrauit. hanc etiam per multatepore post Mathildim multi eam possiderunt. In qua preclarissime familie deripa et passerinorum aliquando presuere.

Quinta etas mundi

Demum post varios casus inclite Gonzago-
rum familie magni canis auxilio pulsus pas-
serinis .ea vsq; in presens cum maxima laude
potiti sunt. quorum & preteritorum domino-
rum cura diligentiaq; pullcherrimis pontib⁹
super lacum iactis. tum superbissimis templ⁹
regijs pallatijs. & nobilibus ciniz edibus plu-
rimum illustrata est. Unde & nunc ampla ci-
uitas habita est. & rerum abundans. que ad
vsu humanum necessarie sunt. Mantue per
Karoli magni tempora sanguinis Jesu chi-
sti miraculosus apparuit. Ad que visendum
secundus Leo papa se contulit. Et inde in ger-

maniam ad Karolum magnum accessit Ka-
rolus calvus magni filius. Mantua veneno
perijt. quod hebreus medicus pecunia corru-
ptus dedit. In ea anshelmus lucensis episco-
pus vir sanctus. et eruditione moribusq; insig-
nis requiescit. Et beatissimus Johannes bo-
nus Mantue civis miraculis clarissimus. Ge-
nuit & Albertinum qui tractatum de corpore
domini nostri Ihesu christi edidit. et Mar-
thcum medicum virum illustrem & clarissi-
mum qui ad Sicilie regem de medicinis opus
egregium perscripsit.

Mantua

Veni⁹ poeta comic⁹ N
Eius poeta Com-
cus anno scdo reg-
ni Ptolomei epi-
phanes dicit (vt eusebi⁹ fat-
bit) Utice morit. pulsus ro-
ma factione nobilium & p-
cipue metelli. Is inter comi-
cos tertium locum habet.
de quorum dinumeratione
& comicorum prestantia Vulcatius in libro 8
poetis. hec carmina ponit. Multos incertos cer-
tare hanc rem vidimus. Palmam poete comi-
co cui deferant. Cecilio palmam tribuo de co-
mico. Plautus scds facile exuperat ceteros. De
inde neuus qui seruet precio in tertio. Si quid
qro detur. dabit licinio. Post inseq; liciniu fa-

cio attiliu. In sexto psequit hos terrati. Tur-
pilus septimu. Trabea octauu obtinet. In no-
no loco esse facile facio lucreciu. Decimum ad-
do antiquitatis omnium.

Plautus comic⁹ pce
ta lingue latine pa-
ter (vt ide eusebi⁹ te-
stat) ex vmbrie arpias als
sarsinas ciuitate rome mo-
rit. Ex cuius sermoe (vt var-
ro epistolonis sententia di-
xit) misse locute forent. si la-
tine loqui voluissent. Glo-
ruit scena quintodecimo ferme ano postq; bel-
lu aduersus pentos scdm sumptu est. Et quaaq;
a plurib⁹ grecis comicis fabulas sumptas i la-

Quinta etas mundi Solium xciii

tinum conuerterit. Oratij tamē sententia plautus ad exemplum siculi proferre epicharmi dicitur. hic ut varro et pleriq; alij memorie p diderunt. cum pecunia omni quam in operis artificum scenicozum pepererat. in mercationibus perditam. inops romam rediiffet. Et ob q̄rendum victum ad circumagendas molas q̄ trufatiles appellantur operam pistori locaffet. Ibi quotiens ab opere vacaret scribere fabubulas ac vendere folitus erat. mortuus est circiter centefimam et quadragefimam quintaz olimpiadem. Iuffitq; tale fuis sepulchro epigramma incidi ut varro de poetis dicit. Post q̄ est morte captus plautus comedia luget. fena est deferta. Deinde rifus iocus ludusq; et numeri innumeri fimul omnes fimul collacrimantur.

Ennius poeta

Ennius quoq; poeta comicus Tarenti nascitur. q̄ntius ennius dicitur. his temporibus (Eusebio referente) floruit. Qui a cathone q̄store romaz translatus habitauit in monte auentino parco admodum sumptu contentus. et vnus ancille ministerio. semper persuades animas esse immortales. Et ideo in vite sue termino dixit aspici o cines senis ennij imaginis formam. hic vestrum pinxit marina facta patrum. Nemo me lacrimis decoret. nec funera luctu. farit ac te voluto viuis per ora vitum. Idemq; poeta pudicitiam predicans dicebat. flagitij inuitus esse inter cines corpora nudare. hic cum comedias optimas elegantissimasq; edidisset. septuagenario maior articulari morbo olimpiade 153. interijt. Sepultusq; fuit in scipionis monumento via appia.

Sapio africanus

Scipio Africa- nus alterius scipioni filius vir omnium romanorum ferme primari⁹ vigesimumquartum agens annus duobus ab hasdrubale interfectus a senatu romano ad hispanias mittitur. fuit quippe patre necij auditor. et inter ceteros mortales animi prestā-

tior. cum intellerisset senatum propter metum hannibalis ytaliam velle relinquere. extracto gladio id prohibuit asserens se velle patrie defensoriam esse. Cesarie promissa utebatur habitu corporis virili. is ut eutropius ait septuaginta ciuitates hispanie recepit. quibus feliciter gestis consul contra Cartaginenses designatur. Eoq; pergens Aproum ducem cum Sciphace Numidie rege sibi subegit. Nec multo post cum Hannibale congressus ita eius equitatum fudit ut supra viginti penorum milia cesa. totidemq; fere capta vna die referatur. et ipse hannibal cum paucis profugerit. terra mariq; pace obtenta in siciliam traiecit. Romam tandem peruenit cum magno triumpho ac clarissimo inuictus Aphricanus vocari meruit. Sicq; secundum bellum p̄niciz terminatum est. quod per annos decem et octo gestum fuit. Catoni vero contradicens nolebat Carthaginem Romano imperio emulam euertere. Ne romani cines sine omni belli metu lasciuirent. Huius enim preclare fūere sententie dicebat enim. nunq; se minus ociosum. q̄ cum ociosus esset. nec enim minus solum. q̄ cū solus esset. hic tantus patrie pater ab emulis accusatus. ab ingrata enim patria pulsus est apud litteratum rustulum etulans. tandem vero quinquagesimo secundo etatis sue Anno morbo interijt.

Philon iudeus

Philonem iudeum ex sacerdotum genere natum. et Alexandriae educatum. per hec tempora floruisse constat. Et Sapientie librum greca lingua (in qua peritissimus fuit) eleganti stilo conscripsit. Quem ideo sapientie librum nominauit. quia in eo christi Ihesu domini nostri honores et laudes specialiter narrauit. vel quia multipliciter in eo sapientia diuina commendatur. Scripsit autem multa. ut diuus Hieronimus in libro de viris illustribus commemorat.

Catho pbs

Catho philosophus stoicus natione egyptius patris quondam discipulus multa scripta reliquit. Cuius habentur plura egregie dicta. Ex quibus hec pauca notabilia excerpta feruntur. Desines enim timere si sperare desieris. Queris quid profecerim. Respondeo amicus mihi esse cepi. Si vis amari. ama. Ab eo aliquando quesitum fuit. An beneficium seruis domino dare possit. Respondit quod quidam sunt beneficia. quaedam vero officia. et quaedam ministeria. Beneficium inquit est. quod alienus dat. Alienus autem est qui potuit sine omni reprehensione cessare. Officium enim est filij vtriusque ac etiam ceterarum personarum honestatum quas necessitudo suscitatur. et etiam opem ferre iubet. Ministerium autem est serui quem conditio sua eo loco posuit. ut nihil eorum que prestat imputet superiori.

Catho pbs

Catho primus philosophus romanus atque iurista. primo quidem questor. deinde bis consul. litterarum tam grecarum quam etiam latinarum apud Romanos deus. Hic enim primus cum C. Fabio Maximo militavit. Deinde etiam anno post Quinto questor Tarentum missus fuit ubi enimum poetam inueniens eum Romam secum adduxit. Postmodum vero cum Scipione illo viro optimo affricam transiit. Deinde ex edilitatis officio censor factus. ac postea pietor optime in omnibus se habuit. Etiam hic consul et post consulatum quem strenue in Hispania provincia gessit. tribunus militum dictus est. Denique cum sero et pene senex latinis litteras didicisset. etiam grecas litteras edoceri appetiuit. unde doctus factus. hystorias et etiam rem militarem tractauit. atque scripsit. Et dum sibi ex clementia quandam comparasset gloriam. Id egit ut iuris civilis peritissimus haberetur. Senatu namque et extra Senatum contempereos omnes grauitatis et auctoritatis

excellentia superauit. Conseruus autem appellatus fuit. quod censuram officium sibi etiam specialiter fuerit commendatum. Cuius quoque ornamenta fuerunt senatus. maiestas. et propagata familia. Ex qua quippe maximum decus romanorum. Posterior Cato ortus est qui sacratissimum illud Catorum nomen postea immortale fecit.

Scypio iunior
Affricanus

Scypio magni Scipionis nepos omni virtute apud Romanus preclarus. Consul extra sortem factus Africa sibi decreta est. Veniensque Carthaginem cum sex continuis diebus. noctibusque oppugnasset. tandem re desperata Carthaginenses ad deditionem traxit. petentesque ut quos belli clades reliquos fecerat saltem seruire liceret. Atque ita primum mulierum agmen satis miserabile. post virorum enim turba descendit. Nam (ut Livius ait) fuisse multum multitudine viginti quinque milia. virorum vero triginta milium captiuorum memorie proditum est. Has drubal vero Imperator ultro se transfuge dedit. Et eius vros se suosque quodam femineo furore in medium seiecit incendium. Ipsa autem ciuitas supposito igne sedecim continuis diebus ardens. miserumque victoribus prebuit spectaculum. Scypio autem et ipse cognomen illud celebre meruit. quod auus eius acceperat ut propter hanc fortissimam virtutem Affricanus iunior appellaretur.

Publius Terentius
poeta comicus

Publius Terentius Nasus poeta comicus. Qui a Scipione iunior re predicto. ut quidem existimant in seruitutem ex Africa ductus propter ingenij magnitudinem et roime prestantiam libertate donatus est. Alij tamen scribunt quod Rome Terentius Luciano senatori seruitus. a quo ob in genium et formam institutus modo liberaliter sed mature manu

Quinta etas mundi Solium xciiii

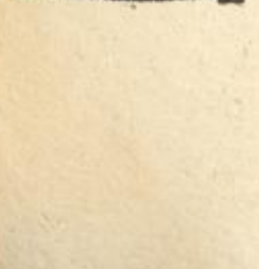
missis. hic cum multis nobilibus familiariter. Sed maxime cum scipione aphyricano et cum lelio. Scripsit comedias eleganti studio ser. In quibus multorum mores ad precauenda pericula annotauit. De morte eius volcati sic tradit. Sed ut affert ser populo edidit comedias. iter hinc in asiam fecit. nauim cum semel conscendit. visus est nunquam. Ceteri mortuus esse in achadia stymphali sinu leucadie tradunt. **Sen. Cor. Dolobella.** Marco fulvio nobiliori consulibus fuisse dicitur mediocri statura gracili corpore. colore fusco. Reliquit filias que egi Ro. nupsit. Hunc affranus omnibus comidis presert. Sepulchro eius tale epitaphium inscriptum fuit. Natus in excelis tectis cartaginiis alte. Romanis duribus bellica preda fuit. Descripsi mores hominum iuuenumque senumque. Qualiter et serui decipiant dominos. Quid meretrix. quid leno: dolis confingat auarus. Hec quicumque leget sic puto cautus erit

Linea consulum romanorum
Lai? cassi? Ser? domi
Legin? eius Caluinas

Linea consulum romanorum
Lai? cassi? Ser? domi
Legin? eius Caluinas
Anno sexcentesimo primo ab vrbis condita hi consules gallicis transalpinis bellum intulerunt atque eo in regni viturto infinita multitudinem iuxta rhodanum fluvium interfecerunt. Denique cum virtus paucitatem romanorum vir ad escam canibus que in agmine habebat sufficere posse iactaret. et ipse. centum octuaginta milia armatorum haberet. conferta pugna a Romanis superatus est. Er cuius exercitu partim in bello partim submersi cum ponte. quem sibi iunctis nauibus supra rhodanum extruxerant. centum quinquaginta mille perierunt. Preda ex torquibus gallosum ingens sublata est. magnaque gloria consules ambo triumpharunt. M. precio Carone et Quinto Marco consulibus Narbone in gallia colonia deducta est. annoque eodem Licinio metello et quino lucio Scauola consulibus de Scipio Calphurnio dalmocia triumphatus est.

Vasica bestia
Tempore horum
consulium Ju
gurtis Numi
diarum regi bellum illatum est. Quod Aderbalem et hiempalem Nicipse filios fratres suos

reges et populi romani amicos interemisset. Missus aduersus eum consul flagitiosam fecit. Et a senatu improbata est. postea contra eundem in sequenti anno Spurius albinus posthumus profectus est. Is quoque per fratrem ignominiose contra numidas pugnavit. Tertio missus Quintus cecilius Metellus consul. Is exercitum ingenti seueritate et moderacione correctum. cum nihil in quenquam corruptum faceret ad disciplinam romanam reduxit. Jugurtam varijs prelijs vicit. Elephantes eius occidit vel cepit. et multas ciuitates. et cum iam finem bello imposituros esset successus est ei a Caio Marco. Is Jugurtam et bochum mauritanie regem qui auxilium iugurte ferre ceperat pariter superauit viginti milia armatorum ad internicionem cecidit. Tandem ante curium maritimum iugurta cum duobus filijs ductus est cathenatus. Et mox in iussu consulis in carcere strangulatus est.

Caius Quintus
Marcus Catul?

Arcus post victoria iugurtinaz secundo consul factus est. Bellumque ei contra Cimbricos et thetonicos decretum est. Tertio quoque ei et quarto delatus est consulatus. quod bellum Cymbicum protrahatur. Sed in consulatu collegas habuit Quintum lucanum catulas. Cum priores consules cymbis et thetonibus et ambionibus que erant Germanorum et gallosum gentes victi sunt iuxta flumen rhodanum. Timor rome grandis fuit. quantum vir hamibalis temporis punicis bellis. cum cymbis itaque confluit. Et ex duobus prelijs ducenta milia hostium cecidit. triginta milia cepit. interea cymbi et thethonnes quorum copia adhuc infinita erat ad ytaliam transierunt. Iterum a caio Mario et quino catulo contra eos dimicatum est. sed a catuli parte felicitus. Nam eo prelio quod simul ambo gesserunt centum quadraginta milia aut in pugna aut fuga cesa sunt quadraginta milia capta. Romani milites ex utraque exercitu tricenta perierunt. tria et triginta cymbis signa sublata. ex hijs exercitus Martij duo reportauit. catuli exercitus. xxxj. Sed ab eorum mulieribus grauiorem pene quam ab ipsis pugnam romanis experti sunt. Hec etenim palustris in modum castrorum depositis ipsi desuper propugnantes

bin obstitere romanis. Sed cum ab eis ipse no-
no cedis genere terrerentur. abscisis enim cum
crine cernicib9 inhonesto factis vulnere turpes
relinquebantur. Ferrum quod in hostes sum-
pserant in se suosq; verterunt. Nam missa ad
marium legatione cum libertatem ac sacerdo-
tium non impetrasset nec fas erat. suffocatis
elisisq; passim infantibus suis aut mutuis co-
cidere vulneribus aut vinculis e criminibus suis
facto ab arboribus iugisq; palustrorum pepe-
derunt.

Gnaeus Octavius Cornelius Cinn

Anno
Arvibif
codite sex
cetesimo
seragesi-
mo secun-
do. primus
rome bel-
lum cum i-
commo-
tum est.

Eodem anno etiam in iudaeis causam
bello civili Caius Marcius consul dedit
Nam cum Silla consul contra Mithridatem ge-
neris bellum (qui asiam et aethiam occupa-
verat) mitteretur. Isq; exercitus in campania
paullisper teneret. ut belli socialis qd intra yta-
liam gestum fuerat reliquie tollerentur. Mari-
us affectavit ut ipse ad bellum Mithridaticum
mitteretur. Quare Silla commotus cum exerci-
tu ad urbem venit. Illic contra marium et sul-
picium dimicavit. primus enim urbem arma-
tatis ingressus est Sulpicium interfecit. ma-
rium fugavit. Atq; ita consulibus ordinatis in-
futurum annum Gnaeus Octavius et Cornelio Cin-
na ad asiam profectus est. In ipso vero te-
pore dira prodigia sunt. Nam sub ortu solis
globus igneus regione septentrionis cum ma-
ximo celi fragore emicuit. Apud Aretinos in cu-
minio cruore panibus fluxit. Tum etiam om-
nium generis animalia que inter homines vi-
vere solita erant. relictis stabulis pascuisq; az-
balatu hinciter mugituq; miserabili ad silvas
montesq; fugaverunt. nec mora post hec gra-
via prodigia bella civilia secuta sunt.

Silla patricius romanus cum pluri-
ma in iugurthino bello edidisset faci-
nora Imperatoris gloriam a sena-
tu exportavit. qui statim contra Mithridatem

missus in aethia et asia vi-
cit. hic ex antiqua atq; pre-
clara scipionum familia oc-
tus. omnem vitam ab ado-
lescencia quibuscumq; flagi-
tiis iniquitatem usq; ad q-
sturam duxit. qua sub ma-
rio contra iugurtham ade-
pens est. In quo quidem of-
ficio vitam penitus com-
mutavit. Nam cathenas in-
iugurthe manibus iecit. mi-
thridatem compescuit. socialis belli lacus re-
pressit. cuncte dominationem fregit et marium
proscriptum et exulem esse coegit. Erat autem
litteris grecis latinisq; optime eruditus. facun-
dus. acer. astutus. glorie cupidus. multarum re-
rum et maxime pecunie largitor. animo gran-
dis. ita dubitari poterit. fortior an felicio: forte
dictator factus. ita repulicam repressit. ut ne-
mo illo invita. nec bona. nec patriam. nec vi-
tam ipsam retinere posset. Sub prinata tan-
dem vita puteolos se contulit morbo intestina-
li morte obijt. Quo mortuo duo sumestissima
bella ytaliam quod sociale dicebatur et civile
sullanum finem habuerunt que ambo etia pro-
tecta sunt per decem annos. Consumperunt
Autem ultra centum quinquaginta milia ho-
minum. viros consulares vigintitres Senato-
res fere trecenti absq; his qui in tota ytaliam pas-
sim delecti sunt.

Marcus emilius Quintus catulus

Quilla
republici-
cam com-
posuisset.
sub his co-
sulis bel-
la nova
erarserunt
vnum in

hispania. aliud in pamphila et sicilia. tertium
in macedonia. quartum in dalmacia. Nam ser-
torius qui partium marinarum fuerat ad bel-
lum commovit hispanias. Missi sunt contra
eum duces. Quintus. Cellius. Metellius filius
eius. Et in populi romani ditiones redacti sunt
Ad macedoniam missus est Appianus Claudi-
us Deinde Cn. scibonius Curio. Is vero dan-
danos vicit. et usq; ad danubium penetravit.

Linea Consula
romanorum.

Partial text from the adjacent page, including words like 'Roma', 'Silla', and 'Mithridates'.

Quinta etas mundi Solium xcv

ita etiam vno tempore multi simul triumphum fuerunt.

Marcus tullius Cneius Antonius Cicero

Bellum seruilis inter initia vrbis herodiano duce sabino in ipsa vrbis tentum est sed hictu mli' ma

gis fuit q; bellum. Nos enim imperio per diuersa terrarum occupato. quis crederet siciliam multo auentius seruili quam punico bello esse vastatam. terras frugum ferax. et quod ammodo suburbana provincia late fundis cinium latinorum tenebantur. Tandem perpena imparatore de eis supplicium sumptum est. sicutq; de seruisouatione contentus ne dignitatem triumphum seruili in scriptione violaret.

Sequitur hic de edificatione Rome

Anno sercentesimo o vrbis condite. lxxvii. L. Sergius catilina temporibus horum consulum nobilissimi generis vir sed ingenij prauissimi ad delendam patriam conuincit. cum quibusdam claris quidem sed audacibus viris a cicerone vrbis expulsus est socij eius deprehensi in carcere strangulati sunt. Ab antonio altero consule catilina ipse victus prelio est et interfectus. Deinde anno sequenti Junio sillano et L. Murena consulibus Metellus de creta triumphauit.

Pompeius

Pompeius maximus Romanorum impator maximo in precio apud Romanos habitus est. qui deuictis magna celeritate pyratis iterato contra viginti duos reges orientis imperator designatus est. qui mitridates in armenia minore nocturno p

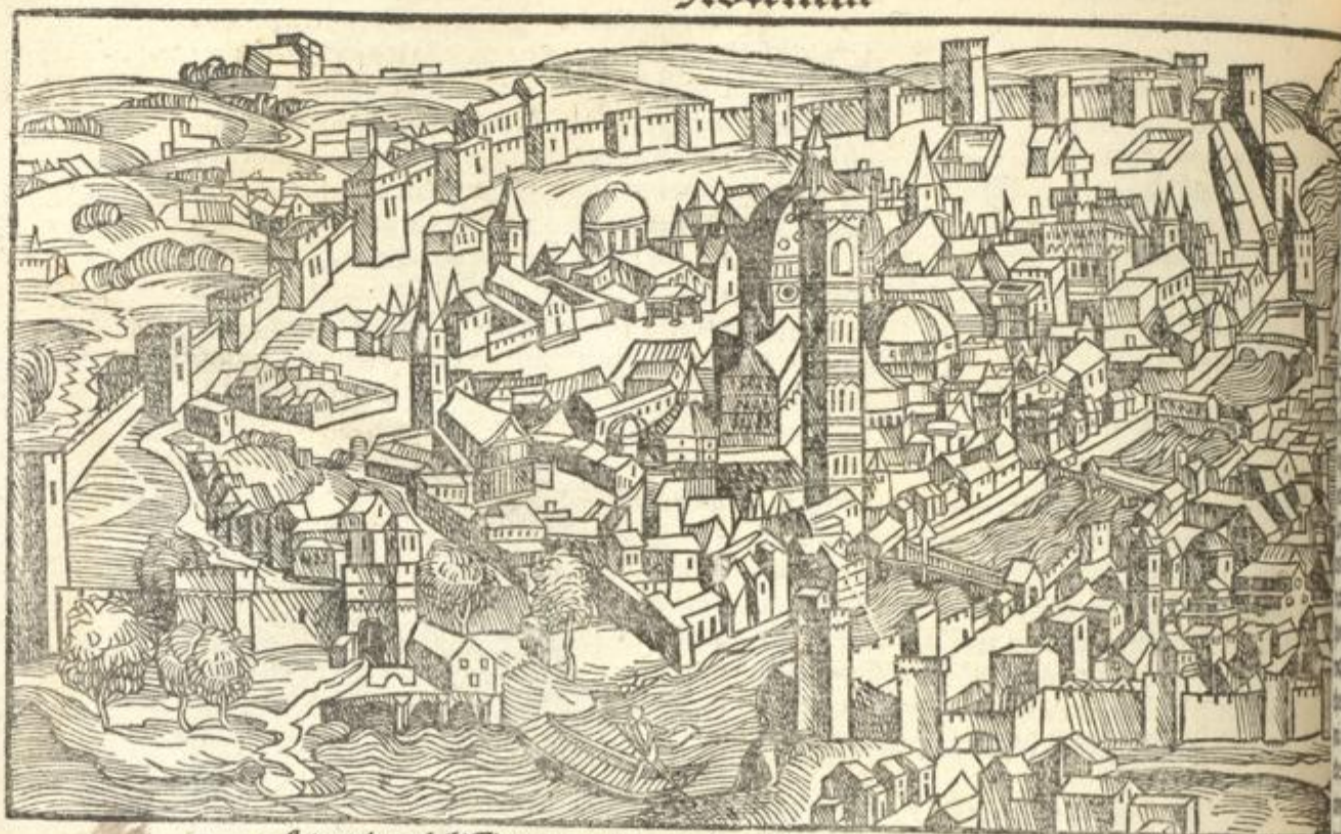
lio vicit. Tigrani deinde regi bellum intulit. de inde albanis et regem eorum herodem prudenter et hiberie regem vicit. Nos itureos et arabes. Inde ad iudeam transgressus est hierosolimam caput gentis obsedit. non solum natura loci verum etiam ingenti muro fossaq; marime munitam vir tertio mense expugnauit. M. iudeorum occisis ceteris in fidem acceptis muros ciuitatis averti imperauit. hircanus sacerdotio restituit. Aristobolum captiuam Romanam duxit. his gestis in Asiam se recepit. reuersus deniq; romam cum ingenti gloria triumphauit. Junio Syllano et L. Murena consulis.

Caius Julius. Lucius Bibulus

Caius Julius cesar qui postea ipse auit anno vrbis condite sexcentesimo et nonagesimo octa

uo. cum L. bibulo consul factus decreta est et Gallia transalpina et cisalpina et comata addidit et senatus illiricum cum legionibus demis. Cum quibus per decem annos bellansq; vissima prelia confecit. Primo vicit heluetios. et vsq; ad oceanum britanniam processit. Deinde Ariostum regem cui auxiliabantur. Arudes Marcomones Tribeti Vangiodes Sueui et cetera fugere compulit. Post hec gentem bergarum et alios qui vno nomine germani vocantur. Deinde facto ponte rhenum transgressus. Domuit autem annis nouem fere omnes Galliam. que inter alpes et flumen rhodanum rhenum et oceanum est. et circuitus patet. hinc bellum successit civile exercendum Cesar enim e gallia rediens victor alium consulatum petijt. Contradictum est a Marcello. a Bibulo a pompeio. a catone. iussusq; vt dimissis exercitibus ad vrbem rediret. et Pompeius cum imperio missus est propter quam iniuriam potius commune et plusq; bellum exortum est.

Florentia nobilissima et inclita ac pri-
maria urbs ethurie. eius origo re-
fertur in sillanorum militum (qui-
bus is ager a silla assignatus fuit) adventum
Et quidem plinius apud quem primum eius
loci mentio facta est fluentinos dicit. profu-
nti anno appositos. Venerunt vero hi milites
ad annum condite urbis Rome sexcentesimo
et septuagesimo. unde initium habuisse vi-
detur Florentia ante Jesu christi domini no-
stri adventum. annos circiter octoginta tres.
Conata igitur fuit florentia ex secularis ad-
ripas armu fluvij. et prisci homines fluentias
vocaverunt. Que cum auspicijs fundata felicib9
vicinas per circuitum civitates excellere miris-
q3 modis imperium propagare cepisset. Flore-
tia longe melius q3 fluentia dicta est. Multis
ea civitas per Gothorum tempora incommo-
dis agitata est. Totila enim eam immunitas
et desolatam fecerit. Quam Karolus magnus
instaurare fecit. maioriq3 ambitu menibus cir-
cundedit. Et dignissimis privilegijs et magi-
straribus decoravit Ita q3 florentia acceptis vi-
et in se populariter traductis secularis ad an-
num salutis quartum et vigesimum supra mil-

lesimum plurimum opibus et gloria est acta
Quo item anno Henricus primus imperator
ecclesiam sancti Miniatis ad muros florentie
edificavit. Et eo fere tempore per priores ar-
tium et etiam verilliferos iusticie sicut nunc fit
gubernari cepit Preterea in urbe preter reliqua
ornamenta incredibilia basilica insignis et stu-
pendo operis fornice est ornata. glorioseq3 vir-
gini dicata. Et quarto abinde anno pallacius
item superbissimus quod inhabitant priores.
edificari cepit. Quinto postmodum anno sci-
licet Millesimo septuagesimo primo produ-
cum est pomerium. et menibus urbs est am-
pliata et ripis fluminis ultra sacros divi Lau-
rentij edes perpetuo ambitu deducta. Turris
vero marmorea inter ceteras orbis campana-
rias speciosa ad annum inde primum et trice-
simum excitata. Ibi precursoris index maxi-
ma in veneratione habetur. ob eius honorem
edes preclarissima in celebriori urbis loco di-
cta habetur. quam baptisterium dicunt. Cuius
enim value ex solido cre existunt. ubi etiam
novi et veteris testamenti historie in enarrabi-
li opere sculpte habentur. Florentia enim cum
omni ytalie civitatum flos nuncupetur. etiam

Quinta etas mundi Solium xvi

preter suam pulchritudinem et civium vibanitatem. viros quoque in omni genere virtutis prestantiores habuit. Duobusque poetis outata fuit. Dante Aldegerio et francisco patriarcha. Quorum hic patre florentino sed erule apud aretium natus et arquade inter colles euganeos mortuus ac sepultus est. Ille florentinis partibus florentie natus. obiit Ratenne patria erul. Panlopost Jotum habuit piccorum celeberrimum apelli equiperandum. Habuit quoque accersum iuriconsultorum principem. qui ius civile egregie interpretatus est. Reddidit et medicum Tadem omnium clarissimum. Ornataque fuit Cosimo medico quod opum affluentia humanitate liberalitate superantem eius europe celebres reddunt. Cumulantque eius felicitatem filij sui et etiam nepotes qui florentie vbi plurima addiderunt ornamenta. Monasterium precipue celebre in honore sancti Marci euangeliste in quo etiam monasterio pulcherrime extructionis et bibliotheca que alias superat omnes. eius viri summi magnificentiam ostendunt. Et pinate eius edes in via lata ceterum romano opibus comparande. Florentissime autem vrbis originem gesta que res abunde complexus est. Leonardus Aretinus. Secus florentina fensula vrbis vetusta et multorum scriptis presertim Salustij et linij celebrata interijt. vel ut supra in florentiam populam opesque matavit. ex cuius montibus qui ad orientem vergunt Munio toties oritur florentina abluens menia. Florentinaz enim vrbem diuidit annos annis pontibus i ea quattuor magni operis iunctus Vallem arni superiorem qua nullam habet. nunc ager florentinus. vini optimi feraciorum quantum profuerit Arno apposita planicies ambit. fuisse palustrem aiunt. Commendanda enim est multis in rebus florentinorum prouidentia. tum maxime quod eligendis cancellarijs. que oratoriam spectant. et etiam que vocant humanitatis studia peritos acceptant. ut Leonardum et Karolum aretinos. Poggium. et ante eos collucium qui scribendi dictandique artem discretissime tradiderunt.

Iste Anthiochus Pius confortatus Triphonem persecutus est et eum in fugam vertit. Cum vero Triphon erat partium Alexandri primus. Is videns quod omnis exercitus murmurabat contra Deme-

Linea regum
Syrie Anthiochus Pius

Anthiochus spondius

Demetrius marco

Philippus

preem duravit

Mitridates pharnacis regis pthor filij et patris rex fuit. apud sinope natus educatusque cum puer peti- b' orbat' e. mor ut abolerit finitios populos et scithas in suaz prate rededit. et cum romanis per. rlanos varijs euentibus crudelissimum gessit bellum. Bithiniam ac capadociam simul milititer adeptus. asiam. phugiam. paphlagoniam et

arium fuit in Arabiam ut reduceret inde Anthiochum. deinde cogitavit Triphonem occidere Anthiochum et imponere sibi diadema. sed timuit Jonathas strenuum defensorem antiochi. Deinde exiit Antiochus in terram patrum suorum. et conuenit ad eum omnes exercitus. ita ut pauci essent cum triphone. Deinde obsedit doriam et conclusit triphonem tandem in parthia occidit

Anthiochus spondius fuit filius antiochi patris. Qui de regno fugit in parthos.

Omerius iste frater Anthiochi precedentis fuit quem Alexander rex iudeorum occidit

Philippus vltimus syriarum et asie rex. regni alexandri regnare cepit et regnavit annis. ij. Quo regnante Anthiochus eius patruus in parthos fugiens Pompeio se tradidit. post quem statim philippus hic agabino consule captus. regnum eius in romanorum ditionem cessit. Et tunc Syrie regnum finem accepit. quod per ducentos viginti annos sub regibus decem et se-

Mitridates

Quinta etas mundi

Macedoniam inuasit. multa & preclara agēs
pelia nec vna via romanos aggressus est. Je-
rūt hunc duos & viginti linguas (tot enim na-
tionibus imperavit) notas habuisse. vt qua
qui q; lingua cum postulasset. eadem sibi ius
redderet. Et cū litteris grecis imbutus esset mu-
sice etiam operam dabat. Sobrietatis erimie
labourum patientissimus. Cum tandem. Cn.
Pompeius nocturno pelio vicat castra diri-
puit quadraginta mille eius occidit. Pharna-
ces filius eius cum alios filios trucidasset exer-
cium aduersus patres duxit. Mithridates dū
ex altissimo muro filium frustra precat. Sta-
tim descendens ad vxores pelices & filias suas
venenum omnibus dedit. Quod cum ipse no-
uissimus omnium habuisset. nec tamen pro-
pter remedia quibus se prenumerat veneno
inisci posset Gallum quendam vitigis milites
inuitauit. eiq; ingulum prebuit. Perijt autem
apud Bosphorum qui regnauit annis qua-
draginta. Quo mortuo apud Synopem con-
sensu pompeij regali sepulchro conditus est.

Quest vltimum enī
Regem Syrie et a
pompeio roma-
nis tributaria effecta est
Syria. Pompeius vero hie
rosolimam veniens vrbem
enim ipsam cepit. templū
referuauit & ad sancta san-
ctorum vsq; accessit. Hyr-
cano pūncipatum sacerdo-
tij donauit. Aristobolum
eius fratrem abduxit. Et
tunc iudei libertatem petentes deposuerunt. et
subiecti romanis esse ceperunt. Et pompeius
seuro pūncipi. regionis curam commisit reli-
ctis secum duabus cohortibus.

Gabinus in syrias
missus est. vt scau-
ro succederet. is cō-
mendata cura templi hīca
no gentem iudeorum in qm
q; conuentus diuisit quasi
pentharchias iudee fran-
gens superbiam.

Crassus romanus
cōsul pompeij col-
lega mortuo gabino syrie preside in

locū suam a senatu suur-
rogatur. vt cum maxime
parthos syrie vicinos rebel-
lantes reprimeret. Vir qui-
dem cupidissimus & insatia-
bilis cupiditatis. qui audi-
ta hierosolimitani templi
opulencia quam pompeij
intactam reliquerat. vr-
bem ingressus. templum p-
uadit: opes duorum milium
talentorum abstulit. inde di-
uertens per mesopotamiā
in parthiam peruenit. mor-
q; eufraten transiuit. & cum
prope caram ventum esset
parthi subito ingruentes
sagittis oppressere roma-
nos. & rapido eq̄tatu cras-
sum persecuti sunt. & cum
circūuentam turpiter in-
terfecerunt. quidam enim
scribant aurum in os eius
infusum cum interijisse.

Este enim Cassius
preses syrie. Crasso successit. Is tandē
mouit exercitum contra Octavianus
nongenta argenti talenta iudeis extorquens
denum a philippis occisus est.

Lugdunum transalpine gallie vrbis Viē-
ne propinqua ac finitima. Octavianus
Augusti cesaris temporibus. Ensebio re-
ste a Plinatio Planco ciceronis discipulo o-
ratoris clarissimo in colle quodam vbi Arar
vna rodanusq; miscemtur condita ac edifica-
ta fuit. Quamquam etiaz Franciscus patriar-
cha de eadem ciuitate scribit ac eam commen-
das. Lugdunum nobilis et Romanorum co-
lonia est. paulūq; venustior Agrippa. duo ete-
nim hic noti sunt animes in mare meditera-
neum currentes videlicet Arar rhodanusq; &
conueniunt. Sonam vero incole appellant.
Que enim supra reliquas Gallie ciuitates.
Narbonne accepta cum illustrissimorum ac et-
iam clarissimorum virorum ordine diu claruit
vt Strabo habet. Nam et vsui magno fuit
illis Emporium ac in presentia est. monētā ar-

Crassus

Cassius

Quinta etas mundi Solium xvii

genteam atq; auream eo in loco inssin angustii
romani signabat duces. Tēplū etiā ab vniuer
sis gallis cōmuni designatū impensa. Et Au
gusto cesari dicatū. ante hāc urbē edificatū est
vbi flumionū est cōficio. Id est 7 ara dignitatis
erunt gentiū. lx. numero inscriptū hīs titulū
Earūq; singularū statua vna. hanc urbē gen
ti olim Segosianorū p̄sidere cōstabat. Que in
rhodani 7 dabudis flumioꝝ medio iacet. Reli
que dehinc gentes vergētes ad rhenuꝝ prim a
dabude prim a arare discernunt. Hi nāq; an
nes ab alpib; delate. Deinde in vnū aluē con
fluentes delabunt in rhodanū. Rursus autē su
perās rhodanus viennā deseret allobiogū me
tropolim. Tribus hīs flumijs euenit vt intro
in aquilonē. dehinc in occidentē deserant. Jā
q; in vnū tandē annē p̄fluens in austrū iterū
curuatus excurrit. Quo ad erumpat. alijs acce
pris flumijs. Et hinc reliquū in mare cursus
p̄fecit. Tēplū vero vna cū tota regiōe sicut se
neca ad Lucillū refert facilligne nocte quo ad
a tripina. videlicet p̄e Seneca exiit est. Que
urbē inter celeas ascribere quibus dā placet. hic
plorimus (q̄ primus rome latinā rhetoricā do

auit) dicitur originē. a q̄ cicerō se rome puerū cur
Q. s̄te latine primū doctū tenuit. hinc sanctus
Augendus vita 7 miraculis clar⁹ hinc sanctus
Desideri⁹ ep̄s. Et S. Baldomeri⁹ cuius mira
cula crebra ciuitatē reddidit illustres. hinc roma
nus abbas. qui primus ibidē vitā heremiticā
dixit. 7 milcoꝝ exiit pater monachorū. Or
natur etiā hec ciuitas sancto nicetio episcopoꝝ
Sireno ep̄o policarpi discipulo. q̄ ibi martirio
coronat⁹. In ea domician⁹ abbas. Lup⁹ ep̄s.
7 anachorita. Atiochusq; ep̄s q̄ in dño q̄scūt
Iust⁹ p̄terea angelis primus ibi vitā finitū.
Hec inclita vrbis francoꝝ regibus diu paruit
Qui ibi solēnes nundinas instituerūt. Vbi et
pilatus 7 herodes (vt fertur) a romanis prin
cipibus relegati vitā infamē finire. Lugdunū
autē (vt aliquibus placet) a Lugda cesaris legi
one sic appellata illis locis frequentius libera
tedicatū est. Lugda enī gallica lingua idē quōd
fulgur designat. Sic etiam vt refert tacitus le
gio quedam romana apud hispanos locata. ē
cui nomē fuit Rapar ad terrendos his appel
lationibus populos. Nam nomina sunt ista
pene timenda sono

Lion

Alexandria vrbis Alexandri regis in
eorum regnavit annis nouum. Vt
marie⁹ suus Alexander moriens Hir
canum 7 Aristobolum liberos reliquit. sed re
gnum huic alexandrie vrbis tradidit. Eo enim

q̄ hircanus rerum gubernationem ignorans
vitam ocisam elegerat Aristobolus vero effi
cax 7 andax erat. Ipsa enī a pplo plurimū di
ligebat. Que suscepto mḡto hircanus propter
etatē principem sacerdotum statim ordinavit

Quinta etas mundi

Alexandria
 Eo enim tempore orta ē in
 indeo heresis phariseorum
 Quorum consilio utebatur
 in omnibus. nomen autē
 regiam ipsa tantum fere-
 bat. Eorumq; consilio opti-
 mates iudeorum occidit aut
 exilio damnauit cōturbās
 omnia. hec tamē multa ges-
 sit ad regni conseruationē
 callida circa regni detentionem. Alexamen cum
 nec bonum aut iustum aduerteret anteq; vitā
 finiret ad summam calamitatem negocia do-
 mus sue perduxit. Et post mortem multis mi-
 serijs regnum compleuit. Gentem tamen suā
 in pace custodiuit. Deniq; cum inualitudines
 feruissimas incidisset. Aristobolus collecta plu-
 rimorum manu post matrem se regnaturum
 declarauit. Illa paulo post anno etatis sue se-
 ptuagesimo tertio vita decessit.

Linea Christi
 Jacob

Jacob pater Jose-
 ph naturalis. sed
 heli pater eius le-
 galis fuit. Huc Mattheus
 illum Lucas cōmemorat.
Hircanus Alexā
 dri iudeorum re-
 gis ex predicta a-
 lexandria filius vigesimus
 tertius iudeorum pontifex
 principatum sacerdotij su-
 scipiens. sedit annis vigin-
 ti quatuor. hic a matre pontifex constitutus
 post mortem matris maximas questiones et
 concertationes habuit. Aristobolus vō collecto
 exercitu contra matrem mouit arma. Cūq;
 egressi essent fratres in campis Jericonchinis
 victus hircanus fugit in hierusalem. Tandem
 in concordiam venerunt vt aristobolus regna-
 ret. Hircanus vero sub eo quibuslibet honori-
 bus fungeretur. paulo post hircanus promissis
 non contentus ad Aretham regem Arabū
 noctu confugit. vnde collecto exercitu venit in
 iudeam et obsedit Hierusalem. Securus ta-
 men dur romanoꝝ soluit obsidium. ratus
 tempus esse vt de facili iudeam poneret sub tri-
 buto. Atq; in hunc modum contendentes occa-
 sionem inuadendi iudea Romanis prebuerūt
 Quamobrem Pompeius Hierosolimam ve-
 niens. Cum enim eam obsedisset orta est dis-
 sensio in vrbē. Nā fautores aristobolis vrbē tu-

Linea pontificum
 Hircanus

Aristobolus

Alexander

Antigonus

eri. Hircani eam tradere.
 Romanis condebant. Re-
 ceptas tandē in vrbē replū
 expugnabat. Mense tamē
 tertio phanani irruptum
 est. Faustus comelius Sil-
 le filius prim⁹ ingredi au-
 sus est. et Romani templū
 prophanauerunt. nihil ta-
 men inde tulit. Hircano ve-
 ro iterato principatum sa-
 cerdotij donauit. Et iudea
 sub tributo constituta est
Aristobolus pō
 apciū post deua-
 stationes vrbis ca-
 ptius ad romam perdu-
 ctus est cum duobus filijs
 alexandrio et antigono to-
 tidemq; filiabus. Et erūt
 iudei libertates penitus de-
 posuerunt et subiecti roma-
 nis esse ceperunt. Syrie et
 iudee admistratio. Scari-
 ro est commissa inde gabi-
 nio. Post hec causa elap-
 sus est roma Aristobolus.
 qui magno exercitu iudeo-
 rum conflato. ad eum de-
 bellandus missus est a ga-
 bino antonius aristobol⁹
 per gabinum captus est.
 iterum romam perductus
 In discidio pompeij et ces-
 aris in siriā cum duabus co-
 hortibus missus. verū spes
 cesaris frustrata. a studio-
 sis pompeij veneno iudeā
 in potestatem cesaris subij-
 cere attemptauit.
Alexander pontifex
 fili⁹ aristoboli. Is
 dū romā cū patre
 duceretur ex iuvene fugit. q̄
 magna manu collecta iudeam polluebat. Et
 hircano patre insidias ponebat. Obtinebat
 autē munitissima loca alexandri hircanū et ma-
 cherūta. occasus deide antiochie a scipione secun-
 di passus iuxta tenore litterarū pompeij. pri-
 m⁹ hita accusatōe i iudicio sub his q̄ ad romanos
 admiserat

Quinta
 etas
 mundi
 Alexandria
 Hircanus
 Aristobolus
 Alexander
 Antigonus

Quinta etas mundi Solium xviij

Antigon⁹ aristoboli in deo reg⁹ filio
 alexand⁹ & aristobol⁹ trucidati antigo
 no solo supstite cu duabus sororibus
 fugiens euasit Cesar Syrie i udecq; potitus e
 antipatrum ydomeum strenuum iudee pro
 aratoiem constituit. Et iterato hircano anti
 goni patruo regnum concessit. Ita tamen ut
 non rex vocaretur. Antigonus ad pachorim
 parthorum regem confugit. & ibi usq; ad obi
 tum cesaris permansit. deinde vibem expug
 nauit comprehensum hircanum aures eius de
 tibus truncauit. Ob quam causaz M. Antho
 nius astante Octauiano heredem regem iudee
 declarauit. qui uolenter vibem ingressus anti
 gonum comprehendit & ad antonium in Anti
 ochiam uinctum remisit. Qui suscepto securi
 percussus interemit. & hic finis generis asamo
 neorum. Nam de familia sacerdotali fuerat.
 Et regnum iude defecit.

Bellum civile cesaris & pompeii exeran
 dum anno primo regni Cleopatre sur
 rexit. quo preter calamitates. que in
 prelijs accidere consuenerunt etiam populi ro
 mani fortuna mutata est. causa enim tante ca
 lamitatis eademq; omnium nimia felicitas.
 Cum enim Cesar Galliam inuadit Crassus
 Asiam. Pompeius Hispaniam. Tres maxi
 mos exercitus. etiam sic orbis imperium socie
 tate trium principum occupatur. decem an
 nos traxit ista dominatio. Exinde quoniam
 mutuo metu tenebantur. Crassi morte apud
 parthos. & etiaz morte Julie Cesaris filie que
 nupta Pompeio generi soceriq; concordiam
 matrimonij fodere tenebat. Statim Emula
 tio erupitiaz pompeio suspecte cesaris opes &
 Cesari Pompeiana dignitas grauis. Cumq;
 autem Cesar Europe quiete potiretur impe
 rio. traiecit in greciam ubi Pompeium obse
 dit cum eo Dimicans magna clade cum om
 ni exercitu fusus est & superuenientis noctis be
 neficio illesus euasit. Cesar enim agmine cita
 to per epirum in Thessaliam peruerit. quem
 enim pompeius cum maximis copijs inseca
 tus est. & utrinq; acies struxerunt. pugnatum
 enim est itaq; ingenti contentione dubia sorte
 Tandem vero Pompei fusus est exercitus. po
 peius uero statim Alexandriam prouinciam
 petijt ut a Ptholomeo auxilium acciperet. ut

rum etiam is ingratiſſimis fortunam magis
 qz amicitiam sequentes eum occidere. & caput
 eius a; anulo cesari transmisit. Quibus eni
 visis statim lachrymas effudit. Mortuo uero
 Pompeio Cesar a Ptholomeo parricida insi
 dias magnas pertulit. & Alexandriae uibis po
 titus Cleopatram uero ab auxilio reuocauit &
 ei regnum contulit. Inde enim biennio syrias
 peruagatus Pharnacem Mitridatis filium
 ponto superauit. Postea uero cum Romanis
 uenit iterum dictator & cosul creatus. in aphi
 cam transijt. deinde etiaz de confectis bellis tri
 umphauit. Regressus est iterum Romaz ubi
 se Imperatorem uocari fecit. Et sic eaz repu
 blice finis hic fuit. que per annos quaduocen
 tos sexagintaquattuor durauit.

Marc⁹ Tullius

Tullius cogno
 mento Marcus
 & Cicero philo
 sophus maximus & orator
 princeps ac romanorum
 consul. Hic de tulliorum
 familia que ex miiapo ar
 pinati origine traxit & pr
 cipium generis in tullium
 uolscom regem ferebat.
 patremq; tullium & olbiaz
 matrem habuit. qui ut pu
 mum discendi capax fuit. ingenij magnitudi
 ne equales excelluit. Prima enim eius commē
 datio circa poetiaz eluxit in quo libellos quos
 dam edidit. Crescentibus annis solutam ora
 tionem nature sue magis consentaneam ada
 mauit. pueribus studijs paractis philosophie
 & iuri civili operam dedit. post hec sub sylla mi
 litauit Marsico bello. edilis inde factus. dein
 de suffragijs populi romani pretor creatus est
 postea uero consul una cum C. Antonio. M.
 Antonij oratoris filio tam gloriose id consule
 re imperium exercauit. ut pater patrie appella
 tus fuerit. hic philosophiam antea nostris lit
 teris incognitam explicauit & ex ingenij sui fe
 licitate complurima scripsit. Et Terrentia ux
 ore Tulliolam & Marcum filium habuit. De
 miz uero inclitus orator. Anno etatis sue sexa
 gesimoquarto ab Antonio per suos satellites
 sub specie concordie concedente Octauiano oc
 ciditur. eius tamen inimici tandem ignominie
 osepericunt.

Quinta

etas

mundi

Catilina

Catilina nobili genere natus magna animi et corporis vis sed ingenio pravo cui ab adolescentia bella in testina. cedes rapine. discordie civiles gratissime fuere. Ibiq; iuventutem suam exercere studuit. cum esset animo audax. subdolan varius. et cuiuslibet rei simulator. Qui cum esset flagitiosissimus vir et omnium facinorosorum durorum cateruas circum se semper habere voluit quibus fretus societatibus. ipse flagitiosus catilina ad opprimendam rempublicam. consilium cepit. cum ei maxima spes esset consequendi consolatam. pestiferam coniurationem contra rempublicam Marco Tullio Cicerone consule attentavit. sed coniuratione prolata detectisq; coniuratorum nominibus letulus ex clarissima corneliorum gente ortus magistratu primo a senatu abdicatus. Inde cethegus statilius gabinus et ceparius senatorij ordinis viri cetero senotus in carcere missi. statim una cum ipso lentulo laqueo stragular. Quod ubi cathilina cognovit in trasalpinam fugere cogitavit. q; compro antonius cum quibusdam legionibus ipsum persequens inter confertissimas legiones confudit. atq; ita ciceronis virtute respu. a magnis turbationibus servata est.

Cato posterior
Uticensis

Cato posterior cato nis superioris prenepos. cui proprium nomen. M. porcius cato stoice philosophus. quem uticensem quidam appellant. q; se apud uticam interfecit vir doctissimus. qui ita doctrine cupiditate flagrauit. ut ne in curia quidem dum senatus ageretur a lectione temperaret. quo minus grecos lectitaret libros hac scilicet industria. ut ostenderet alijs tempora deesse. alios superesse temporibus. hic docebat rempublicam magis virtutibus q; armis esse tuendam dicens. Nolite existimare maiores nostros armis rempublicam ex parua fecisse magnam. Si ita esset maiorem nos haberemus. Quippe quibus sociorum civium pretereaq; armorum atq; equorum maior nobis copia e

q; illis. Sic quoq; quanto humanam gloriam fugiebat. tantomagis illum gloria sequebatur Quiq; inter alia sue virtutis opera. ad humane vite instructionem ethicam moralem cum suis rationibus in librum composuit. Ex quo (ut aiunt) parvus ille liber metricus. qui parvulus legitur exceptus est. De eius enim sententia hanc memoria dignam ponimus. humana vita proprie veluti ferrum est. quod si exerceatur conteritur. Si vero non exerceatur rubigine consumitur. hic teste Augustino seipsum occidit. victoriam cesaris impatienter ferens. eiq; subdici nolens.

Ptolomens dyonisius duodecimus
egyptiorum rex.

regnavit annis triginta. Ad eum Pompeius accessit ut auxilia ab eo acciperet. Cui propter teneram etatem tutor eius a senatu datus fuerat verum vir ingratus Pompeius occidit. Mortuo igitur Pompeio cesar Alexandriam profectus a Ptolomeo patricida insidias pertulit qui insidiantium hostium inopinata multitudine circumventus scapha cesar confugit. qua mor subsequenti pondere mersa per duos ceteros passus ad navem una manu qua carthas tenebat eleuata natando peruenit. Sed paulo post naturali prelio regiam classem cepit. At ubi etiam Ptholomeus liber erat cesari enim demum bellum intulit. qui cum omni exercitu deletus est Rex scapha exceptus fugiendi causa multis insidiantibus demersus est. Cuius corpus ad litus devolutum louice aureate inditio cognitus fuit. Ac si Cesar Alexandria potius cleopatram ipsius Ptholomei sororem ab exilio euocavit. eiq; regnum contulit. que post regio comitatu vibem ingressa est.

Cleopatra

Cleopatra Egypti regina Dyonisijs Auletis filia quem propter flagitia Alexandria eiecerunt. Tamen post mortem fratris Cesar reginam constituit. Post mortem vero cesaris et res in philippis gestas Antonius in Asiam profectus est. et Cleopatram sum-

ptus in Asiam profectus est. et Cleopatram sum-

Quinta etas mundi

Solium etix

mis complectus est honoribus adeo ut eam si
bi uxorem acciperet et filios ex ea procrearet.
Ambo etiam in attico bello fuerunt. deum ve
ro ab Augusto superati sunt. Nam antonius
augustus in nicopoli vrbis captum coegit sibi
ipsi manum inferre. Cleopatram vero ut vi
uam in potestatem reduceret. que paulopost
et ipso in vinctis. alios enim in sepulchro An

tonij viri sui clam admoto aspidis morsu con
cidit. hec quippe nulla fere nisi oris foimosi
tate et vere claritatis nota resulsit. Sed econ
trario auaritia crudelitate atq; omni luxuria
mundo conspicua fuit. ac sic lagidarum seu egyptio
rum regum imperium euersum est. quod
per annos triginta sex. sub regibus tredecim p
mansit. et augustus furentem egyptum coposuit.

Cleopatra

Mathata

Herodes ascolita

Mariane

Dosis

Seroas

Josippus

Antipater pings crispis

Alexander

Antipater

Saloma

Phaselus

Herodes antipa

Philippus

Archelaus

Herodes Agrippa et coniunx eius

Agrippa

Aristobolus coniunx

Herodias vxor Philippi.

Antipater filius Aristoboli & Crispis
vror eius quattuor filios & vnicam
filiam habuerunt. quem antigonus
apud cesares accusabat. Is veste protecta vul
neta demonstrans. verbis non opus esse cic
trices fidelitatem ostenderet inde procurator
iudee declaratus est. post hec faselum hierosoli
mis natus maiorem sub se procuratorem statu
it & herodem galilee profecit.

Herodes antipatris idumie filius a
romanis iudeorum regnum suscipi
ens. regnavit annis viginti septem.
Antipater enim tempore Sabine syrie prese
cti adeo virtutibus claruit vt regium coniugi
um meuerit. Et regis arabum neptis vxo
rem acceperit. Et qua quattuor filios suscepit scilicet
phaselum. herodem hunc cognomēto asca
lonitā. iofippum & serodam. & vnicam filiam
nomine salomam. postea veneno extinctus Et
phaselus pūmogenitus interfectus. herodes ad
antonium confugiens. inde iudee rex corona
tus. Contradiditq; ei augustus traconitidem
& itureā totamq; maritimā. Edificauit autem
in aschalone demum regiam. Et deinde agno
miniatus est ascalonita. Natiōne enim idu
meus fuit ex patre arabs vero ex matre. Et ex
tunc christi domini nostri natiuitate vicina.
Regnum & sacerdotium iudee quod prius per
successiones maiorum tenebatur destructum ē
Ac sic moysi prophēcia completa. Non defecit
pūnceps de iuda. nec dur de femoribus eius.
donec veniat cui repositum est. & ipse erit expe
ctatio gentium. Ipse suscepto regno samarias
a fundamentis erigens. Augustam in honores
augusti idest sebasten appellauit. Posuitq; aq
lam auream super speciosam portam templi
iudeis egreuerentibus. Fecit quoq; herodion in
quo sepultus est. templum magnificentissime
decorauit. Demum anno vicesimosexto Hyr
canam pūncipem sacerdotum & eius fillam q
patri in sacerdotio succedere debuerat interfe
cit. Sororemq; eius vxo
rem suam cum duab
filijs proprijs iam adulescentibus atq; vxo
ris matrem omnes interemit. Predictis quoq; cru
delitatibus hoc addidit. q
sororis sui nomine
Salome virum occidit. & cum eam alteri vxo
rem dedisset etiam ipsum e vita sustulit. Scri
bas preterea omnes ac diuine legis interpretes
simili scelere peremit. Postremo funestissim
vir cum domini nostri Jesu christi natiuitate

magorum inditio cognouisset omnes parv
los bethleem gladijs interemit. Quo facto re
pente morbo intercutis percussus & scaturitib
toto corpore vermibus miseram exalauit ani
mam. quinq; enim superstibus filijs relictis
scilicet. Archelao. Herode antippa. Antipatro
Lysania & Philippo. Ex quibus quattuor fue
re tetrarche vt ex sacrosancto euangelio habe
tur ac legitur.

Agrippa colonia que ad sinistri the
num latus sita est. locus & situ & flu
mine clarus & populo. quaz alij scri
bunt Agrippinam dictam que nunc Colonia
dicitur. Ea inferioris germanie vibinorū vrbis
ad citeriores rheni ripas sita Temporibus m
enee troiani a quodam Troiano colono nomi
ne (vt Sicardus cremonensis habet) initium
sumpsit. sed postmodum Claudij impatoris
iussu qui agrippine maritus fuit. & vibiorum
populus a sueuis fugatis instaurata extitit. &
ab Agrippa vxo
re ex eorum progenia ducta
appellata. quam vibem sic conditam vbi po
puli habitare ceperunt. Veriores tamen hysto
rici omnes asserunt q
N. Agrippa Collonie
illius auctor fuit. Qui licet multa domi multa
foris preclara construxit. illam tamen ex omni
bus dignam censuit. cui suum nomen impone
ret. Edificator ac bellator egregius dignusq; ha
bitus. quem Augustus sibi generum ex toto
orbe diligeret. non qualiscunq; filie. sed dilecte
sed vnice. sed auguste. Is vibem in emulatio
nem Treueris opulentissimam ordinauit. vt
seditiones gallie comprimere posset. Silderi
cus autem rex francoꝝ longe postea ex agrip
pina fautores Egidij romani eiecit. Francis
impositis ex francoꝝ incolatu Colonia ap
pellauit quanq; nonnulli Coloniā romano
rum esse dicunt Que ciuitas cum Romano
rum socia esset. fatali igne consumpta est. in
qua capitolium & edificia & ritus Romanorū
fuerunt & adhuc nonnulla extant. habet enim ca
pitolum ad effigiem romani. nisi quod pro
senatu illic pacis et etiam belli consilia agitan
te. hic famosi iuvenes ac puelle nocturnas lau
des deo omnipotenti concinunt eterna concor
dia. Ibi etiam rotarum. et armorum strepit
ac gemitus captiuorum. hic quies & gaudium
ac incantium voces. deniq; illic bellus illuc pa
cificus triumphator ingreditur. Videtur ibi tē

Quinta etas mundi

Solium L

quamuis inexpletum . quod haud immerito
summum vocant. Magorum vero ibi regni
corpora ab ortu vsq; ad occasum tribus salu-
bus trāsuecta. Quos ad Etherem quondam
regem ad presepia vagientem cum munerib;
veneratos legimus. hec libera ac insignis vrbis
Metropolis est Cuius archiepiscopus Ro-
manum elegit impatorem. In ea enim vrbis
multi scientia 7 sanctitate clarere viri. quoru
de numero Severinus ipsius vrbis colonie epi-
scopus. Et etiam Albertus magnus. cuius cor-
pus apud predicatorum obseruatur. Ibi enim
quingenta ex Thebeorum legione cursum
sui agonis compleuerunt. Ibi etias sancta Vi-
sula de regali progenia nata cum vndecim vir-
ginum milium . 7 alij nonnulli in ea martiri-
um promerunt. Mirum autem et quanta ibi
civilitas que vrbis illius species. que etenim vi-
rorum grauitas. que mundicie matronarum
Peruicacitas gentis vrbis Colonie ritum esse
vulgo persuasum. presertim femineo. Franci-
scus enim petracha scribit. Qui enim hoc in-
signe speculatum vidit. In vigilia enim san-
cte Johannis baptiste cum sol ad occidentem
vergisset. Omnis ripa preclaro ac etiam cum in

genti mulierum agmine regitur . et incredibi-
lis etiam sine offensione concursus erit. vicis-
simq; alacres pars cum herbis odoriferis intin-
ctis reductisq; post cubitum manicis candidas
in gurgite manus 7 brachia lavant. Et tradit
omnem totius anni calamitatem eminentem
fluminali etiam illius diei abulitione pur-
gari. ac etiam deinceps letiora succedere. Ita
q; lustrationem esse annuam in exhausto sem-
per studio cultum colendumq;. Quinimum fa-
lices theni accole. quorum ille miseris purgat
germanie superiores nec enim hister nec etiam
albis ytaliorum nec etiam padus vnquam po-
tuit seu valuit purgare. nec tyberis pigriora
sunt hec flumina. Prope enim coloniam vrbis
aquensis vrbis Aquisgranum nominata seu di-
cta est Karoli magni sedes. et in templo mar-
moreo verendum est Barbaris gentibus illi-
us principis sepulchrum seu sepultura. is enim
statuit vt omnes successores sui primam inde
coronam regiam. Et cum hoc prima inde impe-
rij suspicam capescerentq; seruatur. seruabitur
enim q; dicit Romani fama imperij theutonice
ca manus ager.

Colonia

Quinta etas mundi

2 Pompeius

Leonius

Pompeius historicus et orator atque lenarum scriptor. per hoc tempus (Eusebio teste) clarus fuit. qui geographice libellus edidit. in quo vrbium distantias et loca quae mansuerat

Gammaticus Leone doctissimus. In Pompei libris. is insu domini sui Pompei commentaria in medicina. que Pompeius de uicis metridate in suis scriptis compererat in nostrum transfudit sermonem. metri-

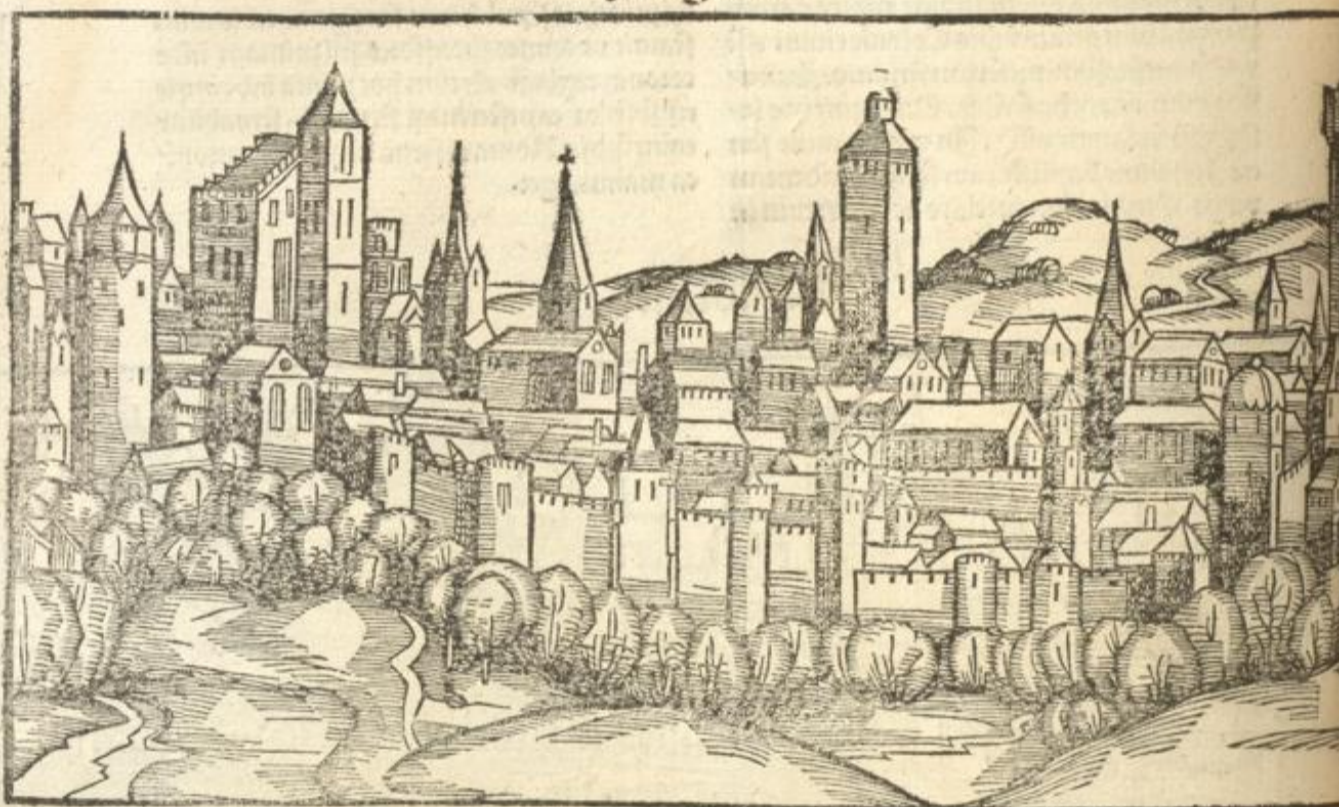
dates enim medicine curtosus ab omnibus curiosus ab omnibus subiectus suis singula medicinalia exquirens commentationum horum exemplaria in archanis suis reliquerat.

Agrippa gener octaviani edificator egregius rome que multa construxit in edilitate sua adiecta virginea aequa ceterisque curuatis atque emendatis lacus septingentos fecit. id quod fuit quod octavianum augustum populo romano vinum petenti subiratim respondisse scribit Suetonius tot aquas introduxit agrippa gener meus et vinum queritis colonieque nomen et dignitatem dedit.

M. Agrippa

Augusta

Augusta vindelicorum inclita et superioris germanie vrbis vetusta. Cuius originem aliqui quam v. castissimam ostendere cupientes sicuti ceteri mortalium. gentem sueuorum a Iaphet descendente. eam primo inhabitasse provinciam scribunt. Ibi quae eam condidisse ubi habundantia aquarum salubris aer et alia opportuna de facili haberi

possent. Venientes enim sueni ad retiam locum aptum considerantes. et ad tuendum naturam munitionem ob concursum duorum rapidissimorum fluviorum vide et lice. hanc vrbem primo edificauerunt. eamque vindelicam a vinda et lico appellabant. Ea enim regio postea usque ad alpes vindelica dicebatur. Vniuersaque montana pars in orientem et austrum vergens a rhe-

Quinta etas mundi Solium Li

tis vindelicisq; tenet vt Strabo ponit. Eam
 autem more vetusto vallo ac fossa cinxerunt
 amarones postq; europaz inuasertunt suos
 sub marsapia insuetis armis 7 securis preacu-
 tis et hac vrbē cedere vsq; ad alpes coegerunt
 7 desolatam reliquerunt. Cum hec ante clades
 Troie peracta sint. Eam civitatem ante Troy-
 am fuisse opinantur. Et temporibus exitus si-
 lioum israhel de egypto ante romam quingē-
 tos 7 quinquaginta annos conditam asserunt
 Quam quidam a Troianis ortam dicunt. Eli-
 gentes autem sibi deam Ziam quam cererem
 fuisse opinantur. A qua hec vrbis zizaria dicta
 Cuius templum vsq; ad tempora romanorū
 inuiolatum permansit. Id vetustate collap-
 sum nomen collis seruabat. Qui ab incolis.
 Eysenberg hodie vocitatur. Per vindelicos de-
 inde ac rethos florentissima cum muris ac pro-
 pugnaculis facta. A Romanis plurima bella
 perpeffa est. Cum libertatem semper optaret
 se a romanis vindelici alienarunt. Ideo diuus
 Octavianus Augustus Titū Ennium pretorē
 cum legione marcia ac alijs duabus in eos mi-
 sit. In qua Anar bogudis regis filius adole-
 scens in armis apud grecos 7 latinos peritus
 Et varro tribunus militum claruerunt. Hic ci-
 uitatem in fine estatis multitudine romano-
 rum obsessam varijs affecerunt incommodis
 In ea oppugnatione Anar grecus occiditur.
 Et in vico criechisaueron vbi sepulchus fuit ta-
 le epigramma reperitur. His nomen terris bo-
 gudis dat regia proles. Grecus auar pecudis.
 de suenis more lictatus. Perijt 7 pretor cum le-
 gione marcia vt pauci superessent in ea cla-
 de qui rem gestam recitarent. Locoq; cedis no-
 men dedit predicta legio in media nunc ciuitate
 perlach dicta. Ideo scribitur. Indicat hec col-
 lis romanam nomine cladem. Marcia quo le-
 gio tota simul perit. Varro verem nominat
 anne transmissa in paludibus se occultans la-
 rui vernense nomen dedit. Is enim postea cō-
 sul Sicilie infelicitate obiit. Et vt Suetonius
 refert q; Octavianus Augustus omnes graues
 ignominias cladesq; duas omnino nec alibi q;
 in germania accepit. Ioliam atq; varrianam
 varrianam pente ericiabilem tribus legioni-
 bus cum duce legatisq; 7 etiam auxilijs com-
 munitibus cesis. Deinde etiam augustus per ti-
 berium Teronem (Cum diuus frater eius re-
 nales regiones aggressus est) post varrianam

cladem effluro triennio Vindelicos deuicit at-
 q; vrbem ipsam eorum immunitam reddidit.
 Et vt etiam verba Strabonis libro quarto af-
 firmant. Tribus Romanorū milibus Ce-
 sar Augustus missis Vrbem Augustam ha-
 bitandam tradidit. quo etenim in loco Varro
 castra iam habuerat. Claudius Diuus tamē
 eam postea instaurauit. Muris ac turribus
 eam ampliauit. Cumq; auspicijs Augusti vi-
 cta 7 aucta erat in honorem Augusti Octavia
 ani Augustas appellare. De his enim bellis
 Oratione in odis mentionem facit. Videret he-
 ti bella sub alpibus diu sum gerentem vindeli-
 ci. Quibus mos vnde ductus per omne temp⁹
 amazona secari dextras obarment 7 cetera.
 Cum autem Sueni qui potentia 7 hominum
 frequentia reliquos antecellunt. hanc vrbem
 pro tutissimo elegerūt. Deinde in romano im-
 perio stabilis ac fidelis permansit magnum
 incrementum habuit ac etiam multa pūce ve-
 tustatis monimēta in ea relicta sunt. Anno au-
 tem salutis quarto 7 quinquagesimo supra
 nongentesimum 7 vltra Vngeri Germani-
 am 7 Sueniam vastantes. Augustā ciuitates
 obsiderunt. varijsq; cladibus noicos Rhetos
 ac Suenos affluerunt. Otto vero primus im-
 pator aduersus eos pluribus diebus decerta-
 uit. Eosq; tandem ad internicionem prope au-
 gustam vrbem delent. Tres quoq; in eo pre-
 lio eorum regulos captos a militibus suis ad-
 eum perductos cum ob clementiam seruare co-
 nerētur. Sueni (eo nolente) suspendio necarūt
 Cecidit enim in eo bello Diopoldus comes fra-
 ter sancti Vdalrici episcopi et Regniboldus fi-
 lius sororis sue. Deinde diuus Vdalricus epi-
 scopus vrbem Augustam illustriorem fecit. et
 ecclesiam sancte Aulfre martiris instaurauit.
 Que olim ab Attila et nunc ab hunis lesionem
 sensit. Et ecclesiam sancti Johannis 7 sancti
 Stephani construxit. Ornaturq; hec imperia-
 lis ciuitas publicis 7 priuatis edificijs pulcher-
 rimis. Et presertim basilica episcopali ampla
 beate Marie virgini dicata. Et cenobij sancti
 Vdalrici ordinis diui Benedicti in quo corpus
 eiusdem sancti episcopi Vdalrici 7 etiam cor-
 pus sancti Simperti episcopi ac etiam corp⁹
 sancte Aulfre martiris ac etiam plurimorum
 aliorum sanctorum corpora precipuo honore
 ac reuerentia obseruantur. qui Auguste va-
 rijs ob tormentis martirium promeruerunt.

Res soles post mortem Julij cesaris sequēti die exorti sunt et appaeruerūt in oriente. qui paulatim in unum corpus sola re redacti sunt et in eundē orbem conuerterūt. significantes dñm Lucij antonij et M. antonij atq; Augusti in vnā monarchiā reducendum. vel potius q; uocicia trini et vni dei toti orbi futura imminēbat. Vos quoq; arantē in suburbāo rome locut⁹ ē dicēs frustra se uereri q; i breui magis hoies desit⁹ os eē q; frumta

Bibliotheca toto orbe terrarum nominatissima. quadraginta millum librorum in egypto comburetur. ibi accurata diligentia in colligendis libris per ueteres laudatur. Nam Aristoteles et bibliothecam et scolam Theophrasto reliquit. Et primus fuit (ut Strabo arbitratur) qui libros congregauit. et egypti reges bibliotece ordinē dōcuit. Deinde Theophrastus Nleus tradidit. Nleus sepsim detulit ad homines imperitos qui libros inclusos ac negligentes compositos tenebant. Ptholomeus quoq; philadelphus maximum numerum librorum collegit. Et ut Seneca tradidit quadraginta milia librorum alexandrie arserunt pulcherrimum regie opulētie monumentum. sicut et Linius qui elegācie cureq; regum egregium id opus ait fuisse. Non fuit elegantia illud aut cura. sed studio sa luxuria. immo nec studiosa quidem quando non in studium sed in spectaculum comparuerant. sicut pleriq; ignaris etiam seruilium litterarum libri non studiorum instrumenta sed cenationum instrumenta sunt.

Salustius

Salustius roman⁹ hystoricus ac pilosophus Ciceronis emulus rome claruit. Is fuit nobilitate ueritatis insignis hystoricus quippe qui de bello catilinario. necnō de bello iugurthino libros edidit celebres. ac nōnullas scripsit epistolas.

M. Varro

M. Varro uico atice et narbonensi provincia nat⁹ rome in precio plurimū fuit eruditissimus quidē et acutissim⁹ in ingeniū uir. atq; in oī seculari eruditione peritus. q̄ annū agens. triginta quinque grecas litteras cum summo studio didicit. h⁹ uir doctissimus undecimq; qui tam multa scripsit. quā multa uir quēq; legere credamus. hic q; teste Isyero innumerabiles edidit libros inter quos. 413. antiquitatum precipui. quos in res diuinas humanasq; diuisit. Edidit insup et librum de lingua latina. et librum moralem. de quo sententiam ponimus hanc Amici diuitum palee sunt circa grana. Vis (inquit) et piri anicium calomitosus fias. Scripsit et librum de deoum cultu. uixit annis nonaginta.

Virgili⁹ Maro

Virgili⁹ maro poetarū princeps natione mantuanus parentibus modicis fuit et precipue patre marone. Natus ē Cn. pompeio magno et M. licinio crasso primuz consul. iduum octobru die in pago qui andes dicitur. qui est a mantua non procul. Mater eius maia se etiam laurium Ramum somniauit. haud dubiam spem prosperis geniture. Initium etatis acrone egit sumpta uirili toga mediolanum. inde paulopost neapolim transijt. ubi cum litteris et grecis et latinis uehementissimam operam dedisset. tādē omni curā omniq; studio indulgit medicis et mathematicis. Quibus rebus curā ante alios eruditione peritiorq; esset. se in urbem contulit. ubi ab Augusto acceptus fuit. et illuz polioni commendauit. Corpore et statura fuit grandi. Aquilino colore. facie rusticana. ualitudine varia. Namq; plerunq; ab stomacho et faucibus ac dolore capitis laborabat. Quecūq; ab augusto repulsam habuit nunq; parentibus quot annis aurum ad abundantem alicum mittebat. quos iaz grandis amisit. multa scripsit priapeiam calicem moretam deinde bucolicam postea georgicā in honore macenatis nouissime eneide. Obijt deniq; pūduis anno etatis sue. lv. Cuius ossa in uia pu-

Quinta etas mundi Solium Lii

teolana neapolim traslata intra lapide sepul
ta sunt. ubi inscripta est. Mantua me genuit
calabri r. apuere. tenet nunc parthenope cecini
pascua rura duces.

Se' aa' Flaccus

Quarta hoartius lau-
datissimus. patria
venusinus. patreli-
bertino natus. fuit statura
brevis. rome liberabilibus
litteris eruditus. deinde athe-
nis doctissimus evasit sa-
miliaritatem M. buri qui
cesares occidit a depe factus
ab illo tribunus militum contra
M. antonium et augustum cum victus fuisset buri-
tus ex clade aufugit. Cui postea augustus cum
victus fuisset burius ex clade aufugit. cui po-
stea augustus mecenatis gratia pepercit Libe-
ratus ad poetica se convertit. Scripsitq; odas
poetria et epistolas. Et cum optimis studiis in-
numerabiles divicias accumulasset. tandem ro-
me moriens augustum instituit heredes. obiit
sed etatis sue anno apud mecenatem sepultus

Quintus inliis cesar lucij filius. Annus
agens septimumdecimum patrem ami-
sit. questor iuliam amicam uxoremq;
corneliam defunctus laudavit e more pro ro-
stris edilis preter comiciam ac forum basilicas
q; etiam capitolium ornavit. Et pretura dein-
de sortitus hispaniam cum bibulo consul crea-
tus in hoc honore primus omnium instituit. ut
tam senatus q; populi diurna acta conficerentur
et publicarentur. Sed id tempus calpur-
niam L. pisonis filiam successuri sibi in consu-
latu duxit uxorem suamq; iulias. Cetero pom-
peio collocavit. Gessit deinde novem annis bel-
la per omnem fere galliam que a saltu pyrre-
ne alpibusq; et monte gebenna fluminib; rhe-
no et rhodano continetur. Eodem temporis
spacio matrem primo deinde filiam. nec mul-
to post nepotem amisit. confectis bellis quinq;
es triumphavit. primum et excellentissimum
egit gallicum. sequentem alexandrinum dein-
de ponticum proximum africanum. novissi-
mum hispaniensem. edidit spectacula varij ge-
neris. fuisse traditur excelsa statura colere can-
dido ceteribus membris ore paulo pleniore ni-
gris vegetibusq; oculis valitudine prospera. ni-
si q; tempore extremo repente animo relinqui
atq; etiam per somnium errare solebat. ha-

Caius Julius cesar

Octavianus Au-
gustus

Marcus Antoni-
us

bitavit primo in subarro
modicis edibus. post pon-
tificatum maximus in sa-
cra via domo pub. In ob-
eundis expeditionibus du-
bium cautiore an auda-
cior. Compositis ubiq; ci-
vilibus bellis vrbis et orbis
monarcham tenuit. Et oli-
piade. id est romans impa-
re cepit et impavit annis
quattuor mensibus septes
A quo deinde romanorum
princeps cesares appellati
sunt. Cum autem contra
morem libertatis honores
et sua libertate prestaret.
conspiratum est in eum a
sexaginta amolius. C. cas-
sio. M. q; et decimo bredo
Et tamen futura cedes cui
dentius prodigijs denuncia-
ta est. Cuius in capitolio
applicuisset conspirati spe-
cie officij circumsteterunt.
a quibus tribus et viginti
vulneribus confossus est.
Hunc vite exitum cesar ha-
buit anno etatis sue. lvi. Cuius corpus Capo-
marcio prostris combustus est. percussor autem
tem fere neq; triennio quiesq; amplius super-
vixit. neq; sua morte defunctus est.

Octavianus Augustus patre Octa-
vio senatore genitus natus est. M.
Cicerone et Antonio consulibus. ix
Kal. octobris paulo ante solis ortum. In quar-
to anno patrem amisit. duodecimum agens
annum avia iulia defuncta; pro contione lau-
davit quadraginta post virili toga sumpta.
militaribus donis triumpho cesar affricano
donatus est. Bella civilia quinq; gessit. muti-
nense philippense. parusium siculum. actiacum. Et
quibus primum et novissimum aduersus brutum
marcum antonium secundum aduersus bru-
tum et cassium. Tertium aduersus antonium tri-
umviri fratrem. Quartum aduersus septimum
pompei filium. Inicium horum et causa fuit
ob necem cunctuli inlij. Domuit q; contabri-
am. aqraniam. panoniam. dalmaciam cum ilirico om-
ni. Trethetiam et vindelicos et salassos geres al-
pias coeravit. et dacorum incursiones trib; eorum duci-
v iij

bus cum magna copia cesis. Germanosq; vltra albam fluvium summonit aliasq; nationes male quietas ad obsequium redegit. Publica opera plurima extitit. Spectaculorum et asiduitate et varietate et magnificentia oēs antecessit. Sponsam habuit adolescens. P. seruli filiā. Sed reconciliatus antonio puignam eius claudiaz duxit uxorem. vir dum nubilem ac similitate cum filia soani exorta intactam adhuc scriboniam in matrimonium accepit. cum qua diuortium fecit. Ac statim liniaz durissillam matrimonio Tiberij Teronis et quidem pregnantem abduxit dilexitq; vnice ac perseueranter. ex scribonia iuliam. ex linia nihil liberorum tulit. Juliam primū marcello deinde ut is obiit. Magrippa nuptui dedit. Nepotes ex agrippa et iulia tres hūit et neptes duas. Forma fuit extincta et per omnes etatis gradus venustissima. oculos habuit claros et nitidos. capillum leuiter inflexum et sufflaui. supercilia coniuncta. mediocres aures. nasum et a summo eminentionem et ab imo deductiorem. Colorem inter aquilum candidumq; staturaq; breuem. Eloquentiam studiaq; liberalia ab etate prima cupide et laboriosissime exercebat. Multa varij generis prosa oratione composuit. Deniq; cum de oriente victor reuersus esset. tunc primū Augustus eo qd rempublicam auerat conseruatus est. Et ex tunc summam rerum potestatem quam greci monarchiam vocant adeptus est. A quo postea Augusti romanorum reges appellati sunt. Axit ornauitq; romam edificijs multis. isto glorians dicto Vibem laeticianam reperi. marmoream relinquo. Impauit annis quinquaginta sex. Ianum quinquum semel atq; iterum a condita vrbis ante memoriam suam clausum. terram mariq; pace parta interclusit. per quem pacis tempora saluator noster Iesus christus nasci voluit. Is tandem nole succubuit omnibus dimissis in osculis liuie et in hac voce defecit. Liuia nostri coniugij memor vixit ac vale sortitus exitus facilem et qualem semper optauerat Anno etatis sue septuagesimo octauo.

Marcus Antonius consul a senatu hostis ad iudicatus missi ad eum persequendum pansa et hircius et octavianus adolescens. Deinde cesar cum Antonio pacem fecit. ac sic inter eos diuisa est respublica. ut Augustus hispanias gallias et italiaz teneret. Antonius asiam pontum et orientem

Is postea repudiata sorore cesaris Augusti octavianus Cleopatram regina egypti duxit uxorem. comouitq; bellum civile. dum cupiditate muliebri optaret. vrbis regnare. victus est ab augusto nouali pugna apud accium qui locus in epiro est. ex qua fugit in egyptum et desperatis rebus cum omnes ad Augustum transierent ipse se interemit. sicq; egyptus per Octavianum imperio adiecta est.

Sybilla Thyburtina Octavianus

Sybilla tiburtina vates precipua cui propriū nomen albumea fuit. in italia flouit et multa predixit. et quia tiburum ciuitati iuxta amonis ripas ut dea colebatur. ideo tiburtina dicta fuit. in gurgite ipsius fluminis cuius simulacrum tenens in manu librum inventum fuit. hanc Augustus octavianus (cum Romani ei diuinos honores exhiberent) consuluit. Que post trium dierum ieiunium respondit ea que diuus Augustinus refert. iudicij signum tellus sudore madescet. Et celo rex adueniet per secula futurus. Et sunt viginti septem versus quorum vltimus est. Detinet e celo ignisq; et sulphuris amnis. quorum capitaliū lre teste eodē. hūc sensum reddidit ihesus christus dei filius saluator. Quibus dicit illico (videte augusto) celū apertū et nimirū splendor irruit super eū. viditq; in celo pulcherrimā virginē statē in altari puerulū baiulātē. q̄ visa repete et voces audire dicentem. hec ara filij dei est. atq; ita Augustus in thalamo suo existens. hoc audiens et videns in terram procidit et deum adorauit. Quamobrem Augustus cesar deum se appellari omnino recusauit. quo in loco postea ad rei memoriam templum sub titulo sauar

Quinta etas mundi Solium Cui

Marie virginis in ara celi edificatus fuit. quez locum ordo beati Francisci excolendum nunc possidet. Alij describunt eam non senem cur ve sterubea. 7 pelle hircina in humericum capillis dispersis in manu hoc scriptum tenentem. Nascitur enim Jesus christus omnipotentis dei filius in Bethleem. Nunciabitur in nazareth regnante chauro pacifico fundatore que eis. O felix illa mater cuius vbera illum lactabunt.

Drogigia in natiuitate domini nostri Jesu christi visa. olei fons (ut et tropius 7 alij testantur) Rome et taberna meritoria in transiberina regione ex terra per totam effluxit die. denunciatis christi gratiam omnibus gentibus datam. quo etiam die aureus circulus circa solem apparuit. Romuli quoque statua 7 templum pacis conuere. Ouidius naso poeta

Poeta sulmonensis clarissimus poeta hac tempestate rome claruit. 7 multa conscripsit. hic ex sulmone bruciorum oppido ortum habuit. ut ipse testatur. sulmo mihi patria ege lidis vberimus vndis. miliaque nomies distat ab vberdecem. Is apud athenas primo poeticam deinde peripateticam disciplinam optime didicit. veniensque romam apud Augustum cesarem et vita 7 carmine plurimum valuit. Sed multorum post dictum curriculo anno etatis sine quinquagesimo ab eodem Augusto in pontu insulam apud sarmatas relegatus est. de hoc in libro de ponto ait. Nasa minus prudens artan dum tradit amandi. doctrine triste precium magister habet. cuius quippe mores ea erant facilitate qua 7 carmina. tandem anno quinto interit. **T**ertium historicus perij Tiberij cesaris. etatis vero sine. lxxxij. obiit.

Titus Livius patavinus magnus 7 historicorum tam grecorum quam latinorum princeps. anno. xvij. ante christi aduentum rome claruit. Et Hieronimus diuus ex verbis plinij de eo scribit. Ad titum limum lacteo fonte manantem de vltimis hispanie galliarumque finibus quos da venisse nobiles legimus ut quos ad contemplationem sui ro-

ma non traxerat. vnius hois fama pcurit. habuit illa etas inauditum omnibus seculis celeberrimumque miraculum. ut vber tanta ingressi. alibi extra vber querebant. hic ab augusto honoribus 7 diuitijs honoratus fuit diligentissimus historiarius indagat. c. 7. v. historiae libros conscripsit. Cuius operum maximam partem. propter malignitatem amissimam. Vixit annis. 80. 7. lxxxij. impio tiberij cesaris anno patanti obiit. 7 ibidem sepultus. cuius sepulchrum adhuc in diue virginis Justine vestibulo extat his titulis adornatum. **T**i. lxxxij. **T**i. si. quarte legiois. Alijs concordia patavi sibi 7 suis omnibus. **E**t ossa cum postea inuente fuissent veneti qui prociui ipsius vberis prematum instaurauerunt in prospectu ipsius fastigio collocauerunt.

Valerius maximus romae **Valerius maximus** vnius philosophus 7 orator luculentissimus. anno. xv. ante christi aduentum rome clarus fuit. ac augusto cesari carissimus habitus. qui inter cetera libros. iij. sermone luculentissimo composuit. s. de dictis factisque memorabilibus viroque apud romanos 7 grecos habebatur illustres addes etiam ex proprijs nonnulla ad virtutum commendationem pertinentia. Et quibus hac memorabilem excerptimus sententiam. lento enim gradu ad vindictam diuina procedit ira. tarditateque supplicij gravitate compensat.

Solinus quoque historicum 7 oratorem guissimum tempestat. istac ex libris ipsius floruisse patet. cum 7 ipse collectanorum librum optimum edidit. 7 ad augustum cesarem romae obtulit. in quo sicut terram pingit ac vberum distantiam 7 loca multa mensurat. eumque librum collectanensium. i. de mirabilibus mundi appellauit.

Strabones etiam historicus cum 7 geographus ac philosophus. necnon homerice maiestatis expositore. ut quibusdam placet natione cretense his de scriptibus illustre fuisse ex operibus suis inuenimus. qui cum doctissimus vir esset 7 magnarum rerum cognitione peritissimus haberetur. Inter cetera sue virtutis monimenta de geographia mundi decem

Septem libros perpulchros edidit. In quibus
 vel omiffas vel neglectas aut vetustate oblitus
 orbis partes ad vnguem restituit. Et diligentif-
 sime designauit. populos nationes res gestas
 montes. maria. et eorum terminos ante oculos
 nostros clarissime posuit. hic ex mitridatis re-
 gis sanguine maternali linea origine habet et
 dicitur. Cuius clarissimum opus dicitur latine in-
 cognitum. Nicolaus papa quintus per Gre-
 gorium Typernatem transfert in parte voluit.
 Reliquum vero operis mancum videlicet eu-
 ropam Guarinus veronensis absolutum red-
 didit.

Joachim Anna

Anna mulier he-
 breia Isachar in-
 dei filia in coniu-
 gium Joachim viri sanctif-
 simi de tribu sua tradita.
 Cum diu sterilis esset et si-
 ne prole sterisset. post enim
 multas orationes et lachri-
 mas susas tandem angeli-
 ca monitione premissa ma-
 riam futuram dei genitricem genuit filiam.
 Que procreata mox Joachim viro defuncto
 nupsit alteri viro nomine Cleophe. de quo et-
 iam alteram Mariam Cleophe nomine ge-
 nuit ac suscepit filiam. Cleophas autem ma-
 riam filiastram predictam Joseph copulauit
 vxo rem. Sed et Mariam filiam suam Alneo
 tradidit vxo rem ex qua nati sunt Jacobus Al-
 pheus et Symon chananeus et Judas thade-
 us. Mox quoque Cleopha. Anna tertio se-
 cundum legem Moysi alteri viro nomine Sa-
 lome nupta est. ex quo tertiam filiam nomine
 Mariam Salome genuit. que tandem viro ze-
 bedeo desponsata et. que Jacobum maiorem
 et Johannem euangelistam peperit filios. hec
 quippe Anna vxo rem nomine ysmeriam ha-
 buit de qua nata est sancta Elizabeth sancti Jo-
 hannis baptiste mater. Anna enim cum in pre-
 ceptis et vijs domini dei omnipotentis toto te-
 pore vite sue ambulasset plena dierum quieuit
 in domino.

Zacharias hebreus de vicinia sacer-
 dos et propheta domini omnipoten-
 tis domini Johannis baptiste genitor.
 vir totius sanctitatis exemplar Elizabeth vir-
 ginis marie consobrinam duxit vxo rem. Am-
 bo quidem innocetia piceate et gratia dei sanctissimi

Qui cum diu sterilis fuissent Zacharias. Eli-
 zabeth et iam Elizabeth processis-
 set in dies suos et muliebria
 ei fieri desissent. dominus
 eorum orationibus permo-
 tus. filium tandem Johan-
 nem baptistam dedit. Naz-
 cum zacharias in ordine sa-
 cerdotio fungeretur et incen-
 sum adoleret. Solus tem-
 plum domini dei nri ingre-
 sus vidit in dextera parte altaris incensi ange-
 lum. quo terro. Ait angelus ad eum. Ne ti-
 meas zacharia. vxo rem tuam se quenti anno
 pariet tibi filium et multi in eius nativitate gau-
 debunt et erit magnus coram domino deo om-
 nipotenti. Vinum et siceram non bibet zacharia
 vero ait ad angelum. ego iam senex sum.
 et vxo rem mea processit in diebus suis. Augulus in
 credulitatis signum dixit ei. quia mutus eris
 quousque hec implebuntur. zacharias templi
 fores egressus cum nec loqui posset intellere-
 rant eum visionem vidisse. abiens in domum
 suam et statim Elizabeth concepit. et pre ve-
 recundia quinq; mensibus se abscondit et oc-
 cultauit. In sexto denique mense Maria virgo
 et mater domini dei nostri iesu christi dei pa-
 tris filius a spiritu sancto impregnata ad salu-
 tandam cognatam suam Elizabeth perrexit.
 Cuius enim salutationem sensit Elizabeth. et
 exultauit infans pregaudio in utero matris. Pe-
 perit denique filium Elizabeth et omnes vicini et
 cognati ei congratulabantur. Cum vero die
 octava puer circumcideretur inuenerunt patri
 eius zaria quem velle vocari cum. Accipies-
 que calamus scripsit. Johannes est nomen eius
 et confestim apertum est os eius et propheta-
 uit dicens. Benedictus dominus deus israhel
 et cetera. Tandem in omni sanctitate ut pro-
 pheta defunctus est

Zacharias. Eli-
 zabeth

Maria virgo

Maria beatissima
 ac gloriosissima di-
 genitrix. virgo que
 petra ex radice iesse exorta
 Anno vicesimo octavo im-
 perij Augusti in Nazareth
 ciuitate iuda patre ioach-
 im matremque anna nascitur.
 puella siquidem elegantis-
 sima in omniumque oculis

Quinta etas mundi Solium Ciiii

admirabilis. quam cum mater ablectasset. ter-
tio etatis sue anno iuxta votum templi serui-
tio cum reliquis virginibus mancipatū. quo
in loco preter etatem sicut ceteras nobilitate et
pulchritudine precellebat. ita etiam doctrinaz
et sancte ac religiose viuendi rationem ab ip-
sis teneris annis eius et exemplo et lectione didi-
cit. adeo ut breui et religione et sanctitate. nec
non et humilitate. tum enim in rebus diuinis
tum etiam in rebus humanis reliquis sacris
virginibus fieret incomperabilis. Quamob-
rem deus delegit eam in matrem incarnatio-
nis filij sui. Et cum tredecimuz etatis sue exple-
set annum diuino enim disponente consilio Jo-
seph de tribu sua conuubio cōiuncta fuit. qua
desponsata confestim archāgelus Gabriel in
Nazareth ad eam venit et magno lumine co-
ruscans virginis thalamum venerabiliter in-
trauit. et eam his verbis salutauit dicens. Ave
gratia plena dominus tecum. Benedicta tu in
mulieribus. et benedictus fructus ventris tui.
Adiecitq. Inuenisti enim gratiam apud do-

minum deum. Ecce concipies et paries filium
et vocabis nomen eius Iesum. Hic enim erit ma-
gnus et filius altissimi vocabitur. Ad hec Ma-
ria respondens. Ecce ancilla domini fiat mihi
secundum verbum tuum. Et subito verbum
caro factum est. Quibus enim gestis repente
ad Elisabeth cognatam suam visitandam pe-
rerit. ubi per tres menses permansit. Ibiq. mi-
rificum cecinit carmen. Magnificat anima
mea dominum. Et exultauit spiritus meus in
deo salutari meo. Quia fecit mihi magna qui
potens est et sanctum nomen eius etc. Edito
itaq. Johanne baptista Maria iam grauida
domum rediit. quod ubi Ioseph vir eius di-
diisset eam esse pregnantem. decreuit ipsam
occulte dimitteret. Sed eo hec cogitante. (ut
Mattheus euangelista ait) Angelus domini
per somnum ipsum monuit q. natum in eo e-
rat hoc de spiritu sancto esse cōtestatus est. Re-
liqua veto beatissime virginis marie gesta et
obsequia et actus vite eius vsq. ad passionem fi-
lij eius. ex euangelio colligi possunt.

Et iud

Ismaria coniunx

Linea christi
Ioseph

Johannes baptista christi
Iesu precursor et sanctissi-
mis parentibus Zacharia
et Elizabeth natus. vir ab ipso ma-
tris sue utero sanctificatus. et inter
mulierum natos (domino testante
non surrexit maior isto. quippe p-
pheta et plusq. propheta fuit cum
christum redemptorem digito mō-
strauit dicens. Ecce agnus dei. ecce
qui tollit peccata mundi. Is trans-
actis infantie annis licet tenellus et
parentibus antiquis vnicus ob a-
morem celestis patrie heremum pe-
tijt. Post hec cum trigessimū vite
sue annum attigisset duodecimo i-
perij Tiberij cesaris anno procurā-
te pontio pilato iudeaz factum est
verbum domini super eum in deser-
to. Et venit in omnem iordanis re-

Natiuitas beate
ac gloriosissime
virginis Marie

gionem predicans baptismum penitentie. eam obrem multos ad eum con-
currentibus singulis quibuscunq. interrogantibus. conuenientia dabat re-
sponsa. Demum ab herode Antipa paulo ante predicationem christi captus
carceri mancipatus. Arguebat enim ipsum dicens. Non licet tibi habere vro-
rem fratris tui. Et illa instigante per annuz pedore carceris et maxima ine-
dia eum macerari fecit. post annum adueniente die natalis herodis comocauit cunctos galli-
lee principes et nobiliores ad conuiuium. Quibus epulātibz herodiadis filia vocibus gestimit.
ac saltauit. et summe placuit regi. qui iurando pollicatus est dare qdāq. postulasset. a matre p-
monita. petijt caput Ioh. is. i. de tro. Rex irat. ppe iusurādū misso spicatore decollari eū fecit.

Johes baptista

Zacharias Elizabeth